

Budapest XVIII. Kerületi Kondor Béla Általános Iskola

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2023. szeptember 01.

A Kondor Béla Általános Iskola nevelőtestületének

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

melyet az iskola nevelőtestülete

2022. november 30-án fogadott el

Mottó: „Az iskola dolga,

Hogy megtanítsa velünk, hogyan kell tanulni,

Hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,

Hogy megtanítson bennünket a jól végzett munka örömére

És az alkotás izgalmára,

Hogy megtanítson szeretni, amit csinálunk,

És hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.”

(Szent-Györgyi Albert)

Iskolánkról.....	4
A) NEVELÉSI PROGRAM	5
I. Pedagógiai alapelveink.....	5
II. Az iskolában folyó nevelő és oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	9
III. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	13
IV. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei	15
V. Egészségfejlesztéssel és közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	16
VI. A pedagógusok, az osztályfőnökök helyi feladatai	18
VII. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák.....	20
VIII. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal összefüggő pedagógiai tevékenység	24
IX. A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái	34
X. A TANULÓK RÉSZVÉTELE AZ INTÉZMÉNY DÖNTÉSI FOLYAMATAIBAN	36
XI. A TANULÓK FELVÉTELÉNEK, ÁTVÉTELÉNEK RENDJE	38
B.) HELYI TANTERV	39
I. Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak, kötelező tanórai foglalkozások, ezek óraszámjai, az előírt tananyag és a követelmények	39
II. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei	41
III. A magasabb évfolyamra lépés feltételei	42
IV. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése és értékelése.....	43
V. ESÉLYEGYELNŐSÉGI INTÉZKEDÉSI TERV	47
VI. A CSOPORTBONTÁS FELTÉTELEI, SZEMPONTJAI	51
VII. Az otthoni (napközis-tanulószobai) felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása	52
VIII. A TANULÓK BESZÁMOLTATÁSÁNAK, SZÁMONKÉRÉSÉNEK RENDJE.....	52
IX. AZ EGÉSZ NAPOS NEVELÉS- OKTATÁS ISKOLAI FELADATAI	56
IX/1. Az egész napos nevelés célja és feladata.....	56
IX/2. Önálló tanulás	58
IX/3. A szabadidős tevékenység.....	59
IX/4. Művészeti nevelés	59
IX/5. Gyakorlati életre nevelés.....	60
X. A Kondor Béla Általános Iskola Egészségfejlesztési és környezetnevelési programja	61
A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....	62
XI. Kislétszámú első osztály	64
XII. A pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések	66
LEGITIMIZÁCIÓS ZÁRADÉK.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
MELLÉKLET	68
A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	69
I. Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei	72
I./1 Alsó tagozat.....	72
I./2 Felső tagozat	93

Iskolánkról

- *Bevezető* -

Iskolánk, a Kondor Béla Általános Iskola a XVIII. kerület Havanna lakótelepén található.

41 éve folyik intézményünkben a gyerekek nevelése és oktatása.

Iskolánk négy évtizedes története arra kötelez bennünket, hogy nevelő és oktató munkánkban kiemelt figyelmet fordítsunk lakóhelyünk történetének, hagyományainak megismertetésére, a haza iránti szeretet felébresztésére, a különféle világnézetű emberek cselekvő együttélésének gyakoroltatására.

Iskolánk fenntartója és működtetője a Külső - Pesti Tankerületi Központ. A fenntartónk által kiadott szakmai alapidokumentum szerint alapfeladatunk a beiskolázási körzetünkbe tartozó tanköteles korú gyermekek általános műveltségének megalapozása. E feladat megvalósításának érdekében intézményünk 8 évfolyamos általános iskolai neveléssel - oktatással foglalkozik.

A beiskolázási körzetünkben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól eltér, ezért nevelő - és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, de ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

Oktató-nevelő munkánk egészében arra törekszünk, hogy elkerüljük a hátrányos megkülönböztetés minden formáját, demokratikus légkör jellemezze az iskolában folyó foglalkozásokat.

A társadalom, a pedagógusok és a szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni. Az iskolánkban munkálkodó pedagógusok fő célja emberséget és tudást adni az iskolánkban felcseperedő gyerekeknek.

Az Európai Tanács véleményével összhangban törekszünk arra, hogy a tudástársadalomban szükséges képességeket fejlesszük minden diákunknál.

Az intézményünk törekvése az, hogy az itt tanulók mindegyike teljesítse a kerettantervi követelményeket és a továbbtanulásra felkészítsük őket. Célunk az, hogy iskolánk „A pedagógusok iskolája legyen a gyerekekért”. Iskolánk 2019. májusában „Az év együttnevelő intézménye” díjat nyerte el az együttnevelés területén végzett kimagasló pedagógiai munkájáért.

A) NEVELÉSI PROGRAM

I. Pedagógiai alapelveink

- Iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása -

A Kondor Béla Általános Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

1.) Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, amelyben tanulóink otthon érezhetik magukat.

Legfontosabb a gyermek mindenkifelett való érdeke.

Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- biztosítjuk tanulóink számára a minél magasabb színvonalú tudás elérését
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk: tanuló és tanuló, tanuló és nevelő, szülő és nevelő, nevelő és nevelő között,
- igyekszünk elkerülni a tanulók hátrányos megkülönböztetését: különbségtétel, kizárás, korlátozás, kedvezés, tanuló zaklatása.

2.) Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink **szellemileg, erkölcsileg és testileg** egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a rájuk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő- és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alapműveltséget nyújt,
- iskolánk olyan – az emberre, társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,

- az iskola nevelő-oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,
- az életkori sajátosságok figyelembe vételével fontos feladat az alapkészségek megerősítése az 5-6. osztályokban. Ennek érdekében a tanító végzettségű nevelők a 10-12 éves tanulók tanításában is részt vállalnak,
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit,
- szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
- törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót – megelőzni, felismerni a rosszat,
- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet,
- megismertetjük tanulóinkkal környezetünk értékeit, az egészségünk védelmére irányuló tevékenységeket.

3.) Iskolánk – elsősorban a szülőkkel ápoltságok révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében.

Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél több információt megismerhessenek a szülők és kerületünk érdeklődő polgárai,
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a kerületünkben található iskolákkal, közművelődési intézményekkel,
- nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle országos, fővárosi és kerületi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett kerületi szintű rendezvények szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.

4.) Esményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- humánus,
- erkölcsös,
- fegyelmezett,
- művelt,
- kötelességtudó,
- érdeklődő, nyitott,
- kreatív, alkotó,
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- képes a problémák érzékelésére és megoldására,
- gyakorlatias,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik,
- van elképzelése a jövőjét illetően,
- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit
- képes tudását továbbfejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
  - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
  - a természet, a környezet értékeit,
  - más népek értékeit, hagyományait,
  - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
    - a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
    - ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartási formákat,
    - ismeri és betartja a különféle közösségekben (család, iskola, társadalom) az együttélést biztosító szabályokat,
    - ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,

- viselkedése udvarias,
- beszéde kulturált,
- társaival együttműködő,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolat.

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes iskolánkba járó tanuló személyiségében. Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több, az itt felsorolt személyiségjegyekkel.

Pedagógiai alapelveink jelentik azt a mércét, amelynek segítségével megítélhetjük, hogy eljárásaink, alkalmazott eszközeink valóban kinyilvánított értékeink alapján, céljaink irányába hatóan alakulnak-e.

Annak elvi alapját jelentik, hogy terveink, napi cselekvéseink és pedagógiai alapállásunk között feloldhatatlan ellentmondások ne keletkezhessek.

Ez indokolja, hogy ne csupán értelmezzük, hanem konkrét tevékenységekre is fordítsuk pedagógiai-cselekvési alapelveinket:

- személyiségfejlesztés elve
- képességek fejlesztésének elve
- gyermekközpontúság elve

A személyiségfejlesztés elve

Ez az elv csak úgy érvényesülhet, ha olyan eszközrendszer garantálja, amelyben a gyerekek sokféle lehetőséget kapnak ahhoz (tanórán és tanórán kívül), hogy szerepek sokaságán keresztül próbálhassák ki, és ismerhessék meg magukat.

Olyan iskola kialakításának útját járjuk, ahol a sokoldalú, sokszínű tevékenységek lehetősége valódi eséllyé teszi ennek megvalósulását. Csak a gazdag tevékenységű iskolákban lehet hatékony az a folyamat, amelynek eredménye az érett, felelős, a társadalmi életben, az emberi kapcsolatokban teljesíteni képes személyiség.

Lehetőséget biztosítunk az egyéni képességek tevékenységek által történő megismerésére, a megbízható önismeret kialakulására.

Ezt segítik:

- Az oktatási módszerek helyes megválasztása.
  - Tantárgyrendszer.
  - Közösségi programok.
  - Az egyéni különbségeket elfogadó, megértő és követelménytámasztó pedagógiai attitűd.
  - A gyermekek számára érthető követelményrendszer.
  - Az egyéni utak kialakításának segítése.
  - A tevékenységrendszer sokszínűsége.
- A programok megvalósítása abban az esetben lehetséges, ha a fenntartó azt az intézmény mindenkori éves munkatervében jóváhagyja. A programok megvalósítását a fenntartóval történő egyetértést követően lehet végrehajtani.

II. Az iskolában folyó nevelő és oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiség fejlődése szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat:

1. Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
2. Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása, a balesetek megelőzése).
3. Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
4. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra, hűségre, önzetlenségre, megértésre, tapintatra, őszinteségre, egymás elfogadására, udvariasságra, figyelmességre.
5. A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
6. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem, közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok megfelelő kezelésére, készség a megegyezésre.
7. A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
8. A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása.
9. A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
10. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, melyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételekben, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	Követelés. Gyakoroltatás. Segítségadás. Ellenőrzés. Ösztönzés.	A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése. Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. Hagyományok kialakítása. Követelés. Ellenőrzés. Ösztönzés.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	Elbeszélés. Tények és jelenségek bemutatása. Műalkotások bemutatása. A nevelő személyes példamutatása.	A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	Magyarázat, beszélgetés. A tanulók önálló elemző munkája.	Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. Vita.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a 90 %-a a 8. évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek (természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége – vagyis több mint 50 %-a – a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek),
- képességeinek megfelelő intézménytípusban folytassa tanulmányait,

- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

III. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő- és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze. A kulcskompetenciák fejlesztése: általános kompetenciák fejlesztése a pedagógiai program alapján, a speciális kompetenciák fejlesztése pedig a tantárgyi tantervek alapján történik.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

A vertikális és horizontális kompetenciaháló segítségével megalapozzuk tanulóinknál az élethosszig tartó tanulást.

1. A tanulók erkölcsi nevelése

Feladat: az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása. Önálló értékrend kialakítására való ösztönzés, megfelelő példakép mintájának mutatása. A diák képes legyen megkülönböztetni a jót a rossz cselekedettől.

2. A tanulók értelmi, információs lényegkiemelő, problémamegoldó, komplexitást kezelő nevelése

Feladat: az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása. A logikus, tömör tartalom vázlatba való jegyzetelése, lényegkiemelése. A széleslátókörűség szinten tartása, motiválása.

3. A tanulók közösségi, együttműködési, kommunikációs, narratív (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése

Feladat: az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció

elsajátítása. Meg kell tanítanunk tanulóinknak a másokkal való együttélés mikéntjét, a csoportban való dolgozás hasznosságát, a hierarchia meglétének tudomásulvételét.

4. A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése

Feladat: az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása. Megtanulni a tudás örömét, a sikerélményt; megtanulni élni, mindenben a pozitívumot keresni, a pozitív életszemlélet és énkép megismerése. Fontos cél a konfliktuskezelő képesség fejlesztése.

5. A tanulók akarati nevelése

Feladat: az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása. Fontos, hogy ráébresszük tanulóinkat értékeikre, erősségeikre, fejlesztendő területeikre. Tudniuk kell, hogy számítanak rájuk, fontos szerepük van az osztály, az iskola és az egész társadalom életében.

6. A tanulók nemzeti nevelése

Feladat: a szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

7. A tanulók állampolgári nevelése

Feladat: az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

8. A tanulók munkára nevelése

Feladat: az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása. Szakmák bemutatása széleskörűen, a diákok egyéni adottságainak figyelembevételével.

9. A tanulók testi nevelése

Feladat: a tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

IV. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei

1.) Iskolánk a beiskolázási körzetéből – melyet a fenntartó határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

2.) Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a 6. életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

3.) Az első osztályba történő beiratkozáson be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát, a gyermek lakcímkártyáját, TB kártyáját
- a szülő személyi igazolványát, lakcímkártyáját,
- a gyermek felvételét javasló óvodai szakvéleményt,
- Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XVIII. kerületi tagintézménye által írt felvételt javasló szakvéleményét, ha nem volt óvoda,
- szükség esetén a szakértői bizottság szakvéleményét
- elvált szülők esetén mindkét szülő beleegyezése fontos az iskola megválasztásába
- egyedül nevelő szülő esetén: hivatalos bírósági határozat, vagy szülői igazolás a gyermek felügyeleti jogáról.

4.) A 2-8.osztályba történő felvételnél be kell mutatni:

- a szülő személyi igazolványát, lakcímkártyáját
- gyerek anyakönyvi kivonatát, lakcímkártyáját, TB kártyáját, esetleges szakvéleményt
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt.

5.) Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola intézményvezetője és az intézményvezető-helyettesek döntenek.

6.) Ha körzeten kívüli tanuló jelentkezik, és a tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minőségű, az intézményvezető döntése előtt kikéri az intézményvezető-helyettesek és az érintett évfolyam

osztályfőnökeinek, szaktanárainak véleményét. Ugyancsak ezt kell tenni akkor, ha a beiskolázási körzeten kívül lakó tanuló előzőleg már iskolánk tanulója volt, de tanulmányi eredménye, magatartása vagy szorgalma a fentebb leírtak szerint alakul.

Fegyelmi úton más iskolából elbocsátott tanulót csak kormányhivatali döntés alapján veszünk fel.

V. Egészségfejlesztéssel és közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az egészségfejlesztés az iskolák kiemelt feladata. Célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, életvitelének, magatartásának kialakítását, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen arra, hogy nyomon kövesse saját egészségi állapotát, képessé váljon az egészség megőrzésére, valamint a veszélyeztető hatások felismerésére és csökkentésére. Ennek érdekében elsősegélynyújtási alapismereteket kell közvetíteni a tanárnak biológia-, fizika-, kémia- és osztályfőnöki órán. Az iskola védőnője elsősegélynyújtási előadás keretében oktatja a diákokat mind elméletben, mind gyakorlatban.

1. Segíteni kell a pozitív beállítódások, magatartások és szokások kialakítását, melyek a tanulók egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.
2. Fel kell készíteni a gyerekeket arra, hogy önálló életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, képessé váljanak a konfliktusok megoldására, tisztában legyenek a bűnmegelőzési ismeretekkel.
3. Fejlesszék a beteg, sérült vagy fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítő magatartást.
4. Meg kell ismertetni őket a környezet leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőkkel. Fel kell készíteni a veszélyhelyzetek megelőzésére, kezelésére.
5. Meg kell ismertetni a tanulókkal az önálló gyalogos közlekedés szabályait, valamint a tömegközlekedési eszközök használatát.
6. Figyelmet kell fordítani a veszélyes anyagok és készítmények helyes használatára és kezelésére.
7. Támogatást kell nyújtani a káros függőségekhez vezető szokások és életmódok kialakulásának megelőzésében.
8. Foglalkozni kell a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, figyelmet kell fordítani a családi életre, az örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel.
9. Az iskolai környezetnek biztosítania kell az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést.
10. Fontos a mindennapos testedzés lehetőségének biztosítása.

Személyiségfejlesztés

A tanulói személyiségfejlesztésre irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladat: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembe vétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronom – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásáig.

3. Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladat: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

Feladat: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

VI. A pedagógusok, az osztályfőnökök helyi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- osztályozó és javítóvizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadó órák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az intézményvezető által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

- a programok megvalósítása abban az esetben lehetséges, ha a fenntartó azt az intézmény mindenkori éves munkatervében jóváhagyja. A programok megvalósítását a fenntartóval történő egyetértést követően lehet végrehajtani.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az intézményvezető bízza meg minden tanév szeptemberében elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákjaival, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatait.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógusával.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola vezetősége által meghatározott feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

VII. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

1. A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási- tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra, osztályfőnöki óra

Az iskola nevelői a tanítási – tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- a) A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.
- b) A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, melyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- c) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő – és oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. E feladat megoldását a tanítási órákon az alábbi tanítási módszerek és szervezeti formák segítik:
- d) Minden évfolyamon a szociálisan hátrányos helyzetű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők, SNI diákok integrált oktatásban vesznek részt.
- e) A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél, a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

2. Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik:

- a) *Hagyományőrző tevékenységek*
  - fontos feladat az iskola névadójának, Kondor Béla emlékének ápolása. Ezt szolgálja az évenként megrendezésre kerülő Kondor-napok rendezvénysorozata, mely művészeti és egyéb programokat kínál tanulóink és a lakókörnyezet részére

- a programok megvalósítása abban az esetben lehetséges, ha a fenntartó azt az intézmény mindenkori éves munkatervében jóváhagyja. A programok megvalósítását a fenntartóval történő egyetértést követően lehet végrehajtani.
- minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: tanévnnyitó, tanévzáró, népmese napja (szeptember 30.), az aradi vértanúkra való emlékezés (október 6.), október 23-ai nemzeti ünnep, Mikulás (december 6.), karácsony (decemberben a szünet előtti utolsó hét), magyar kultúra napja (január 22.), farsang (február), március 15-ei nemzeti ünnep., víz napja (március 22.), költészet napja (április 11.), Föld napja (április 22.), Nemzeti Összetartozás Napja (június 4.), húsvét, anyák napja (május első hete), madarak és fák napja (május 10.) illetve a 8. osztályosok ballagása (a tanítási év utolsó hete).
- 10 évenként az iskola tevékenységét, munkáját összegző, összefoglaló ünnepségsorozat kerül megrendezésre
- KI-MIT-TUD? rendezvény

Egyéb rendezvények: szülői fórumok, nyílt napok a szülők számára, „elsős csipegető” az óvodásoknak, az iskolában megtartott kerületi rendezvények.

b) Diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőit, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a negyedik-nyolcadik osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola intézményvezetője által megbízott nevelő segíti.

c) Napközi, tanulószoba

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) előírásainak megfelelően - a szülők igényei alapján – minden iskolai tanulócsoportunk részt vesz napközi, tanulószobai foglalkozáson. Az iskolában tanítási napokon az 1-6. évfolyamon napközi, 7-8. évfolyamon tanulószoba működik.

d) Diákétkeztetés

A napközibe felvett tanulók napi háromszori étkezésben részesülhetnek szülői igény alapján. A napközibe nem járó tanulók számára – igény esetén – ebédet (menzát) biztosít az intézmény. Az étkezési térítési díjakat a kerületi GESZ-nél kell befizetni.

e) *Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások*

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik. A reális önfejlesztés kialakítása elősegíti a pozitív életszemlélet létrejöttét, illetve az élethosszig tartó tanulás szükségességének megértését. Fontos cél, hogy a tanulók megértsék, hogy a tanulás képessége meghatározza az emberi élet, így az ő felnőtt életüknek a minőségét is.

- Az első-negyedik évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére tanulócsoportonként/tantárgyanként heti egy-egy felzárkóztató órát szervezünk.
- Az ötödik-nyolcadik évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére a gyenge eredményt elérő tanulók részére felzárkóztató, a jó eredményt elérő tanulók részére képességfejlesztő, tehetséggondozó órákat tartunk évfolyamonként heti két órában tantárgyi igények alapján. További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

f) *Iskolai sportkör*

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre. A tanítási órák utáni sportfoglalkozások is kiváló alkalmat teremtenek az egészséges életmód kialakítására (atlétika, szivacskezilabda).

g) *Szakkörök*

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegét tekintve lehetnek művészetiek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

h) *Versenyek, vetélkedők, bemutatók*

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyekre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

i) *Tanulmányi kirándulások*

Az iskola nevelői a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente több alkalommal is tanulmányi kirándulást szervezhetnek. A tanulmányi kirándulásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük (aki nem vesz részt, azok részére iskolai felügyeletet biztosítunk).

j) *Erdei iskola*

A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik a táborszerű módon az iskola falain kívül szervezett több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik. Az erdei iskolai foglalkozásokon való részvétel önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A rászorulóknak pályázati, illetve alapítványi pénzből támogatást nyújthatunk (aki nem vesz részt, azok részére iskolai felügyeletet biztosítunk.)

k) *Múzeumi, kiállítási, színházi, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozások*

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítésének célját szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A rászorulóknak pályázati, illetve alapítványi pénzből támogatást nyújthatunk.

A Magyarország kormánya által biztosított Lázár Ervin Program lehetőséget ad az általános iskolai tanulók számára, hogy ingyenes cirkusz illetve színházi előadásokon vehessenek részt. Ez minden diák számára ingyenes és kötelező jellegű. A programokra való eljutást az iskola a tankerülettel együtt szervezi meg. A kezdeményezés célja, hogy a gyerekek korai életszakaszban

megismerkedjenek igényes kulturális lehetőségekkel, amelyek bővítik ismereteiket, elkötelezetté teszik őket az igényes szórakozás, szabadidő eltöltése iránt.

A programok megvalósítása abban az esetben lehetséges, ha a fenntartó azt az intézmény mindenkori éves munkatervében jóváhagyja. A programok megvalósítását a fenntartóval történő egyetértést követően lehet végrehajtani.

l) *Szabadidős foglalkozások*

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdélutánok, táncos rendezvények, stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

m) *Hit- és erkölcsstan*

Az iskolában a területileg illetékes bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és erkölcsstan oktatást szervezhetnek. A hit- és erkölcsstan órán való részvétel a tanulók számára nem kötelező, hanem az etika tantárgy helyett választható. 2013. szeptember 1-jétől az etika, vagy a hit- és erkölcsstan tantárgy oktatása kötelező. Beiratkozáskor nyilatkozik a választásáról a szülő. Tanévente egy alkalommal írásban változtatást kérelmezhet (május 20-ig) a következő tanévre vonatkozóan.

VIII. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal összefüggő pedagógiai tevékenység

Célcsoport:

- Azok a tanulók, akik elérték az iskolaérettségi szintet, de korosztályukhoz képest lassabb ütemben fejlődnek.

A tanulók eredményes szocializációját az alábbi tényezők biztosítják:

- Az együttnevelést megvalósító pedagógusok, a szülők közösségének felkészítése.

- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai eljárások, eszközök, módszerek, a tanítást, tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.

Az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki:

- a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmaknak a tanulók csoportjaira jellemző módosulásait;
- egyéni fejlesztést készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján - szükség esetén - megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő - a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező gyógypedagógiai tanár /terapeuta

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez alkalmazkodó környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása),
- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;

A tanulók személyiségformálásának folyamatában a következőket tartjuk fontosnak:

- az elfogadás, a motiválás, a pozitívumokra történő támaszkodás, a sikerélményhez juttatás
- a napi pedagógia minden színterén

- a különleges gondozási igény kielégítésében a biológiai, pszichológiai és a szociális tulajdonságok komplex megközelítése a fizikai, szellemi és erkölcsi fejlesztés egysége és egyenértékűsége
  - az intézmény szakembereinek együttműködése
  - a kötelező és szabadon választott tevékenységek egysége, integrációja az egyéni személyiségfejlődés céljainak szolgálatában
  - az adott gyermek sajátos életútjának, életesélyének szempontjából döntő kompetenciák kialakításának előtérbe helyezése, ezen belül:
    - a személyiség belső tényezőiben megmutatkozó változások:
      - reális énkép, önismeret, önértékelés, önmaga értékeinek felismerése
      - nyitottság, érdeklődés
      - igyekezet, szorgalom
      - esztétikai érzékenység
      - törekvés a testi-lelki egészség megóvására
      - pozitív értékrend
      - tanulási képességek, módszerek, ismeretszerzési igény kialakulása
      - információk feldolgozása, szelektálása
      - problémamegoldó képesség
      - ismeretek, alkalmazható tudás elsajátítása
      - kötődések, azonosulások (közösséghez, családhoz, társához, hagyományhoz, szokáshoz, hazánkhoz, kultúránkhoz, népünkhöz)
    - a személyközi viszonyokban észlelhető változások:
      - érintkezési formák, kapcsolatteremtés kulturált módja
      - egymásra figyelés, együttműködés képessége
      - mások elfogadása, szeretet, segítőkészség, önzetlenség cselekedetekben történő megmutatkozása
      - viselkedéskultúra a hagyományosan elfogadott normák és illemszabályok szerint
      - kommunikációs, metakommunikációs csatornák adekvát és kulturált használata
      - felelősségvállalás a tettekért
      - konfliktuskezelés békés technikáinak alkalmazása
      - részvétel az iskolai közösségi életben
      - kritikai készség fejlettsége
    - a társas kapcsolatok örömteli megélése, fenntartásukra irányuló törekvések.
- A tanulók személyiségformálásának megvalósulása

- az oktató-nevelő munka hagyományos színterein:
  - a tanórákon, differenciált tanulásszervezéssel
  - a napközis foglalkozások keretében
  - a választható szabadidős tevékenységek során
- speciális többletszolgáltatásokkal:
- a tanulóra kidolgozott egyéni fejlesztési terv és a fejlődés nyomon követése a személyiség komplex megközelítésének szem előtt tartásával
- személyiségfejlesztő, csoportos foglalkozások
- speciális terápiák egyéni és kiscsoportos formában
- szakemberek közti konzultációk, esetmegbeszélések egy - egy tanuló fejlődésével kapcsolatban, folyamatos segítségük a diagnosztizálásban, fejlesztési stratégia kidolgozásában és megvalósításában
- pszichológiai, mentálhigiénés és szükség esetén szociális megsegítés az iskoláskor valamennyi életszakaszában.

A tanulók beilleszkedésének elősegítése a közösségi fejlesztés eszközeivel

Az ember társas lény, törekszik a társas együttlétre, együttes tevékenységek végzésére.

E szándéka azonban nem feltétlenül jár azzal a képességgel, hogy ezt zökkenőmentesen el is tudja érni.

A gyerekeknek lehetőségek kellene, ahol társas kapcsolatokat építhetnek ki, ahol érzékelhetik mások viselkedését, reakcióját, ugyanakkor saját érzelmeikkel is tisztában lehetnek.

A gyermekek családi környezetének, fejleszthetőségének valóságos és egyre jobban figyelembe vett különbségeit a pedagógusnak és az iskolai munkának kell kiegyenlítenie.

A tanulók eredményes nevelése - oktatása - speciális szükségleteik miatt - egész napra kiterjedő, pontosan megtervezett, irányított tevékenységi formában biztosítható optimálisan, melyben a szervezett foglalkozások és a pihenés lehetőségének ciklikus váltogatására is ügyelnünk kell.

A közösség kialakításának fokozatosan megvalósuló folyamatában a csoport peremére szorult tanulókat közelebb kell vinnünk társaikhoz, a közösséget pedig alkalmassá kell tennünk az egyéni különbségek elfogadására.

A közösségformálás kezdetén figyelembe kell vennünk az adott gyermekcsoport biológiai, pszichológiai és pedagógiai szükségleteit, állapotát, a különböző szociokulturális háttérrel érkező tanulók egymáshoz való viszonyát és értékrendjét. Ennek ismeretében tervezhetjük meg azokat a

tevékenységformákat, melyek hozzásegíthetik tanulóinkat a közösséghez tartozás pozitív élményének és a hasznosság, fontosság érzésének átéléséhez.

A közösségformálás a tevékenységeken, élményeken keresztül szinte észrevétlenül végbemenő folyamat, melynek legfőbb eszközei: a játék, a tanulás, a közös alkotások és az életkori sajátosságoknak megfelelő munka (az önkiszolgálás, az egészségvédelem és a környezetvédelem területén).

A SNI tanulók értékelése:

Az értékelés az egyéni képességek, a fejlettségi szinthez viszonyított fejlődés figyelembevételével történik.

Az értékelésnél előtérbe kell helyezni a pozitív megerősítést, és lényeges az egyéni különbségek figyelembevétele. Ez elősegíti a tanuló teljesítményét önmagához viszonyító, fejlődést figyelembe vevő értékelést.

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló - egyéni adottságokból és igényekből adódó - különbségeket az iskolák a helyi pedagógiai program kialakításakor veszik figyelembe. A sajátos nevelési igény kifejezi:

a) a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,

b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszetheységét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

Célunk:

- ne legyen kallódó, közösségen kívül eső gyermek
- minden gyermek élje át a valahová tartozás örömét
- hatékony segítségnyújtás a rászoruló gyermekek részére

-tanulási esélyegyenlőség biztosítása

-az iskola célja, hogy biztosítsa tanulóinak azt a mindenkifeletti jogát, hogy sikerélményekhez jusson.

Ebben segítségünkre lehetnek: fejlesztőpedagógus, logopédus, utazó gyógypedagógus, gyógytornász. Sokat segíthet a körzeti óvodákkal és a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XVIII. Kerületi Tagintézményével, illetve a SOFI munkatársaival való rendszeres kapcsolattartás.

Feladataink:

- A tünetek felismerése, szűrése. A szűrés az osztályban tanítók, a logopédus, a fejlesztőpedagógus feladata.
- A kiszűrt gyermekek továbbküldése vizsgálatra a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XVIII. Kerületi Tagintézményébe.
- Az SNI tanulók tanulási képességei, részképességei kerüljenek olyan szintre, amelyen a tanuló képes intellektusának megfelelően haladni az osztálytársaival.
- Az SNI tanulók törvényben előírt fejlesztésének biztosítása megfelelő szakember által.
- A gyermek és a szülő bizalmának megnyerése, partnerré tétele, a családi háttér megismerése, segítése.
Eszközei: beszélgetés, családlátogatás, óralátogatás.
- A gyermek megismerése.
Eszközei: beszélgetés, rajz, megfigyelés, beszéltetés.
- A társas kapcsolatok alakulásának megfigyelése.
Eszközei: csoportos megfigyelés különböző élethelyzetekben, szituációs játékok, reakciók, érzelmi, indulati kitörések kezelése.
- A pedagógus felnőtt személyiségének elfogadtatása.
Eszközei: szeretetteljes magatartás, következetesség, kiszámíthatóság, példamutatás, türelem, sikerélmény biztosítása.
- Súlyos esetek kezelése.
Eszközei: pedagógusokkal, szülőkkel való beszélgetés, szakember bevonása, közös stratégia kidolgozása, fejlesztési terv készítése.
- Folyamatos értékelés, visszajelzés.
Eszközei: tanulmányi munka fejlesztése, sikerélmények számának növelése, osztálytársak pozitív visszajelzései, szakemberekkel való konzultáció.

- Pedagógusaink rendszeres továbbképzése, esetmegbeszélések.

Lehetőségeink:

- Iskolánkban 2 fő gyógypedagógus dolgozik teljes állásban, a kislétszámú osztály munkáját vezetik, irányítják, de konzultáció keretében segíthetik a pedagógusok munkáját, másik osztályokba járó diákok előrehaladását
- Utazó gyógypedagógus teljes óraszámában tevékenyen vesz részt a sajátos nevelési igényű tanulók ellátásában.
- Heti két alkalommal gyógytestnevelő is segíti a felzárkóztatást.
- Az iskolapszichológus heti két napon egyéni és csoportos foglalkozásokat tart.
- 2 pedagógiai asszisztens segíti a pedagógusok munkáját.
- Munkájukat önálló fejlesztő szoba és megfelelő eszközök segítik.

A Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat 2. számú Szakértői Bizottság Tagintézménye szakvéleménye alapján fejlesztési tervet kell készíteni és negyedévente értékelni kell a sajátos nevelési igényű tanulók fejlődését. A szakvélemény által meghatározott időközönként kontroll vizsgálatot kell végeztetni. A tanulók órarend szerint járnak fejlesztésre, valamint egyéni bánásmódban részesülnek.

A tanórákon is szükséges a tanulók egyéni adottságait, problémáit figyelembe venni. Ebből következően az osztályban tanító pedagógus igyekszik segítséget nyújtani a feladatok megszervezésében, kivitelezésében. Legtöbb esetben szükség van a feladatok időkeretének és kivitelezési módjának (szóbeli, írásbeli), illetve az eszközhasználatnak a módosítására. A pedagógus igyekszik lehetőséget adni a tanulónak, hogy képességei közül az erősebb területekre építkezve oldja meg a feladatokat. (Pl. olvasási nehézség esetén a feladat szóbeli ismertetése.)

Az intézményvezető a sajátos nevelési igényű tanulót a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat 2. számú Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján, szülői kérésre mentesítheti egyes tantárgyak minősítése alól.

Az adott tantárgy minősítése alól mentesített tanulót a tanár egyénre szabott feladatadással feleltesse, írasson vele dolgozatot. A házi feladat legyen felzárkóztató jellegű. A részképesség zavarral küzdő, de a minősítés alól nem felmentett tanulót is megilleti az egyéni elbírálás joga.

A hiperaktív tanuló a felmérőknél részletekre tagolva kapja feladatait. Szorongó tanuló egyéni megítélés alapján szóban, kétszemélyes helyzetben is felelhessen. Beszédészlelési problémákkal küzdő tanulónál a számonkérésnél csökkenjen a kötelező szakszavak, a gyermek számára nehezen értelmezhető megfogalmazások aránya. Tollbamondásnál kevesebb szöveg adása

javasolt. Matematika órákon a munka során az eszközhasználat engedélyezése szükséges lehet. Az érintett tanuló minden segítséget kapjon meg képessége, tehetsége kibontakoztatásához, személyisége fejlesztéséhez, ismeretei folyamatos korszerűsítéséhez. Ügyeiben méltányosan, humánusan, a számára legkedvezőbb megoldást választva kell dönteni.

A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet alapján

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XVIII. Kerületi Csibész Család- és Gyermekjóléti Központtal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- felzárkóztatás a tanórán, felzárkóztató órák,
- a tanulószoba,
- a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai,
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése, szükség esetén családlátogatás

A tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- az iskolai sportkör,
- a szakkörök,
- versenyek, vetélkedők, bemutatók,
- a szabadidős foglalkozások,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a továbbtanulás segítése.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok:

- a) A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

b) Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelemmel e feladatra kijelölt pedagógus foglalkozik. Alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját, koordinálja tevékenységüket.

Ezen belül feladatai közé tartozik elsősorban:

- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez, akikhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak,
- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a Család- és Gyermekjóléti Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálatát
- segíti a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét,

c) Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére. A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a Család- és Gyermekjóléti Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat.

d) Iskolánk alapvető feladata a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerülő problémát a Család- és Gyermekjóléti Központ Család –és Gyermekjóléti Szolgálat és a Budapest Főváros Kormányhivatala XVIII. Kerületi Hivatala Gyámügyi Osztály szakembereinek.

e) A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XVIII. Kerületi Tagintézményével
- Csibész Család- és Gyermekjóléti Központtal,
- polgármesteri hivattal (Pestszentlőrinc - Pestszentimre Polgármesteri Hivatallal)
- gyermekorvossal, védőnővel,
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő szervezetekkel.

f) Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- a felzárkóztató foglalkozások,
- a tehetséggondozó foglalkozások,
- az indulási hátrányok csökkentése,
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- a pályaválasztás segítése,
- személyes és egyéni tanácsadás,
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés,
- a napközis és tanulószobai foglalkozások,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése,
- a tanulók szociális helyzetének javítása,
- a szülőkkel való együttműködés.

A tanulási kudarcnak és a lemorzsolódás veszélyének kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a napközi, a tanulószoba, az egyéni foglalkozások,
- felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások,
- továbbtanulás irányítása, segítése: a szelekcióval történő szabályozás helyett előkészítjük a tanulók beiskolázását oly módon, hogy felmérjük a gyermekek pszichikus funkciójának állapotát, feszültségi fokát, ezáltal kijelöljük a prevenció feladatokat. A korábbi években is nagy segítséget nyújtott számunkra a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Továbbtanulási és Pályaválasztási Tanácsadó Tagintézménye, valamint a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XVIII. Kerületi Tagintézménye.

A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a felzárkóztató órák, tanórai felzárkóztatások,
- a napközi,
- a tanulószoba,

- a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások,
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése,
- a továbbtanulás irányítása, segítése,
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó pedagógus tevékenysége,
- szoros kapcsolat a Pestszentlőrinc - Pestszentimre Polgármesteri Hivatallal és a Csibész Család- és Gyermekjóléti Központtal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.
- a tanulók szociális helyzetének javítása (pl.: ruhagyűjtés, játékok, fejlesztő eszközök).

IX. A szülők, a tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola intézményvezetője, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
  - az iskola intézményvezetője legalább évente hat alkalommal iskolagyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
  - a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
  - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve E-naplón, E-ellenőrzőn keresztül írásban) tájékoztatják.
3. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola intézményvezetőjével, igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel, vagy a szülői munkaközösséggel.
4. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola intézményvezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola intézményvezetője tanév elején szülői fórumot tart, félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

5. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása:
  - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
  - a helyi tanterv követelményeiről,
  - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
  - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, magatartásáról,
  - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
  - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményeinek, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola intézményvezetősége felé.

b) Fogadó óra

Feladata: a szülők és a pedagógusok személyes találkozója, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal (otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás).

c) Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskola nevelő- és oktató munkájának mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

d) Írásbeli tájékoztató

Feladata: a szülők tájékoztatása a tanuló tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról. Elektronikus úton: E-napló, E-ellenőrző, honlap.

A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola intézményvezetőjével, az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével vagy a szülői választmánnyal.

Kapcsolattartás az iskola külső partnereivel

Rendszeres kapcsolatot tartunk:

- a Külső- Pesti Tankerületi Központtal,
- a Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc - Pestszentimrei Polgármesteri Hivatal vezetőivel és munkatársaival,
- az iskolaegészségügyi ellátást biztosító szervezettel,
- a Család –és Gyermekjóléti Központ Család –és Gyermekjóléti Szakszolgálattal
- a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálattal
- a Kondor Béla Közösségi Házzal,
- a kerületi Szabó Ervin Könyvtárral,
- a XVIII. kerületi Helytörténeti Gyűjteménnyel.

X. A TANULÓK RÉSZVÉTELE AZ INTÉZMÉNY DÖNTÉSI FOLYAMATAIBAN

Az intézmény tanulói diákképviselettel diákönkormányzatot alakítanak. A diákönkormányzat az iskola nevelési-oktatási célkitűzéseinek megvalósítását az életkori sajátosságok figyelembevételével, sajátos eszközökkel, a tanulói aktivitás és öntevékenység fejlesztésével segíti.

A diákönkormányzat éves munkaterv alapján dolgozik. Tevékenysége során törekszik a tanulmányi munka fejlesztésére, közreműködik a színvonalas kulturális- és sportélet

megszervezésében és a tanulóközösség érdekképviseletében, gyakorolja a tanulóközösség és saját jogait.

A diákönkormányzat vezetője beszámolási kötelezettséggel tartozik a végzett munkáról az őt megválasztó közösségnek, tájékoztatási kötelezettsége van az iskolavezetés és a nevelőtestület irányában

A diákönkormányzat tisztségviselői:

Gyermekvezetők:

- osztályonként egy-egy osztálytitkár,
- az önkormányzat gyermekvezetője, akit az osztálytitkárok vezetőjüké választanak.

Felnőtt segítő, vezető:

- Személyéről a munkaközösség-vezetők véleményének meghallgatásával az intézményvezető dönt.

A gyermekvezető véleményét, javaslatát, észrevételeit a felnőtt vezető továbbítja a nevelőtestületnek.

A diákönkormányzat működése:

A Diáktanács havonta tart megbeszélést az elvégzendő feladatokról.

Döntési joga van:

- a diákság közösségi életének tervezésében, szervezésében, ellenőrzésében, értékelésében

Egyetértési joga van:

- a házirend kialakításában, az SZMSZ diákokat érintő kérdéseiben,
- a tanulók fegyelmi és jutalmazási szabályzatának kialakításában.

Véleményezési joga van:

- a tanév rendjének meghatározásában,
- a szabadidős, tanórán kívüli programok szervezésében, lebonyolításában,
- meghirdetett versenyek, pályázatok értékelésben,
- a tanulók kitüntetésében, jutalmazásában, büntetésében.

Javaslattevő joga van:

- minden, a diákok jogait és kötelességeit érintő kérdésekben,
- néhány területen az ellenőrzésben és értékelésben is.

Ezen területek:

- tanulói ügyelet
- diákönkormányzat tevékenysége

- a szülő, tanuló, pedagógus és az intézmény partneri kapcsolattartásának formái.

XI. A TANULÓK FELVÉTELÉNEK, ÁTVÉTELÉNEK RENDJE

A tanuló felvétele, átvétele az iskolai osztályokba

A szülők és a gyermekek tájékoztatása és megismerése, valamint a gyermekek jobb iskolai szocializációja céljából az első osztályos beiratkozást megelőző időszakban több alkalomból álló „Iskolanyitogatót” szervezünk, amelyen az óvodás gyermekeken és a szüleiken kívül a leendő tanítók, illetve az alsó tagozatos intézményvezető-helyettes vesznek részt.

Az első osztályos tanulók felvételéről az óvodai szakvélemény figyelembevételével az intézményvezető dönt.

Felsőbb évfolyamokra történő tanulói felvételnél - az egyedi körülmények mérlegelése alapján az intézményvezető dönt.

A körzethatáron belül lakó tanulókat fel kell venni. Körzeten kívüli tanuló csak intézményvezetői engedéllyel írható be a férőhely figyelembevételével. Más iskolából történő átiratkozás esetén a helyi tantervek különbözőségeiből adódó tantárgyi lemaradást pótolni kell, a tanuló felkészítéséről - a szaktanárok javaslata alapján - a szülőnek kell gondoskodni.

Integrált oktatás:

Az alapító okirat tartalmazza a fogyatékos tanulók integrált oktatását is. A Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat javaslata alapján az intézményvezető dönt határozat formájában az egyedi foglalkozásokról, felmentésekről, mentesítésekről.

Egyéni tanrend szerint tanuló diákok:

Felmentést a mindennapi iskolába járás alól – a jogszabályi háttér ismeretében – már nem az intézményvezető ad, hanem az Oktatási Hivatal. Az egyéni tanrend iránti kérelmet minden év június 15-ig kell kérelmeznie a szülőnek az Oktatási Hivataltól a következő tanévre. Az egyéni tanrend szerint tanuló diákok felkészítéséről, továbbhaladásuk formáiról a munkaközösség-vezetők javaslata alapján az intézményvezető dönt.

Könnyített és gyógytestnevelés ellátása:

A könnyített és gyógytestnevelési foglalkozásokra való jelentkezés besorolás, szakorvosi vélemény alapján történik. A foglalkozások megszervezése az intézményvezető feladata a szakszolgálattal történő megállapodás alapján.

Napközi, tanulószoba:

A tanulóknak napközis és tanulószobai csoportokat szervezünk. Egy –egy tanulócsoporthoz egy –egy osztály alkot. A délutáni tanulószoba alól azok a diákok mentesülnek, akik igazoltan valahol sportolnak, zenét tanulnak, vagy egyéb fejlesztésekre, tehetséggondozásra járnak. Illeve azon tanulók esetében tekintünk el a délutáni tanulószobai foglalkozás alól, akiknek ezt az egészségi állapota feltétlenül indokolja.

B.) HELYI TANTERV

I. Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak, kötelező tanórai foglalkozások, ezek óraszámai, az előírt tananyag és a követelmények

- 1.) Az iskola egyes évfolyamain 2020. szeptember 1-jétől érvényben lévő óraszámait tantárgyakra vonatkozólag.
- 2.) A Kondor Béla Általános Iskola a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról az alábbi óraszám táblázat szerint osztotta szét a szabadon tervezhető órakeretét.
  - 1–2. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeret két-két tanítási órát biztosít. 1. évfolyamon magyar nyelv és irodalomhoz, míg a 2. évfolyamon magyar nyelv és irodalomhoz, továbbá matematika tantárgyhoz adtunk 1-1 órát.
- A 3 – 4. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeret 2 óra:
  - a 3. évfolyamon két órával növeltük meg a magyar nyelv és irodalom óraszámát

- 4. évfolyamon 1-1 tanítási órával emeltük meg a magyar nyelv és irodalom tantárgyat
- A 5 – 8. évfolyamra vonatkozó helyi tantervi óraszámok felosztása:
- 5. évfolyamon : 1 óra természettudomány
- 6. évfolyamon: 1 óra természettudomány
- 7 – 8. évfolyamon : a matematika óraszámot megemeltük eggyel

Tantárgyválasztás:

Iskolánkban csak az Etika vagy a Hit- és erkölcsstan tantárgyak közül lehet választani.

Alsó tagozat: A 2022/ 2023-as tanévben az első , a második, a harmadik, felső tagozaton az ötödik, a hatodik és a hetedik évfolyamon indul az új NAT szerinti órabeosztás, a többi osztályban a régi óraszámok 2022./ 2023-as tanév végéig érvényesek.

Alsó tagozat

Ez felmenő rendszerben a 2020/2021-es tanévtől az 1. és 5. évfolyamon lett bevezetve

Évfolyam	1.	2.	3.	4.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+2	5+2
Idegen nyelv (angol)	0	0	0	2
Matematika	4+1	4+1	4	4
Etika / Hit-és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret	0	0	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Digitális kultúra	0	0	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25

Felső tagozat

Évfolyam	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3+1
Idegen nyelv (angol)	3	3	3	3
Matematika	4	4	3+1	3+1

Etika / Hit-és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	0	0	0	1
Hon- és népismeret	0	1	0	0
Természetismeret	2+1	2+1	0	0
Fizika	0	0	1,5	1,5
Kémia	0	0	1,5	1,5
Biológia, egészségtan	0	0	1,5	1,5
Földrajz	0	0	1,5	1,5
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház	0	0	1	0
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	0
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	30	30

Csoportbontás:

- a) – felső tagozaton az adott évfolyam igényeihez igazítva az angol nyelv tantárgyakat csoportbontásban tanítjuk.
- a tanító szaktanár, az intézményvezető és a felsős intézményvezető-helyettes közös döntése alapján heterogén csoportokban történik.
  - a tervezett csoportbontások megvalósítása a mindenkori tantárgyfelosztás függvényében kerül elfogadásra a fenntartó által. A csoportbontások megvalósítását a fenntartóval történő egyetértést követően lehet végrehajtani.

-

II. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

- 1.) Iskolánkban a nevelő és oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az Oktatásért felelős miniszter hivatalosan tankönyvvé, taneszközzé nyilvánított. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés stb.)

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói tanszereket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

- 2.) A kötelezően előírt tanszerekről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában) tájékoztatjuk. A tanszerek beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.
- 3.) A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
  - a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
  - az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak,
  - a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be,
  - a taneszközök ára feleljen meg annak az összegnek, amelyet a magasabb jogszabályban foglaltak tartalmaznak.

III. A magasabb évfolyamra lépés feltételei

1.) A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból sikeresen teljesítette. Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló.

2.) A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája által szerzett érdemjegyei alapján bírálják el. A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

- a) Ha a tanuló a 2- 8. tanév végén 1-3 tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus 15-31. között javítóvizsgát tehet.

Ha a tanuló 4 vagy több tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott az évfolyamot ismételni köteles.

- b) Ha a tanuló az első évfolyamon első alkalommal nem tesz eleget az előírt követelményeknek, munkája előkészítő jellegűnek minősül és tanulmányait az első

évfolyamon folytatja. A szülő kérheti az első évfolyam egyszeri megismétlését abban az esetben is, ha gyermeke sikeresen teljesítette a minimum követelményeket.

- c) 1. évfolyamon a tanulók szöveges értékelést kapnak tanulmányi előmenetelükről.
- d) A 2. évfolyam első félévétől a tanulók munkáját érdemjeggyel minősítjük.
- e) A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:
  - az iskola intézményvezetője felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
  - az iskola intézményvezetője engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
  - egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott (igazolt és igazolatlan óra) és a nevelőtestület engedélyezte,
  - egyéni munkarendű tanuló volt,
  - egyes szaktantárgyakból a tárgyi óraszám 30 %-ánál többet mulasztott.

Az osztályozó vizsgák időpontját az éves munkaterv tartalmazza. Az osztályozó vizsgákra a vizsga időpontját megelőző 60. napig írásban kell jelentkezni az intézmény vezetőjénél.

- f) Az a tanuló, aki annak a tanévnek a végéig, amelyben betölti a tizenhatodik életévét, és legfeljebb hat általános iskolai évfolyamot végzett el sikeresen, további tanulmányait a Szakképzési Hídprogramban kivezetése miatt a Dobbantó programban folytatja.
- g) Az a tanuló, aki sikeresen befejezte a 8. évfolyamot, de középiskolába nem nyert felvételt, a Műhelyiskolában oltathatja tanulmányait.

IV. A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának ellenőrzése és értékelése

- 1.) Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
- 2.) Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

3.) Elméleti tantárgyakból három szóbeli, két írásbeli értékelésnek kell szerepelnie félévenként.
A számonkérés formái: önálló felelet, előadás, írásos teszt vagy dolgozat. Heti 1-2 óraszámú tantárgynál félévenként 3 osztályzat.

Heti 3 vagy több óraszámú tantárgyaknál félévenként 5 vagy több osztályzat.

4.) Tanév közben és tanév végén a tanulók értékelésében az 1-5 értékelési skálát alkalmazzuk.
Az iskola 1. évfolyamán a tanulók szöveges értékelést kapnak tanulmányi előmenetelükről az előkészítő időszak végén, az első- és második félév végén.

5.) Tantárgyi értékelések:

Magyar irodalom:

- 1. évfolyamon írásos értékelés az előkészítő időszak végén, félévkor és tanév végén
- 2.-4. évfolyam: olvasás, szóbeli feleletre havonta 1-2 osztályzat
írásbeli felelet: témazáró dolgozat, szövegértési feladatok havonta
- 3-4. évfolyam: fogalmazásból félévenként 1-2 osztályzat (3. év II. félévétől)
- 5-8. évfolyamon: 1-5 értékelési skála
évenkénti 2 fogalmazás nagydolgozat
témazáró dolgozatok
irodalomból a szóbeli feladatok túlsúlya

Magyar nyelv:

- 1-5 értékelési skála
témazáró felmérések, dolgozatok, tollbamondás
Havonta egy osztályzat

Idegen nyelv – angol:

- 1-5 értékelési skála
Szóbeli és írásbeli számonkérés
Havi egy osztályzat

Matematika:

- 1. évfolyamon írásbeli értékelés
Értékelés havonta írásban

2-4. évfolyamon témazáró érdemjegyek

Írásbeli dolgozatok

5-8. évfolyamon évi 4 témazáró dolgozat

havi egy-két írásbeli vagy szóbeli számonkérés

órai teljesítmények rendszeres értékelése

Környezetismeret – Természetismeret- Biológia – Földrajz

Számonkérés szóban és írásban félévenként 3 osztályzat

Fizika – Kémia -

félévenként 3 osztályzat

Szóbeli értékelés, témazáró dolgozatok

Rajz – Ének-zene – Technika – Életvitel - Informatika –, Hon- és népismeret-

havi

egy osztályzat, minimum félévenként 3 osztályzat

Testnevelés és sport: havonta legalább 2 osztályzat

6.) A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez. Emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak, fejlődtek vagy hanyatlottak.

7.) A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- az első évfolyamon minden tantárgy esetében szöveges értékelést alkalmazunk,
- szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet (1. év végén):
  - Kiválóan teljesített
  - Jól teljesített
  - Megfelelően teljesített
  - Felzárkóztatásra szorul
- A 2. tanév elejétől osztályzattal értékelünk 8. év végéig.

- Alsó tagozaton az Etika/Hit- és erkölcstan tantárgyat nem osztályzattal minősítjük, (Minősítés: részt vett – nem vett részt) még felső tagozaton osztályzattal értékeljük.
- 8.) A 2-8.évfolyamon a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban az iskola helyi tantervében meghatározott tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre.
  - 9.) A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az 1-8.évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2) érdemjegyeket használjuk.
  - 10.) A tanulók magatartását az első évfolyamon félévkor és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe, illetve bizonyítványba bejegyzni. A 1-8 évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli. A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.
  - 11.) Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményeit az iskolai SZMSZ tartalmazza.
  - 12.) A tanulók szorgalmának értékelésénél, minősítésénél az 1-8 évfolyamon a példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2) érdemjegyeket használjuk.
  - 13.) A tanulók szorgalmát az első évfolyamon félévkor és a tanítási év végén is az osztályfőnök osztályzattal minősíti és azt az értesítőbe, az e-naplóba (KRÉTÁBA) illetve a bizonyítványba bejegyzni.
  - 14.) A 1-8 évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe, az e-naplóba (KRÉTÁBA) és a bizonyítványba be kell jegyezni.

A tanuló jutalmazása

Az iskola jutalomban részesíti azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- osztálya, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális, stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez.

Jutalmazási formáink:

- Az iskolában tanév közben a következő dicséretetek adhatók:
- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulókat a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért,
- kiemelkedő közösségi munkáért dicséretben részesítjük.

A dicséretet a tanuló bizonyítványába bevezetjük.

- Az egyes tanévek végén kimagasló eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak a tanévzáró ünnepélyen.
- Az iskolai szintű versenyek első három helyezettjének oklevelet adunk.
- Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulókat igazgatói dicséretben részesítjük.
- A kiemelkedő teljesítményű, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösségeket csoportos dicséretben és jutalomban részesítjük.

V. ESÉLYEGYELNŐSÉGI INTÉZKEDÉSI TERV

Az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításával az a célunk, hogy iskolánkban érvényesüljön:

- a diszkrimináció- és szegregációmentesség, az integráció biztosítása,
- a halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása,
- a minőségi oktatáshoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása.

Az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében tiltunk minden közvetlen és közvetett hátrányos megkülönböztetést, amely egy tanulót, vagy a tanulók egy csoportját valós vagy vélt jellemzői - neme, faji hovatartozása, bőrszíne, nemzetisége, nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása, anyanyelve, fogyatékosága, egészségi állapota, vallási vagy világnézeti meggyőződése, politikai vagy más véleménye, életkora, társadalmi származása) alapján hátrányos helyzetbe hoz. Tiltjuk a zaklatás, a jogellenes elkülönítés és megtorlás alkalmazásának minden formáját.

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseink

Az oktatásba történő bekapcsolódás:

- Hirdetményt teszünk közé az intézmény honlapján és a szülői faliújságon a beíratással kapcsolatban.
- Tájékoztatjuk a szülőket az induló első osztályról, az iskola pedagógiai programjáról.
- Átadjuk a Pedagógiai Programot minden tanulónak a beiratkozáskor.
- Értesítjük a gyermek lakóhelye, ennek hiányában a tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, ha a gyermeket nem írárták be az iskolába.

Az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások:

- Minden tanulónak egyenlő feltételek mellett biztosítjuk az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatásokat. A szolgáltatások igénybevételének módjáról, lehetőségéről, feltételeiről minden tanulót, szülőt tájékoztatjuk:
- a tanórán kívüli egyéb foglalkozásokról: napközi, tanulószoba, szakkörök, sportköri foglalkozások,
- a térítési díj ellenében igénybe vehető foglalkozásokról,
- az iskola helyiségeinek használatáról: tornaterem, könyvtár. számítástechnika terem.

A tankötelezettség teljesítése, a mulasztásokkal kapcsolatos intézkedések:

- A tankötelezettség teljesítése érdekében igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban meghatározott intézkedéseket teszünk meg.
- Ha a szülő értesítése ellenére a tanuló ismételten igazolatlanul tanórát mulaszt, az iskola a gyermekjóléti szolgálat közreműködését igénybe véve keresi meg a tanuló szülőjét.
- A betegség vagy egyéb okból hiányzó tanulók esetében lehetőség szerint kapcsolatot tartunk a tanulóval, a tanuló szülőjével az iskolai tanulmányokban való előrehaladásról (tájékoztatás a tanórán vett tananyagról, a munkafüzetben, illetve füzetben végzett óra munkáról). Az igazolt mulasztás után szükség szerint korrepetálással, felzárkóztatással segítjük a tanulót.

A követelmények teljesítése:

- A tanítási-tanulási folyamatban különböző tanulásszervezési megoldásokkal biztosítjuk a tanulási esélyek egyenlőségét segítő szervezeti formákat, a páros, a csoportos, a kooperációra épülő munkát.
- A nevelőtestület minden tagja felelős azért, hogy tanítási módszerét a tantárgy követelményeinek megfelelően, a gyermekek életkori sajátosságait és sajátos igényeit figyelembe véve alakítsa ki.
- A pedagógusoknak alkalmaznia kell a differenciált oktatás elemeit: felzárkóztat, fejleszt és tehetséget gondoz az igényeknek megfelelően tanórai vagy tanórán kívüli egyéb differenciálással.
- A tanulót az igazgató a kérelemre részben vagy egészen felmentheti az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel, illetve értékelés alól. A felmentés feltételei közé tartozik, a tanuló egyéni adottsága, sajátos nevelési igénye, sajátos helyzete.

A tanulói teljesítmény értékelése:

- A tanulók értékelésének és minősítésének módját a teljesítmény objektív értékelése jellemzi. A tanuló teljesítményének értékelését a követelményekkel történő összehasonlítással végezzük. A szülőket az érdemjegyekről, a minősítésről az osztályfőnök, ill. a szaktanár folyamatosan tájékoztatja. Indokolt esetben megkeressük a szülőt a tanuló nem megfelelő előrehaladása miatt, a megfelelő teljesítmény és viselkedés elérése érdekében.
- A tanuló magatartásának és viselkedésének következetes és folyamatos értékeléskor alapelv, hogy minden pozitív változást megerősítünk dicsérettel, jutalmazással. Minden gyermeket önmagához képest értékelünk. Az értékelés változatos formáit alkalmazzuk.

- A szakértői véleménnyel rendelkező tanulók esetében a Nat-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat vesszük alapul. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva szervezzük meg.
- A tanuló felzárkóztatási szükségességének, valamint a tehetség felismerése osztályfőnök, illetve a szaktanár feladata. Szülőket az osztályfőnökök, ill. a szaktanárok tájékoztatják a felzárkóztatás és a tehetséggondozás lehetőségeiről és eredményességéről.
- A tanulóval és a szülővel való kapcsolattartás során kezdeményezzük a tanuló felzárkóztatásban, ill. tehetséggondozásban való részvételét. Tájékoztatjuk a szülőt azokról a lehetőségekről, amelyekkel az iskola segítséget tud nyújtani a gyermek eredményes felkészüléséhez. Az iskola biztosítja a felzárkóztatás tárgyi és személyi feltételeit.
- Amennyiben a tanuló a tőle elvárt, osztályának, sajátos igényének megfelelő teljesítményt nyújtja a tanév során, magasabb évfolyamba lép. A tanulmányi követelmények nem teljesítése esetén a nevelőtestület dönt a javítóvizsga, ill. az osztályozóvizsga letételének lehetőségéről. A szülőket év végén az osztályfőnök és a szaktanár tájékoztatja a javító- és osztályozóvizsga követelményeiről. Az évfolyamismétlés feltételeiről a szülőket az igazgató és az osztályfőnök tájékoztatja a tanév végén.

A továbbtanulásra való felkészülés:

- A tanulókat és a szülőket tájékoztatjuk a továbbtanulással kapcsolatos feladatokról, a más intézmény által elvárt tanulmányi eredményekről, tudásszintről.
- A továbbtanulásra való felkészülés érdekében pályaaorientációs tevékenységet folytatunk, a tanulók és a szülők igényei alapján felvételi előkészítő foglalkozásokat szervezünk a 8. évfolyamon.
- A pályaválasztásban bizonytalan tanulót pályaválasztási tanácsadásra irányítjuk.

A családi háttérből fakadó esélyegyenlőtlenségek kiküszöbölésére irányuló intézkedések:

- Családi háttér megismerését a fogadóórák, a szülői értekezletek segítik. Az osztályfőnök feladata, hogy felismerje a családi háttér iskolai végzettségéből eredő támogatás hiányát.
- A fogadóórák rendszerén keresztül felmérje a tanulókkal szemben megfogalmazott szülői elvárásokat.
- Munkája során felismerje a gyermekre nehezedő – indokolatlannak tűnő – szülői elvárást, és azt a szülővel való kommunikáció, együttműködés keretében kezelje.
- Tehetséges tanulóknál kezdeményezze a tehetséggondozást.

- Gyengébb képességű tanulónál javasolja a korrepetáláson, felkészítésen való részvételt. Ha a gyermeknél a szülőkkel történő megbeszélés és az iskolai fejlesztés után nem kezdődik meg pozitív változás, az osztályfőnök kezdeményezi, hogy a szülők a gyermeket szakemberhez (pszichológushoz, nevelési tanácsadóhoz) vigyék.
- Ha a tanuló nyugodt felkészülése otthon nem biztosított, javasoljuk a szülő számára, hogy gyermekük vegye igénybe a napközi, vagy a tanulószobai foglalkozást.

A fenti hátrányok leküzdését segíti:

- tanórai differenciálás oktatás;
- az iskola által szervezett iskolai és iskolán kívüli tanulmányi, szabadidős és kulturális programok (mozi, színház, kiállítás stb. látogatás)

A családok szociális, anyagi helyzetéből fakadó, az esélyegyenlőséget befolyásoló esetekben alkalmazott intézkedéseket a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos fejezet tartalmazza.

- A programok megvalósítása abban az esetben lehetséges, ha a fenntartó azt az intézmény mindenkori éves munkatervében jóváhagyja. A programok megvalósítását a fenntartóval történő egyetértést követően lehet végrehajtani.

VI. A CSOPORTBONTÁS FELTÉTELEI, SZEMPONTJAI

A NAT-ban, a kerettantervben, a helyi tantervben meghatározott fejlesztési területek, nevelési célok megvalósulásának, a kulcskompetenciák kialakításának egyik feltétele a differenciálásra épülő pedagógiai folyamat.

A differenciált tanulásszervezés szempontjai

A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásához az alábbi szempontokat vesszük figyelembe:

- olyan szervezési módokat részesítünk előnyben, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak kialakítását, fejlesztését;
- a tanítás-tanulás során előtérbe állítjuk a tanulók tevékenységére épülő munkaformákat;
- a nevelési-oktatási folyamatban építünk a tanulók előzetes tudására,
- a tanulók egyéni fejlesztése érdekében a különböző feladatokhoz igazodva választjuk meg a tanulásszervezési formákat;
- a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztési szükségleteihez igazodva választjuk

meg a tanulási helyzeteket, a tanulásszervezési módokat, értékelési eljárásokat.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Az 1-4. évfolyamon a differenciálás a tanuló egyéni haladási üteme szerint történik. Az egységes alaptevékenységet osztálykeretben végezzük. A biztos alapkészségek kialakítására fektetjük a hangsúlyt, az olvasás, az írás, a számolás, a beszéd-készség képességeinek és készségeinek megalapozására.

A tanulók által választható tanórán kívüli foglalkozások minimális és maximális létszámát a meghirdetéssel egy időben állapítjuk meg. A választás tudomásul vételét a szülők aláírásukkal erősítik meg.

VII. Az otthoni (napközis-tanulószobai) felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatban az alábbi szabályok érvényesülnek:

- a házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása,
- a tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.

VIII. A TANULÓK BESZÁMOLTATÁSÁNAK, SZÁMONKÉRÉSÉNEK RENDJE

A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

Az iskola a nevelő-oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának folyamatos ellenőrzését és értékelését.

A tanuló tanulmányi munkája ellenőrzésének, értékelésének szempontjai:

- a tanuló iskolai munkája;
- a helyi tantervben előírt követelmények teljesítésének szintje, az egyes tantárgyakban nyújtott teljesítménye.

A tanulmányi munka ellenőrzését, értékelését és minősítését az alábbi követelmények szerint végezzük:

- törekszünk arra, hogy az objektív ellenőrzés, értékelés tájékoztassa a tanulót, a szülőt és a pedagógust a munka eredményéről,
- az ellenőrzés, értékelés során a lényeges tudásbeli elemeket és szinteket viszonyítjuk a kerettantervben és a helyi tantervekben meghatározott továbbhaladás feltételeihez,
- a képességfejlesztés érdekében a tanuló önmagához viszonyított előrehaladását, visszaesését figyelemmel kísérjük,
- kiemelten kezeljük a tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztését,
- az ismeretek alkalmazását a mindennapokban való eligazodáshoz kapcsoljuk.

A tanuló tanulmányi munkája ellenőrzésének módja

- A tanuló tanulmányi teljesítményének és előmenetelének ellenőrzését és értékelését a kerettantervben és a helyi tantervekben előírt követelmények alapján végezzük.
- Az előírt követelmények teljesítését az egyes tantárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája és gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrizzük és értékeljük.

A tanulmányi munka ellenőrzésének, értékelésének formái

- szóbeli és írásbeli feleletek: tények, leírások, fogalmak, szabályok, törvények, összefüggések, kísérletek, önálló kiselőadások;
- írásbeli beszámolók: teszt, feladatlap, évközi dolgozat, évközi mérések;
- a tematikus egységek végén (témazáró), a fejlesztési szakasz végén összegző, lezáró mérések;

- gyakorlati tevékenységbe épített számonkérés, kísérletek, mérések, készségek, munkafolyamatok egyes műveleteiben elért gyakorlottság mérése,
- az új tanulásszervezési eljárások során készült produktumok, illetve azok alapján készült beszámolók: projektnapló, plakát, prezentáció.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon

Az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam első félévében tanév közben a tanuló tanulmányi munkáját minden tantárgyból szövegesen értékeljük. A szöveges értékelés - minősítés fokozatai iskolánkban (a tanuló teljesítményétől függően):

- kiválóan teljesített (K),
- jól teljesített (J),
- megfelelően teljesített (M),
- felzárkóztatásra szorul (F).

Az 1. évfolyamon félévkor és év végén, valamint 2. évfolyamon félévkor a tanuló munkáját az egyes tantárgyakhoz készült szöveges értékelőlapon értékeljük.

A tantárgyi teljesítmények teljesítését tükröző értékelő lapokon egy-két mondatos nevelői észrevételt is teszünk a tanuló személyiségfejlődésével kapcsolatosan. A megjegyzéseknek fejlesztő, biztató hangvételű nevelői észrevételeknek kell lenniük, melyek tükrözik a tanuló önmagához mért fejlődését, társas kapcsolatait.

A 2. évfolyam második félévétől és a 3-8. évfolyamon a tanulók teljesítményét és előmenetelét tanév közben minden tantárgyból érdemjeggyel minősítjük.

A 2. évfolyam végén, valamint az 3-8. évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét és előmenetelét osztályzattal minősítjük.

A tanuló félévi és az év végi osztályzatát a 3-8. évfolyamon az adott félév során szerzett érdemjegyek és az év közbeni tanulmányi munka alapján kell meghatározni. A tanév végi érdemjegyek meghatározásakor figyelembe vesszük a tanuló tanév során nyújtott teljesítményét. A tanuló tanulmányi munkájának, teljesítményének értékelése és minősítése az egyes évfolyamokon minden tantárgyra kiterjed. A tanuló munkáját, előmenetelét folyamatosan értékeljük.

Ennek érdekében

- minden tanulónak egy-egy témakörön belül legalább két érdemjegyet kell szereznie,
- a tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel, szöveges minősítéssel kell értékelni.

Az Etika/Hit- és erkölcsstan tantárgy lényegi funkciója az értékközpontú magatartás és viselkedés fejlesztése, az erkölcsi értékek alakítása, ezért a tantárgy értékelésének módja eltér a hagyományos tantárgyi értékeléstől. Az értékelés, minősítés legfontosabb része a cselekvő tanulói részvétel. Osztályzattal értékeljük a tanuló egyéni és közös feladatokban való részvételét, egy-egy konkrét tevékenységét, valamint tanulói portfólió készítését. Az értékelést nem befolyásolhatja a személyes vélekedés minősítése. A Hit- és erkölcsstan tantárgy értékelése is osztályzattal történik. A tanulók értékelését a hitoktatók végzik.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

- jeles (5)
- jó (4)
- közepes (3)
- elégséges (2)
- elégtelen (1)

Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az iskolai számonkérés rendje

A szóbeli és írásbeli számonkérés kiterjedhet a régebben tanult tananyagokhoz kapcsolódó követelményekre is. Emellett azonban figyelembe vesszük, hogy a tanuló képességei, eredményei hogyan változtak - fejlődtek-e vagy hanyatlottak - az előző értékelés óta.

A nevelők a tanulók munkáját magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelv, környezetismeret, természettudomány, biológia, földrajz, történelem, fizika, kémia tantárgyak ellenőrzésénél egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrzik:

- a szóbeli kifejezőkészség fejlesztése érdekében a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában többször ellenőrzik,
- az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

Ének-zene, vizuális kultúra, informatika, technika és tervezés tantárgyakból a követelmények teljesítésének ellenőrzését gyakorlati tevékenységhez is kapcsoljuk. A testnevelés követelményeinek elsajátítását kizárólag gyakorlati tevékenységek révén ellenőrizzük. A

szakértői véleménnyel rendelkező tanulók értékelésénél figyelembe vesszük a rájuk vonatkozó irányelveket.

A tanuló tanulmányi munkájának és teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli munkáinak, dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását az adott tantárgyat tanító nevelők a következő arányok alapján végzik:

Szöveges minősítés Érdemjegy Teljesítmény

- kiválóan teljesített jeles 100-90 %
- jól teljesített jó 89-80 %
- megfelelően teljesített közepes 79-60 %
- elégséges 59-41 %
- felzárkóztatásra szorul elégtelen 40- 0 %

IX. AZ EGÉSZ NAPOS NEVELÉS- OKTATÁS ISKOLAI FELADATAI

Az 1-4. évfolyamon a nemzeti köznevelésről szóló törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként szervezzük meg a tanórai és egyéb foglalkozásokat délelőtt és délután, egyenletesen szétosztva 16 óráig. Ez a tanulásszervezési forma lehetővé teszi mind a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás sajátos tevékenységeit, így támogatva a képességfejlesztés hatékony pedagógiai eljárásait.

IX/1. Az egész napos nevelés célja és feladata

Az egész napos nevelés célja iskolánkban:

- 1. évfolyamon az óvoda és az iskola közötti átmenet megkönnyítése,
- az alapkészségek megerősítése,
- az egyéni differenciálás lehetőségének megteremtése,
- felzárkóztatás,
- tehetséggondozás.

Az egész napos nevelés szervezésének elvei iskolánkban

- a tanulók és közösségeik tanórai és tanórán kívüli (közéleti, művelődési, munka, játék, sport, egyéb) tevékenysége egységes pedagógiai folyamatot képezzen;
- nagyobb teret kapjon a gyermekek öntevékenysége, mely az életkori sajátosságokhoz igazodik;
- az iskolai osztályközösségek mellett jobban érvényesüljön a funkcionális csoportok működése, gazdagodjék hálózata, a tanulók fejlődése-fejlettsége szintjéhez igazodó, választható tevékenységek kínálata.

Az egész napos nevelésből adódó sajátos iskolai feladataink:

- tanítványaink önálló tanulásra nevelése az önálló tanulási időben,
- sokféle szabadidős technika bemutatása, alkalmazása a tanulók személyiségfejlődése érdekében,
- az egészséges életmód iránti igény felkeltése, az egészséges életmód szokásrendszerének gyakoroltatása,
- a környezettudatos magatartás és tevékenységrendszer alakítása,
- a közösségben az önismeret, a társas kapcsolatok fejlesztése, a véleménynyilvánítás, a vita, a bírálat helyes normáinak megismertetése, gyakoroltatása.

Az egész napos nevelés szervezeti keretei

A tanulók kötelező óraszámát a kerettanterv határozza meg. A tanítási órák, a tanulási képességekhez igazított tanórákra való felkészülés, a regenerálódást szolgáló szabadidős programok a tanítási nap során váltják egymást. Ezeket a mindennapi órarendbe úgy építjük be, hogy a tanulók terhelése egyenletes legyen. Az órarend természetesen nem jelent rideg kereteket, amely a gyermekek fizikai és pszichés terhelhetőségétől függően lazítható.

A tanítási órák 45 percesek. A kötelező tanórákon túli foglalkozások teret adnak a művészeti nevelésnek, a testmozgásnak, az iskola arculatához illeszkedő szakköri és egyéb foglalkozásoknak, az önálló tanulásnak. Ekkor valósulnak meg a szakkörök, az énekkar, a sportfoglalkozások és egyéb tanórán kívüli foglalkozások. Ezek a foglalkozások a tehetséggondozást és a differenciált fejlesztést egyaránt szolgálják.

Az önálló tanulást és a szabadidős foglalkozásokat délután szervezzük.

A felső tagozaton a tanulók alsó tagozaton megszerzett tudását és kialakított szokásrendjét továbbfejlesztjük. Az 5-6. osztályosoknak napközis foglalkozást, a 7-8. évfolyamos tanulók számára tanulószobát szervezünk.

A tanítási órák után a tanulók érdeklődésük és tehetségük szerint választhatnak az egyéb tanórán kívüli szervezett foglalkozások közül. Tanulóink részt vehetnek külsős szakemberek által szervezett programokon is: tánc, zenetanulás a zeneiskola kihelyezett tanáraival, különböző sporttevékenységek, egyéb foglalkozások.

IX/2. Önálló tanulás

Célunk: az önálló ismeretszerzés képességeinek alakítása és fejlesztése, az önálló ismeretszerzés elérése, a felzárkóztatásra szoruló tanulók segítése, tehetséggondozás. Az önálló tanulás során segítséget nyújtunk a házi feladat elkészítéséhez, a tananyag megértéshez és elsajátításához kapcsolódó többlet pedagógiai támogatást nyújtunk azon tanulók részére, akik bármely okból kifolyólag egyéni tanulási nehézséggel, a tananyag értelmezési problémájával küzdenek. A fejlesztésre szoruló és tehetséges tanulók részére az egyéni képességekhez igazodó feladatokat adunk.

Az önálló tanulásra nevelés iskolai feladatai:

- Az önálló munkához szükséges szervezési, tárgyi és mentális feltételek megteremtése.
- A gyerekek megismertetése az önálló tanulásához szükséges feltételekkel és követelményekkel.
- Az önálló tanulás technikáinak megismertetése és gyakoroltatása.
- A tanulók felkészülésének segítése, ellenőrzése.

Az önálló tanulás megjelenési formája: mindennapos állandó tevékenység. Írásbeli házi feladatot a gyerekek nem visznek haza, ezt az önálló tanulás idején szükség esetén tanítói segítséggel végzik el.

Az önálló tanulás során alkalmazott tevékenységi formák és tartalmuk:

- Az önálló munka előkészítése: időtervezés, motiválás, az egyéni helyes tanulási sorrend megállapítása
- Önálló tanulás: a tanulók önálló feladatvégzése, a pedagógus egyéni segítségadása, önellenőrzés
- A felkészülés ellenőrzése, számonkérés: nevelői ellenőrzés, tanulói ellenőrzés tanulópárok, felelősök közreműködésével
- Az önálló tanulmányi munka értékelése

IX/3. A szabadidős tevékenység

Célunk, hogy tanulóink megismerjenek sokféle szabadidős technikát, és legalább egy iránt alakuljon ki különleges érdeklődésük. A gyermeki szervezet pihentetése, regenerálása. Minden osztályban otthonos légkört alakítunk ki. A szabadidő eltöltésének lehetőségei: levegőn való mozgás, játék, kreatív manuális és művészeti foglalkozás, relax szoba és játékszoba.

Feladataink a szabadidő helyes eltöltésére nevelésben:

- a szabadidő lehetséges technikáinak megismertetése, gyakoroltatása,
- a hasznos időtöltés iránti igény alakítása,
- a foglalkoztatáshoz szükséges idő és tárgyi feltételek biztosítása,
- a sok mozgással járó szabadidő feltételeinek megteremtése, idejének biztosítása.

A szabadidős tevékenységek megjelenési formája: naponta, heti rendszerességgel, illetve alkalomszerűen.

Szabadidős tevékenységi formák iskolánkban:

- játék és sportfoglalkozások: társasjátékok, didaktikus játékok, szabadtéri játékok megismerése és tanítása, rejtvények készítése, megfejtése
- manuális foglalkozások: különböző kézműves (papír, agyag, gyurma, fa, textil) technikák elsajátítása, alkalmazása, gyakorlása

IX/4. Művészeti nevelés

Iskolánkban figyelmet fordít a művészeti nevelésre is.

Célunk a tanulók komplex személyiségfejlődése: a kreativitás, a problémamegoldás, az önkifejezés, az önismeret, a társas kultúra fejlesztése.

A művészeti nevelés formái:

- irodalmi alkotások megismerése, jelenetek előadása, bábozás
- vizuális kultúra fejlesztése
- zenetanulás, zenehallgatás
- könyvtárlátogatás
- felkészülés a hagyományos és a nemzeti ünnepekre
- múzeum, színház, kiállítás, mozi látogatása

A művészeti foglalkozásokban kiemelt szerepet kap a tanulók és a szülők választása alapján:

- a színjátszás (irodalmi alkotások megismerése, dramatizálás, jelenetek előadása, beszédfejlesztő gyakorlatok)
- a bábozás (bábkészítés különböző technikákkal, bábmozgatás, a színpadtechnika tanítása,)

- vizuális kultúra (különböző technikák alkalmazása sík és térbeli műalkotások készítése)

Ezek olyan tevékenységek, amelyeket szívesen végeznek tanulóink, megvalósításukhoz a személyi és a tárgyi feltételek adottak iskolánkban. A tevékenységek során alapelvnek tekintjük, hogy tanulóink sikerélményhez jussanak.

A tanultak bemutatására lehetőséget adunk az iskolai Ki mit tud színpadán tanévenként egy alaklommal, a tanév során készült műalkotásokat iskolánk aulájában rendszeresen kiállítjuk. A színházi bemutatók és kiállítások nyilvánosak, nyitottá tesszük a tanulóifjúság, a szülők, a környezetünkben lévő óvodások, családok számára.

IX/5. Gyakorlati életre nevelés

Célunk: az egészséges életmód alakításához szükséges ismeretek átadása és gyakoroltatása, a környezettudatos magatartás formálása.

Feladataink:

- az egészséges napirend megszervezése,
- az étkezéshez kapcsolódó viselkedési normák megismertetése, gyakoroltatása, a helyes táplálkozáshoz kapcsolódó ismeretek átadása,
- a személyi higiénére (testápolás, egészséges öltözködés, fogápolás) vonatkozó ismeretek tanítása, gyakoroltatása,
- a környezet- és természetvédelemhez kapcsolódó tanórai projektek kiegészítése tanórán kívüli tevékenységgel, a jeles napokhoz kapcsolódó vetélkedők, akciónapok szervezése
- a rendszeres testmozgás biztosítása.

A gyakorlati életre nevelés tevékenységrendszerének megjelenési formája: mindennapos állandó, rendszeres tevékenység.

Tevékenységi formák:

- levegőzés,
- sportjellegű foglalkozások,
- önellátás, önkiszolgálás,
- vetélkedők,
- tanulmányi séta,

- kézműves foglalkozások.

X. A Kondor Béla Általános Iskola Egészségfejlesztési és környezetnevelési programja

Az iskola egészségfejlesztési és környezeti nevelési elvei

Az egészséges életmódra nevelés keretében kívánjuk fejleszteni – elsősorban osztályfőnöki órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával – az alábbi képességeket és készségeket:

- érzelmek alkotó kezelése,
- a stresszkezelés,
- az önismeret, önbecsülés megerősítése,
- a célok megfogalmazása és kivitelezése,
- a konfliktuskezelés,
- a problémamegoldás, a döntéshozás,
- a kortárs csoport nyomásának kezelése,
- a segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
- az elutasítási készségek fejlesztése.

Alapvető feladatunknak tekintjük a legális és illegális szerek fogyasztásának visszaszorítását. Ennek érdekében megismertetjük a tanulókat e szerek fogyasztásának következményeivel, valamint rendszeres tájékoztatást nyújtunk a szülők számára is (Drogmegelőzési program).

Az egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői, amelyre nevelő munkánkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- az egészséges táplálkozás,
- a rendszeres testmozgás,
- a higiénés magatartás,
- tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától.

A helyes táplálkozás ismérvei a rendszeresség, az ebéd megfelelő minősége, a zöldség- és gyümölcsfogyasztás, valamint a megfelelő étkezési körülmények. Az elméleti ismereteket

tanulóink elsajátítják elsős koruktól kezdve tanórákon, és a táplálkozásról tartott védőnői órákon. Iskolai konyhánk dolgozói sokat tesznek a megfelelő minőségű (rostokban, vitaminokban és fehérjékben gazdag) ebéd, a rendszeres zöldség- és gyümölcsfogyasztás biztosításával a feladat megvalósítása érdekében. A megfelelő étkezési körülmények, az ebédlő igényes kialakítása és működése biztosított.

A rendszeres testmozgás az egészséges embereknek is elengedhetetlenül fontos, elsősorban kedvező élettani hatásai miatt, de egyéb előnyökkel is jár: megfelelő erőnlét, mentális kiegyensúlyozottság, fittség, de nem utolsósorban kiváló szórakozás és hasznos időtöltés is. Ezeket az elveket a nevelőtestület magáénak vallja, és a napi rendszeres testmozgást igyekszik biztosítani diákjai számára. Diákjainknak lehetősége van a tornaterem és a sportpályák használatára, pl. foci, kézilabda, kosárlabda, tollaslabda, tenisz vagy egyéb sportok gyakorlására. Az osztályfőnökök évenként 1-2 alkalommal túrákat és kirándulásokat szerveznek, kihasználva a kötetlen tevékenység közösségformáló hatásait is.

A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az *iskolaorvosi vizsgálatok* jogszabályokban meghatározott módszereivel
- *a testnevelési órákon* az alábbiakban ismertetett módon.

A testnevelés helyi tantervében szerepeltetjük a tanulók fizikai állapotának évente legalább egyszer történő mérésének kötelezettségét. A mérést évi gyakorisággal végezzük el a testnevelési órákon a *NetFit* rendszer alkalmazásával. A tanulók általános fizikai teherbíró-képességének értékeléséhez és minősítéséhez használt „NetFit” (fizikai fittség mérése) alapmérései az alábbiak:

A higiénias magatartás fogalma nagyon széleskörű. Az iskolai egészségfejlesztésben a legfontosabbnak tartott területek a személyi-, környezet-, és mentálhigiénia. A személyi higiéniaira való nevelés kezdettől fogva folyamatos, a tanulók ismeretei fokozatosan bővülnek. A védőnő rendszeresen ellenőriz és felvilágosítást tart (pl. élősködők, tisztálkodás témájában.). A tevékenység megelőző jellegében szerepet játszik az évenkénti iskolafogászati szűrés is.

A szexuál- és mentálhigiénia témájával a diákok osztályfőnöki órákon a védőnő segítségével találkozhatnak, etika, illetve hit- és erkölcsstan órákon az emberi érzelmekről esik szó, biológia órák keretében pedig elméleti áttekintést kapnak a nemi működésről, születésszabályozásról,

betegségekről.

Az egészségkultúra lényeges eleme a tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától. Az egészségkárosító anyagok kipróbálásnak és használatának megelőzése fontos feladat. Az alkoholfogyasztás egészségnevelési vonatkozásának ellentmondásos jelensége a társadalmi gyakorlat és az iskolai élet különbözősége. Prevenációs előadások és élményközpontú foglalkozások során próbáljuk kialakítani a megfelelő attitűdjüket. Kiemelt figyelmet fordítunk a napjainkban könnyen és olcsón elérhető szintetikus drogok veszélyességének és kiszámíthatatlanságának megtanítására, valamint arra, hogy a különösen veszélyeztetett, lakótelepen élő diákjaink képesek legyenek felismerni a drogok hatása alatt álló embert, valamint megtenni a legszükségesebb és a legsürgetőbb teendőket az adott helyzet kezelésére.

A környezeti nevelés pedagógiai célkitűzései az alábbiak:

- szemléletformálás és ezzel együtt a környezettudatos gondolkodás kialakítása
- ismeretközvetítés és ezzel együtt az aktív állampolgárrá nevelés
- helyi környezeti problémák megismertetése, megoldása, illetve a helyi környezeti értékek megismertetése és az aktív megóvás
- fenntartható fejlődés előmozdítása

A környezeti nevelés tartalma és tanulási módszerei között hangsúlyos a jövővel való foglalkozás (lokális és globális jövő – személyi jövőkép). Ennek érdekében a mentálhigiénés szak- és osztályfőnöki órákon sor kerül az ökológiai alapfogalmak és rendszerek megismertetésére.

Környezetkímélési szempontból a 2019/20-as tanévtől kezdve csatlakozunk az utóbbi időben elterjedő „*Ne engedj több lufit a levegőbe!*” mottójú zöld akcióhoz. Végzős diákjaink a hagyományos léggömberegetés helyett facsemetéket ültetnek az iskolaudvarra.

Környezeti nevelésünk szempontjai az alábbiak:

- Legyen nyitott a helyi környezeti és a globális problémák iránt.
- Legyen interdiszciplináris (tudomány- és tantárgyközi) megközelítés, nemcsak földrajz és biológia órán téma a környezeti nevelés, hanem mindegyiken.
- Legyen egyszerre „aktuális” és „jövőorientált”.
- Legyen rendszerszemléletű, neveljen együttműködésre (kooperatív technikák alkalmazása a tanórai foglalkozások szervezésekor).
- Neveljen problémamegoldásra.
- Neveljen új értékrendszerre – sokszor kell tudatosítanunk: „az egészség érték”, „fontos a tiszta levegő, talaj, ivóvíz”, „az emberi értékek védelme”- tulajdonképpen ez a teljes nevelési munkánk célja.

XI. Kislétszámú első osztály

Autizmus spektrum zavar általános jellemzése

Az autizmussal élő személyeknél három viselkedési területen tapasztalunk minőségében eltérő fejlődést: a reciprok kommunikációban, a szociális interakciókban és a rugalmas viselkedésszervezésben. Ez adja a szindróma egységét. Az autizmus az agyműködés fejlődési zavara. A tünetek az első három év folyamán jelentkeznek. A fejlődés minden területét, a személyiség egészét érintő károsodás, amely végig kíséri az egyén teljes életét. A viselkedéses tünetek változatosan, jellegzetesen nyilvánulnak meg. Gyakran jellemzőek autizmus spektrum zavar esetében társuló nehézségek a szenzoros ingerfeldolgozásban. Ebben az esetben beszélhetünk túlérzékenységről vagy ingerkeresésről a hallási, látási, tapintási, szaglási, ízlési és proprioceptív csatornán. Az autizmushoz társulhat továbbá figyelemhiányos hiperaktivitás zavar (ADHD), szorongás, depresszió, illetve bármely tanulási nehézség, fogyatékos állapot is jelen lehet (Egészségügyi Szakmai Kollégium 2017). Az autizmus spektrum zavar minden értelmi szinten előfordulhat. Jelen lehet átlagos, átlag feletti, illetve intellektuális képességzavar mellett is. Aspeciális osztályunkba átlagos vagy átlag feletti intelligenciával járnak tanulók. A fejlődési zavar átlagos vagy átlag feletti intelligencia esetében is jelentősen befolyásolja, áthatja a gyermeki fejlődést, megváltoztatja a megismerő (kognitív) folyamatok és a társas viselkedés fejlődését, ezért sérülésspecifikus fejlesztésre minden érintett tanulónak joga és szüksége van.

Helyzetkép

A speciális csoportban sajátos nevelési igényű gyermekek fogadására van lehetőség. Az osztályban a nevelő-oktató munka az egyéni képességeknek és haladási ütemüknek megfelelően valósul meg. Minden gyermek tekintetében egyénre szabott pedagógiai munka folyik, komplex személyiségfejlesztés keretében, egyéni haladási ütemben. A fejlődés különböző területein mutatkozó elmaradások kompenzálása, fejlesztése minden esetben a gyermekek lehetőségeinek és érdekeinek figyelembevételével, a szülőkkel folyamatosan egyeztetve történik. A tanulók nyugodt, kiegyensúlyozott viselkedésének feltételeként, a viselkedésproblémák és dühkitörések megelőzésére kialakítottuk a szükségleteikhez igazodó protetikus környezetet, amelyben megvalósul az egyéni kommunikációs eszköztárak használata. A strukturált oktatáshoz adottak a tárgyi feltételek, egy helyszínhez egy tevékenységforma tartozik annak szabályrendszerével. A csoportban fontos a szülőkkel való együttműködés és az állandó konzultáció. A szülők számára tanácsadást, szülősegítő szolgáltatásokat, szülői klubot biztosít az intézmény.

Alapelvek, célok

A csoportban dolgozó gyógypedagógusok és asszisztens megvalósítja a differenciáló és integráló pedagógiai módszertani kultúrát. A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettség mellett elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése. Ennek alapja a szociális, kommunikációs készségek hiányának specifikus módszerekkel való kompenzálása, a fejlődésben elmaradt készségek rehabilitációs (normalizációs célú) fejlesztése, a másodlagos (pl. viselkedés) problémák kezelése, a mindennapi gyakorlati készségek és a tananyag speciális módszerek segítségével való tanítása. Ezen felül cél a testi egészség megóvása, az erőnlét, állóképesség, ügyesség egyénre szabott fejlesztése. Az általános emberi értékek, társadalmi elvárások, szülőföldünk kultúrája, hagyományai képességszintnek megfelelő ismertetésével a felnőttkori szociális adaptáció segítése. Kiemelten fontos cél, hogy a tanuló élvezze az iskolában töltött időt, érezze jól magát. A csoport legfőbb célja, hogy negyedik osztály végére a gyermekek többségi osztályba történő integrálása sikeres legyen.

Sajátosságok, személyi feltételek

A csoportban a törvényi előírásoknak megfelelő a gyermeklétszám, így jelenleg 6 tanuló tartozik ide. Az osztályban két autizmus spektrum pedagógiája végzettségű gyógypedagógus, továbbá egy gyógypedagógiai asszisztens dolgozik. A gyógypedagógusok felváltva vannak jelen. Így egy időben legalább két speciálisan képzett szakember/segítő tartózkodik a csoportban (autizmus

specifikus gyógypedagógus és egy gyógypedagógiai asszisztens). A szakemberek teammunkában, mindenben egyeztetve végzik tevékenységüket.

Tárgyi feltételek, eszközök

A csoportban a gyerekek könnyebb tájékozódása és boldogulása érdekében a környezet térben és időben strukturálva van. A struktúra nyugodt, kiegyensúlyozott környezetet biztosít a gyermekek számára, ezáltal a tanulók információt kapnak arról, hogy mit, hol, mikor és milyen sorrendben kell elvégezniük. A tevékenységek szimbolizálásra vizuális eszközöket, információhordozók kerülnek alkalmazásra. Speciális térszervezéssel igyekeznek a gyermekeket segíteni, így a teremben a tájékozódási pontok biztonságérzetet nyújtanak számukra. Az idő strukturálásra napirend van bevezetve, mely az események előreláthatóságát, emellett az információközlést és a tájékozódást segíti elő. A tanórák és foglalkozások alatt alapfeltétel a timer használata, emellett folyamatos jutalmazási rendszer működik (verbális jutalom, matrica).

A csoportban használt speciális módszerek

A csoportban a tanórákon felül a szociális-kommunikációs készségek fejlesztésére is kiemelt hangsúlyt fektetnek a gyógypedagógusok. Heti 5 db csoportos fejlesztés van a gyermekek órarendjébe beépítve. A fejlesztő foglalkozásokon a szociális-kommunikációs készségek fejlesztésének komplex módszereit alkalmazzák (Babzsák Fejlesztő Program, ÉN-KÖNYV módszere, Személyes Napló). Az egyénre szabott fejlesztés, az egyéni haladási ütem figyelembevételével ebben az esetben is elsődleges szempont.

XII. A pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések

I. A pedagógiai program érvényességi ideje

- 1.) Az iskola 2022. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját e pedagógiai program alapján

II. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

- 1.) A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja, minden tanév végén értékeli írásban a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

III. A pedagógiai program módosítása

- 1.) A pedagógiai program módosítására:

- az iskola intézményvezetője,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a nevelők szakmai munkaközösségei,
- a szülői munkaközösség,
- az iskola fenntartója tehet javaslatot.

- 2.) A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.
- 3.) A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

IV. Pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

- 1.) Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.
- 2.) A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
  - az iskola irattárában,
  - az iskola könyvtárában,
  - az iskola nevelői szobájában,
  - az iskola intézményvezetőjénél,
  - az intézményvezetőhelyetteseknél,
  - a nevelők szakmai munkaközösségének vezetőinél
  - online elérhető az intézmény honlapján.

Legitimációs záradék

A nevelőtestület nyilatkozata

A Pedagógiai Programot az intézmény nevelőtestülete 2023. év április hó 25. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Budapest, 2023. év április hó 25. nap

.....

hitelesítő nevelőtestületi tag

Az intézményi tanács

A Pedagógiai Programot az intézményi tanács 2023. év április hó 25. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Budapest, 2023. év április hó 25. nap

.....

intézményi tanács képviselője

A Diákönkormányzat véleménynyilvánítása

Az intézmény diákönkormányzata a Pedagógiai Programot készítése során a tanulókat érintő programokat véleményezte, azokkal egyetért.

Kelt: Budapest, 2023. év április hó 25. nap

.....

diákönkormányzat képviselője

A Szülői Szervezet véleménynyilvánítása

A Pedagógiai Programot készítése során a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Budapest, 2023. év április hó 25. nap

.....

szülői szervezet (közösség) képviselője

A Külső-Pesti Tankerületi Központ, mint fenntartó véleménynyilvánítása

A Pedagógiai Programot készítése során a fenntartó véleményezési jogát a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Budapest, 2023. év április hó 25. nap

.....

tankerületi igazgató

MELLÉKLET

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:
  - osztályozó vizsga,
  - pótló vizsga,
  - javítóvizsga, pótvizsga
2. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
  - a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve
  - engedély alapján egy, vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
  - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
  - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
3. Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
4. Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.
5. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 65. § (5) előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.
6. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel
  - osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább egy hónappal,
  - javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell,
  - az osztályozó vizsgát a félév, illetve a tanév zárása előtt egy héttel le kell bonyolítani.
7. Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

8. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

Osztályozó vizsga

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia, egészségtan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Digitális kultúra			GYAKORLATI

Javítóvizsga

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene			GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Digitális kultúra			GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia, egészségtan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Digitális kultúra			GYAKORLATI
Ének-zene			GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

I. Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

I./1 Alsó tagozat

1. évfolyam

Magyar nyelv

- másolásra nyomtatott írott mintáról; a j hang helyes jelölésére a tanult szókészletből; – Szavak írására másolással: betűtévesztés, betűcsere, betűkihagyás nélkül. Helyes betűkötések.
- szavak, rövid mondatok leírására diktálás után;

Irodalom

- Szóbeli közlések megértése, utasítások végrehajtása, kérdésekre való válaszadás; Meghallgatott vagy olvasott mese, történet tartalmának elmondása összefüggően, időrendi sorrendben
- az udvarias érintkezés tanult formáinak alkalmazása valóságos szituációkban (köszönés, bemutatkozás, kérés, köszönetnyilvánítás)
- a tanult memoriterek elmondása;
- magyar ábécé betűinek fölismerése, összeolvasása;
- kiejtés szerint írandó szavak, szószerkezetek, rövid mondatok olvasása;
- Memoriterek tanulása: 2-3 mondóka/ soroló megtanulása
- Népköltés:szabadon választott vers

Matematika

- Számok olvasása, írása 20-as számkörben.
- Számfogalom, számok tulajdonságai, biztos számlálás 20-as számkörben (páros, páratlan számok, számszomszédok).
Legyen képes tárgyakat, számokat sorba rendezni adott szempont szerint;
- Hozzátevés, elvétel megfogalmazása szóban, lejegyzése művelettel.
- Összeadás, kivonás, bontás, pótlás 20-as számkörben.
- Összefüggések: több, kevesebb, egyenlő megfogalmazása, lejegyzése, relációs jelek alkalmazása.
- Nyitott mondatok megoldása .
- Szabályjátékok megoldása .

- Szöveges feladatok értelmezése, megoldása, válasz megfogalmazása.
- Síkbeli alakzatok megkülönböztetése, alak megnevezése, csoportosítása (logikai készlet).

Környezetismereti anyag beépítve a magyar nyelvtan és irodalom, matematika, testnevelés, rajz, - és vizuális kultúra, technika és életvitel, ének-zene tantárgyakba.

- Tájékozódjon jól saját testén, tudja megnevezni főbb testrészeit, ismerje az érzékszerveket.
- Ismerje az egészséges életmód főbb jellemzőit.
- Tudja az irányokat helyesen használni.
- Tudja az iskola nevét, ismerje annak helységeit, s azokat rendeltetésszerűen használja.
- Tudja elmondani saját lakcímét, szülei nevét, születési idejét.
- Ismerje a napszakokat, a hét napjait, a hónapok, évszakok nevét, azok sorrendjét.
- Tudjon röviden beszámolni a napi időjárásról.
- Tudja megkülönböztetni az élő és az élettelen.
- Tudja a fontosabb ünnepeket és a hozzá kapcsolódó hagyományokat.

Ének -zene

- **Éneklés:** 20 magyar népi mondóka, népi játék népdal, műdal éneklése emlékezetből, egységes hangszínnel, helyes levegővétellel. A gyermekdalokhoz tartozó játékok ismerete, mozgásanyagának megfelelő ritmusú és tempójú előadása. Egyenletes lüktetéshez alkalmazkodó éneklés, járás.
- **Improvizáció:** Saját név ritmikai megjelenítése.
- **Zenei ismeretek:** A vonalrendszer ismerete. Ritmusírás.

Vizuális kultúra

A tanuló:

- Tudja személyes élményeit megjeleníteni képi formában.
- Legyen képes egyszerű lenyomat készítésére.
- Tudjon szabályos vonal, folt és színritmusra épített sort alkotni.
- Legyen képes állatok és meseszereplők ábrázolására.
- Legyen képes egyszerűbb tárgyak ábrázolására közvetlen szemlélet és emlékezet után.

Technika

- Tudjon hosszúságot, nagyságot összehasonlítani.
- Képlékeny anyagból egyszerű formák alakítása.
- A célnak megfelelő munkaeszköz használata.
- Nevezzen meg néhány az anyaghoz kapcsolódó foglalkozást.
- Tudjon papírt alakítani az eddig tanult módokon.
- Legyen képes a legegyszerűbb eszközök és szerszámok helyes és balesetmentes használatára.
- Tudjon alaprajzot készíteni körvonalazással.
- Tudjon síkban egyéni elképzelés alapján építeni.
- Tudja a szülei foglalkozását, ismerjen más foglalkozásokat is.
- Ismerje az alapvető egészségügyi követelményeket, és azokat alkalmazza is a mindennapi életben.
- Ismerje a lakás berendezési tárgyait és azok rendeltetészerű használatát.
- Ismerje a célszerű takarékoság néhány szabályát.

Testnevelés

- Rendgyakorlatok. Hajtsák végre a vezényszónak megfelelő alakzatokat.
- Gimnasztika
- Gimnasztikai gyakorlatok végzése bemutatott v. a pedagógus által elmondott utasítások alapján.
- Járások és futások

Változó feltételeknek megfelelően tudja szabályozni járását, futását. Tudjon 5 percig futni megállás nélkül.

Tudjon futni iram- és irányváltoztatással, tárgykerüléssel stb. Tudjon 30 m-t maximális sebességgel lefutni.

Utánzó járások végrehajtása.

- Szökdelések és ugrások

Helyből és nekifutással történő ugrások összerendezett végrehajtása.

Ugrókötéll gyakorlatok 30 mp-ig folyamatosan.

Helyből távolugrás:

fiú: 119 - 128 cm,

lány: 114 - 118 cm

- Dobások

A tevékenység céljának megfelelően használja a labdát, próbálja a technikát minél pontosabban gyakorolni.

Ismerje a használt szerek nevét.

Célba dobás zsámolyra, karikába 6 m-ről.

- Távolba dobás kislabdával

fiú: 14-20 m

lány: 13-14 m

Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok Legyen képes különböző játékos és egyszerű egyensúlygyakorlatok elvégzésére változó körülményekkel.

A testtömeg megtartása függésben és támaszban. Mászókötélen mászókulcsolással mászási kísérletek.

Tudja bemutatni az órán tanult támasz és egyensúly gyakorlatokat önállóan. Képes legyen babzsákkal a fején egyensúlyozást végrehajtani.

- Labdás gyakorlatok

Labdajátékok.

Tudja a labdát gurítani, vezetni, feldobni, elkapni, a tanult átadási módokkal a társnak átadni.

Szlalom labdavezetés 15 m-es pályán.

- Foglalkozások a szabadban

Speciális szabadtéri játékok, sorversenyek, évszaktól függően. (Ugróiskolák, fogócskák, labdázás.)

Rendszeres mozgásos tevékenységek a szabadban

2. évfolyam

Magyar nyelv

- Ábécérend ismerete.

A rövid és hosszú hangokat szóban és írásban kis hibával megkülönbözteti. 2-3 mondatot /másolás, tollbamondás/ kevés hibával írja le.

- Kevés segítséggel képes a helyes kiejtéssel megegyező szavakat leírni elválasztva is , a j hangot jelölni 15- 20 tankönyvben előforduló szóban helykihagyással a mondatokat nagybetűvel kezdeni, szavakra tagolni helykihagyással a mondatvégi írásjeleket leírni.
- Többnyire szabályosan alakítja és kapcsolja a betűket; másolásakor kevés írástechnikai hibát ejt.
- A tanult mondatfajtákat szóban és írásban többnyire felismeri.

Irodalom

A tanuló képes legyen:

- ismert típusú írott utasítások megértésére, végrehajtására;
- kérdésekre adott válaszok értelmes megfogalmazására;
- szavak, szószerkezetek, rövid mondatok néma és hangos olvasására: legalább a szavak egyben tartásával;
- olvasmányok tartalmának elmondására tanítói kérdésekre;
- tartalmilag tisztázott és megértett szöveg felkészülés utáni felolvasására.
- A felolvasott szöveg mondatokra tagolására: szünettartás, levegővétel;
- 8-10 soros, a tanulóknak ismert témájú szöveg önálló megismerésére, megértésének igazolására kérdések megválaszolásával

Matematika

- tudjon halmazok számosságát megállapítani és összehasonlítani;
- tudjon halmazokat képezni adott tulajdonság alapján;
- nevezze meg a kiválogatott elemek közös tulajdonságát;
- tudja állítások igazságát eldönteni, igaz állításokat fogalmazni;
- legyen képes tárgyakat, számokat sorba rendezni adott szempont szerint;
- készítsen nyitott mondatot ábráról, szövegről;

- ismerjen fel és képezzen számsorozatokot adott szabály alapján;
- tudjon tárgyakat meg- és leszámolni, csoportosítani egyesével, kettesével, ötösével, tízesével;
- ismerje a számok nevét és jelét 100-as számkörben;
- tudjon számokat összehasonlítani nagyság szerint, sorba rendezni 100-as számkörben;
- találja meg a számok és bontott alakjuk helyét a számegyenesen;
- végezze el az összeadást, kivonást, pótlást eszközhasználat nélkül 100-as számkörben;
- ismerje biztonságosan a kisegyszeregyet (szorzótáblát);
- ismerje a maradékos osztást;
- ismerje fel a téglalapot, négyzetet;
- tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatokat.

Ének-zene Éneklés:

- 20 magyar népi mondóka, népi játék népdal, műdal éneklése emlékezetből, egységes hangszínnel, helyes levegővétellel.
- A gyermekdalokhoz kapcsolódó játékok ismerete, mozgás anyagának megfelelő ritmusú és tempójú előadása.
- Kifejező szöveghű éneklés, a dalok ritmusának, hangulatának megfelelően.

Improvizáció:

- Saját név ritmikai és dallami megjelenítése.

Zenei ismeretek:

- A tanult ritmusértékek felismerése, hangoztatása kottaképről.
- A vonalrendszer ismerete.
- Ritmusírás

Vizuális kultúra

- Tudja személyes élményeit megjeleníteni képi formában.
- Tudjon mintázni, gyurmával plasztikát létrehozni. – Legyen képes egyszerű lenyomat készítésére.
- Tudjon szabályos vonal, folt és színritmusra épített sor- és terüldíszet alkotni.
- Legyen képes egyszerű báb tervezésére.

- Tudjon egyszerűbb tárgyakat rajzolni modellezés után.
- Legyen képes egyszerűbb tárgyak ábrázolására közvetlen szemlélet és emlékezet után.
- kifejezően használja a színeket
- Ismerje a tanult technikákat és tudja alkalmazni.

Életvitel és gyakorlat

- Legyen képes térben építeni.
- ismerje a kicsinyítés, nagyítás fogalmát.
- A papír, textil, fa legfontosabb tulajdonságainak ismerete.
- A célnak megfelelő szerszámok kiválasztása, használata.
- A gyalogos közlekedés szabályainak ismerete.
- Higiénés szokások a táplálkozásban, öltözködésben.
- Ismerje a pénz szerepét (a családban).
- Legyen tisztában azzal, hogy mi hol kapható (bélyeg – posta, tej – ABC).
- Ismerjen néhány hulladékhasznosítási módot a gyakorlatban.
- Használja a népi hagyományok nyújtotta tapasztalatokat.
- Tartsa rendben a környezetét.
- Takarékos anyagfelhasználás.

Testnevelés

Rendgyakorlatok:

- Hajtsák végre a vezényszónak megfelelő alakzatot.

Gimnasztika:

- Gimnasztikai gyakorlatok végzése bemutatott v. a pedagógus által elmondott utasítások alapján.

Járások és futások:

- Változó feltételeknek megfelelően tudja szabályozni járását, futását.
- Tudjon 6-8 percig futni megállás nélkül. Tudjon futni iram- és irányváltással, tárgykerüléssel stb.
- Tudjon 30 m-t maximális sebességgel lefutni.

Szökdelések és ugrások:

- Helyből és nekifutással történő ugrások összerendezett végrehajtása.
- Ugrókötél gyakorlatok 30 mp-ig folyamatosan.

- Helyből
távolugrás: fiú
119-128 lány
114-118

Dobások:

- A tevékenység céljának megfelelően használja a labdát, próbálja a technikát minél pontosabban gyakorolni.
- Ismerje a használt szerek nevét.
- Célbadobás zsámolyra, karikába 6 m-ről.
- Távolba dobás kislabdával:
  - fiú 14-20 méter
    - lány 13-14 méter

Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok:

- Legyen képes különböző játékos és egyszerű egyensúlygyakorlatok elvégzésére változó körülményekkel.
- A testtömeg megtartása függésben és támaszban.
- Mászókötélen mászókulcsolással mászási kísérletek.
- Tudja bemutatni az órán tanult támasz és egyensúly gyakorlatokat önállóan.

Labdás gyakorlatok:

- labdajátékok. Tudja a labdát gurítani, vezetni, feldobni, elkapni, a tanult átadási módokkal a társnak átadni.
- Szlalom labdavezetés 15 m-es pályán.
- Labdaadogatás párokban 1 perc 3 m-es távolságból 30-40 átadás.

Küzdő feladatok és játékok:

- Kulturált, sportszerű test-test elleni küzdelem elfogadása és végrehajtása.

Foglalkozások a szabadban:

- Speciális szabadtéri játékok, sorversenyek, évszaktól függően. (Ugróiskolák, fogócskák, labdázás.)
- Rendszeres mozgásos tevékenységek a szabadban.

3. évfolyam

Magyar nyelv

- cselekvést, történést, létezést kifejező igék, főnevek fölismerésére és szófajának megnevezésére;
- a többes szám kifejezésének fölismerésére;
- a tanult tulajdonnevek nagybetűvel való kezdésére;
- a magán-és mássalhangzók időtartamának helyes jelölésére a begyakorolt esetekben;
- a j hang helyes jelölésére a tanult szófajokban
- egyszerű szavak elválasztására önállóan;
- ismerje fel a különböző fajtájú mondatokat, helyesen alkalmazza a mondatvégi írásjeleket.
- számot/ mennyiséget/ tulajdonságot kifejező szavak felismerésére

Irodalom Olvasás:

A tanuló képes legyen

- egyszerű szerkezetű mesék, elbeszélések eseményeinek elmondására néhány összefüggő mondattal;
- a témával kapcsolatos kérdések, válaszok megfogalmazására;
- ismert feladattípusok utasításának önálló megértésére, elvégzésére
- fél oldal terjedelmű ismeretterjesztő vagy szépirodalmi olvasmány önálló (néma) olvasására, a szövegértés bizonyítására feladatok megoldásával;
- ismert szöveg felkészülés utáni érthető, tagolt felolvasására: a szószerkezetek egyben tartásával.
- a történetek hiányzó részeinek önálló kitalálására, megfogalmazására

Fogalmazás:

- hat-nyolc értelmes, összefüggő mondat írására megadott vagy választott témáról;
- az időrend megtartására események leírásakor;
- a szöveg mondatokra tagolására; a mondatkezdés és-zárás helyes jelölésével.

Matematika

- számok írása, olvasása 1000-ig,
- állapítsa meg egyszerű sorozatok szabályát, tudja folytatni az elkezdett sorozatot,

- tudjon megfogalmazni igaz, hamis állításokat,
- tudjon egyszerű nyitott mondatokat megoldani,
- értelmezzen egyszerű szöveges feladatokat, tudja az adatokat lejegyezni, megoldási tervet készíteni,
- tudjon biztosan tájékozódni a tízes számrendszerben 1000-es számkörön belül,
- helyesen írja, olvassa a számokat, bontsa azokat helyi érték szerint,
- tudjon számokat nagyság szerint összehasonlítani, sorba rendezni,
- ismerje a számok egyes, tízes, százaz szomszédait, tízesekre, százazokra kerekített értékét,
- tudja értelmezni, elvégezni a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást,
- tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal,
- legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 1000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás egyjegyű szorzóval, osztás egyjegyű osztóval),
- ismerje a helyes műveleti sorrendet több művelet esetén, tudja a zárójel jelentését
- tudjon megoldani egyszerű szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával,
- ismerjen fel egyszerű geometriai alakzatokat, nevezze meg néhány tulajdonságukat,
- Ismerje és tudjon meghatározni törtrészeket.
- Tudjon tájékozódni a negatív számok körében.
- Legyen jártas a római számok írásában, olvasásában 1000-es számkörben.
- tudjon megoldani szám és szöveges feladatokat a tanult mértékegységekkel (km, m, dm, cm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc),
- a biztos és a véletlen megkülönböztetése konkrét tapasztalatszerzés útján.
- tudjon változatos munkaformákban (páros illetve csoportmunkában) tanulni.

Környezetismeret

- legyen képes a zöldterületeken élő leggyakoribb élőlények felismerésére, jellemzésére, megnevezésére,
- vegye észre a növények és az állatok sokrétű kapcsolatát, tudjon rá példát mondani,
- élő/élettelen dolgok megfigyelése – összehasonlítása, csoportosítása
- ismerje a növényi szervek feladatát, vegye észre a növényi élet ciklusát,
- tudja, hogy az élőlények életben maradásához tápanyagokra, levegőre, vízre, megfelelő hőmérsékletre, fényre van szükség,
- mozgás értelmezése

- halmazállapotok + változások ismerete
- égés ismerete
- víz körforgásának ismerete + környezetszennyezés
- élőlények életszakaszainak ismerete
- ismerje a növények és az állatok legfontosabb hasonlóságait, lássa a táplálékuk megszerzése közötti különbséget,
- Ismerje az ember életkori szakaszait
- tudja megkülönböztetni az egészséges és a beteg állapotot,
- Tudja hogyan őrizhető meg egészség és hogyan kerülhetők el a betegségek,
- tudja a mentők, tűzoltók, rendőrség telefonszámát, értesítésük módját,
- ismerje meg lakóhelyét,
- a világtájak megnevezése, iránytű, árnyék, növényzet segítségével,
- legyen képes felfedezni a fővárosi és vidéki élet közötti különbségeket,
- vegye észre, hogy a helytelen emberi magatartás hogyan veszélyezteti az élőlények életét,
- ismerje a felszíni formák jelölését,

Informatika

- Ismerje a számítógép használatára vonatkozó szabályokat; tudja használni az egeret és a billentyűzetet; ismerje a mappaszerkezetben való tájékozódás alapfogalmait; legyen képes interaktív kapcsolatot tartani a számítógép segítségével;
- Fel tudja ismerni, meg tudja nevezni a számítógép perifériáit.
- Tudja használni az iskolai oktatóprogramot.
- Tudjon készíteni egyszerű, rajzos dokumentumokat az adott feladatok alapján. Legyen képes a rajzeszközök megfelelő használatára.
- Legyen képes animációk készítésére.
- Legyen képes információt kifejezni beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel; ismerje az algoritmus hétköznapi fogalmát;
- Legyen képes irányított módon információt keresni, ismerje néhány infokommunikációs eszköz lehetőségeit és kockázatait.
- Ismerje a netikett alapjait.
- A robotszerű feladatokat önállóan is végre tudjon hajtani.
- Ismerje a gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatásokat.

- Legyen képes eligazodni az elektronikus könyvtárban, ismerje az alapszolgáltatásait.
- ismerje a különböző halmazállapotú anyagok főbb jellemzőit,
- tájékozódjon elemi szinten Magyarország domborzati térképén,
- nevezze nevén a település jellemző felszíni formáit, felszíni vizeit, nevezetes épületeit.

Ének -zene

Éneklés: A dalanyagból kiválasztott 10 dal éneklése emlékezetből, a tanult technikai megoldások, tempójelzések és dinamikai jelek alkalmazásával tisztán.

Improvizáció: Azonos dallamhoz befejezés rögtönzése.

Zenehallgatás: A kürt és az üstdob megnevezése hangzás alapján. A megismert kórustípusok hallás utáni megnevezése. szimfónikus zenekar hangszerait ismerje.

Zenei olvasás-írás, zenei ismeretek: Ritmusképletek elrendezése, ütemmutató szerint.

Vizuális kultúra

- Tudja, mi a kontraszt.
- Ismerje a fő- és mellékszíneket.
- Tudja a tempera és vízfesték jellemző fogásait alkalmazni.
- Tudjon valamely eseményt, élményt vizuálisan megjeleníteni.
- Legyen képes egyszerű bábokat tervezni, megalkotni.
- Gyermekkori sajátosságainak megfelelően tudjon jeleket felismerni, új jeleket alkalmazni a közlekedés vagy tanulmányaihoz kapcsolódóan más területen.
- Ismerje lakóhelyének legalább egy nevezetes műalkotását.
- Legyen képes alkalmazni néhány kézműves-technikát.
- Tudja, mi a tájkép, csatakép, emlékmű, kisplasztika.

Technika

- egyszerű makett készítése.
- ismerje és alkalmazza a gyalogos és a kerékpáros közlekedés szabályait.
- ismerje a főbb élelmiszerek élettani hatását.
- tanúsítson érdeklődést a népi hagyományok iránt.
- munkaeszközöket megfelelően használja, óvja.
- ismerje a lakás belső tereinek funkcióit.
- baleset, betegség esetén tudja, mit kell tennie.
- tudja a leggyakoribb betegségek megelőzésének módjait.
- a tiszta környezet iránti igény mind az iskolában, mind otthon.
- a háztartási munkát megkönnyítő szolgáltatások szerepe.
- ismerjen fel néhány – a háztartásban nélkülözhetetlen – alapvető szerszámot, eszközt.
- legyen igénye a tiszta környezetre az iskolában, és otthon.
- a háztartási munkát megkönnyítő szolgáltatásokat ismerje.
- ismerjen fel néhány – a háztartásban nélkülözhetetlen – alapvető szerszámot, eszközt.

Testnevelés

Rendgyakorlat:

- Alakzatok felvétele és változtatása a reprodukálás szintjén.

Gimnasztika:

- Gimnasztikai gyakorlatok végzése a pedagógus utasításainak megfelelően.
- 4-8-16 ütemű határozott szabadgyakorlatok ritmusra

Talajtorna:

Mérlegállás

Guggolásból gurulóátfordulás előre, hátra

Tarkóállás guggolásból

Kézállásba lendülés segítséggel

Támaszgyakorlatok

Járások és futások:

- A változó feltételeknek megfelelően tudja szabályozni járását, futását.
- A helyből és nekifutással történő ugrások összerendezett végrehajtása.
- A tevékenység céljának és a labda sajátosságainak megfelelő dobásmód megválasztása és végrehajtása.

Szökdelések és ugrások:

- A helyből és nekifutással történő ugrások összerendezett végrehajtása.
- Szekrényugrás 3 részes szekrényre
- ugrókötelezés, ívhajtás

Dobások:

- A tevékenység céljának és a labda sajátosságainak megfelelő dobásmód megválasztása és végrehajtása.
- Kétkézes mellső lökések, hajítások különböző testhelyzetekben: társra illetve célra

Labdás gyakorlatok:

- Vegyen részt többféle labdajátékban.
- Megfelelően alkalmazza az átadásokat, labdavezetéseket
- A sportjáték előkészítő kisjátékban megfelelően alkalmazza az irányváltoztatásokat, ütközés nélküli cselezéseket.

4. évfolyam

Magyar nyelv

- az ábécérend ismerete;
- hangok időtartamának jelölésére a begyakorolt esetekben;
- a *j* hang betűjelének helyes megválasztására;
- a mondat és a tulajdonnevek tanult eseteinek nagybetűs kezdésére;
- a múlt idő jelének helyes használatára;
- az igekötő és az ige leírására, ha az igekötő közvetlenül a hozzá tartozó ige előtt vagy után áll;
- a melléknév, a számnév fokozott alakjának helyes írásmódjára;
- a keltezés egyszerű alakjának írására;
- szavak elválasztására,
- szavak csoportosítására a tanult szófajok szerint;
- a tanult szófajok toldalékos alakjainak írására;
- a mondatfajták megnevezésére, a mondatvégi írásjelük helyes megválasztására

Irodalom

Olvasás:

A tanuló képes legyen

- feladatok utasításainak önálló értelmezésére, végrehajtására;
- előzetes felkészülés után: szöveghű, folyamatos, a tartalmat kifejező felolvasásra;
- olvasmányok tartalmának elmondására néhány összefüggő, értelmes mondattal;
- egy-másfél oldal terjedelmű, az életkornak megfelelő szöveg önálló (néma) olvasására, a szövegértés bizonyítására egyszerű feladatok megoldásával;
- legnagyobb költőink, íróink nevének és a tőlük olvasott művek címének, témájának megjegyzésére;

Fogalmazás:

- közös előkészítés után 6-8 összefüggő mondat terjedelmű írásbeli fogalmazás készítésére a megadott témáról: elbeszélés, leírás vagy levél;
  - a tanuló értelmesen és érthetően fejezze ki gondolatait,
  - használja a mindennapi érintkezésben az udvarias nyelvi fordulatokat,
- tudjon bekapcsolódni csoportos beszélgetésbe, történet alkotásába, értékelésbe.

Angol nyelv

Szóbeli kommunikáció, szókincs:

- Üdvözlés, köszönés: Good morning! Good afternoon! Good evening! Good night!
- Iskola: pencil, pen, desk, board, book, door, window
- Család: a családtagok megnevezése
- Testrészek
- Az ABC
- A lakás helyiségei
- Számok 100-ig
- Színek
- Állatok
- Reggeli, ebéd, vacsora, egyszerű ételek elnevezései
- A hét napjai

Nyelvtani szerkezetek:

- Have got/has got ...
- There is/there are ...
- Where is..? / Where's ...?
- A 'be' ige ragozása: I am, you are, ...
- Who?, What?
- I like/I don't like

Matematika

- legyen képes a halmazok számosságának megállapítására, összehasonlítására;
- használja, értelmezze pontosan a relációs jeleket ($<$, $>$, $=$);
- legyen biztos számfogalma a tízes számrendszerben 10 000-es számkörön belül;
- helyesen írja, olvassa a számokat;
- tudja értelmezni, elvégezni a szóbeli összeadást, kivonást, szorzást és osztást a 10000-es számkörben.
- tudjon szorozni, osztani 10-zel, 100-zal szóban;

- legyen jártas az írásbeli műveletek végzésében 10 000-es számkörben (összeadás, kivonás, szorzás egyjegyű és kétjegyű szorzóval, osztás egyjegyű és kétjegyű osztóval);
- tudja ellenőrizni a számítások helyességét;
- tudjon megoldani egyszerű, legfeljebb két művelettel leírható szöveges feladatot a megoldási algoritmus alkalmazásával;
- ismerje fel, és nevezze meg az egyszerű geometriai alakzatokat: négyszöget, háromszöget, négyzetet, téglalapot és a kört;
- ismerje a szabvány mértékegységeket, tudja elvégezni az egyszerű átváltásokat (km, m, dm, cm, mm, t, kg, dkg, g, hl, l, dl, cl, ml, év, hónap, hét, nap, óra, perc, másodperc);
- Ismerje és tudjon meghatározni törtrészeket.
- Tudjon tájékozódni a negatív számok körében.
- Legyen jártas a római számok írásában, olvasásában.
- Tudja megmérni, kiszámítani a téglalap és a négyzet területét, területét, ismerje a mértékegységét.

Környezetismeret

- Használja helyesen a napszakok nevét. Sorolja fel megfelelő sorrendben a hét napjait, a hónapokat és az évszakokat. Ismerje ezek időtartamát.
- Tudja jellemezni az időjárást (aktuális, évszakoknak megfelelő) az időjárási elemek segítségével.
- Tudjon különbséget tenni az anyagok neve, tulajdonságai és változásai között.
- Ismerje az anyag halmazállapotait és azok néhány jellemzőjét
- Vegye észre az élettelen környezetben végbemenő változásokat. Használja helyesen az oldódás, olvadás szavakat
- Nevezze meg az élőlények életműködéseit és életfeltételeit.
- Bizonyítsa példákkal az élőlények alkalmazkodását a környezet változásaihoz.
- Tájékozódjon jól saját testén. Nevezze meg és jellemezze a főbb életszakaszokat.

- Ismerje az egészségmegőrzéssel kapcsolatos tudni- és tennivalókat.
- Tudja, hogy a környezet változása hogyan hat az életünkre.
- Ismerje a mentők, tűzoltók, rendőrség telefonszámát, értesítésük módját.
- Nevezze meg a környezetében tapasztalható környezetszennyező forrásokat, legyen tudatában ezek káros következményeivel. Cselekedjen a természet megóvása érdekében.
- Tudjon tájékozódni a térképen, ismerje a felszíni formákat.
- Ismerje hazánk nagytájait és jellemzőit.
- Ismerje nemzeti parkjainkat és természeti értékeinket.

Informatika

- A tanuló ismerje a számítógép fontosabb alkalmazási területeit és jelentőségét a mai társadalomban.
- Képes legyen többféle formázást tartalmazó szöveges-rajzos dokumentumot készíteni.
- Minta alapján tudjon egyszerű szöveges dokumentumot készíteni szövegszerkesztő programban.
- Segítséggel tudjon használni multimédiás oktatóprogramokat.
- Legyen képes információt kifejezni beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel; ismerje az algoritmus hétköznapi fogalmát; legyen képes problémák megoldására tanári segítséggel.
- Legyen képes egyszerű helyzetekkel kapcsolatos kérdések megfogalmazására; legyen képes irányított módon információt keresni;
- Egyszerű utasítások használata egy, gyerekeknek ajánlott programozási nyelvben. Egyszerű program készítése az adott nyelven
- Ismerje néhány infokommunikációs eszköz lehetőségeit és kockázatait.
- Ismerje a személyi információk és a személyes adatok fogalmát; ismerje a netikett alapjait; ismerje a gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatásokat.

Ének -zene

Éneklés: A dalanyagból kiválasztott 10 magyar népdal, mődal éneklése emlékezetből. A Himnusz szöveghő éneklése.

Improvizáció: Ritmussor szabad és kötött szempontok szerinti rögtönzése maximum 8 ütem terjedelemben.

Zenehallgatás: A meghallgatott zenés mesék felidézése. A tanult népdalok felismerése zeneművekben, feldolgozásokban.

Zenei olvasás-írás, zenei ismeretek: Az alsó tagozaton tanult ritmusértékek és ritmusképletek felismerése és megszólaltatása kottaképről.

Vizuális kultúra

- Tudja személyes élményeit megjeleníteni képi formában.
- Tudjon mintázni, gyurmával pasztikát létrehozni. – Legyen képes egyszerű lenyomat készítésére.
- Tudjon szabályos vonal, folt és színritmusra épített sor- és terüldíszet alkotni. – Legyen képes egyszerű báb tervezésére.
- Tudjon egyszerűbb tárgyakat rajzolni modellezés után.
- Legyen képes egyszerűbb tárgyak ábrázolására közvetlen szemlélet és emlékezet után.

Technika Életvitel és gyakorlat

- A műszaki rajz leolvasásának ismerete.
- Alaprajz, nézetrajz készítése önállóan.
- Mérés centiméteres pontossággal.
- Rend, tisztaság megtartása munka közben.
- Munkaeszközök karbantartásának fontossága, gondozása.
- A lakás belső terei, azok funkciói.
- Önellátás otthon, iskolában, segítség.
- Ésszerű takarékoság idővel, pénzzel, energiával.
- A célszerű és takarékos anyagfelhasználás.
- Jártasság a gyalogos és a kerékpáros közlekedés szabályainak alkalmazásában.

- Fontosabb közlekedési táblák ismerete.
- Az egészséges életmód elemi szabályának ismerete.
- A teendők megnevezése egyes betegségeknél – a mentők telefonszáma.
- Ismerje a háztartásban használatos eszközök és gépek rendeltetését és használatát.

Testnevelés

Rendgyakorlatok:

- Alakzatok felvétele és változtatása a reprodukálás szintjén.

Gimnasztika:

- Gimnasztikai gyakorlatok végzése a pedagógus utasításainak megfelelően, majd önállóan is.

Talajtorna:

Gurulóátfordulás előre, hátra, terpeszállásból

Tarkóállás, zsugorfejállás, fejállás, kézenállás

Járások és futások:

- A változó feltételeknek megfelelően tudja szabályozni járását, futását. -Hajtsa végre az indítás jeleinek megfelelő mozgáselemeket. Kitartó futás 8-10 percig.

Szökdelések és ugrások:

- Közepes lendületű nekifutással végrehajtott ugrások hangsúlyozott elrugaskodással, harmonikusan. Szekrényugrás.

Helyből

távolugrás   fiú:

120 cm, lány:100

cm

Járások és futások:

- A változó feltételeknek megfelelően tudja szabályozni járását, futását. -Hajtsa végre az indítás jeleinek megfelelő mozgáselemeket.

Szökdelések és ugrások:

- Közepes lendületű nekifutással végrehajtott ugrások hangsúlyozott elrugaskodással, harmonikusan.

- -Helyből

távolugrás fiú:

120 cm, lány:

100 cm

Dobások:

- A megfelelő dobásmód kiválasztása és végrehajtása.
- Célbadobások.

Támasz-, függés- és egyensúlygyakorlatok:

- Testtömegük megtartása támaszban és függésben, majd mozgás közben.

Labdás gyakorlatok:

- Vegyen részt többféle labdajátékban.

Küzdő feladatok és játékok:

- -Kultúrált, sportszerű test-test elleni küzdelem elfogadása és végrehajtása.

Foglalkozások a szabadban:

- -Speciális szabadtéri játékok.
- -Rendszeres mozgásos tevékenységek a szabadban.

I./2 Felső tagozat

5. évfolyam

Magyar nyelv

Helyesírás

- Írása legyen rendezett, olvasható.
- Megfelelő tempóban írjon diktálás esetén.
- Kevés hibával másoljon 8-10 soros szöveget vagy 10-15 nehéz szót.

Nyelvtani ismeretek:

- Tudja, mit jelent a kommunikáció szó, mik a tényezői.
- Tudja felsorolni a beszélőszerveket.
- Ismerje a következőket: hangok felosztása, a magán- és a mássalhangzók felosztása
- Ismerje a rövid és hosszú, mély és magas magánhangzókat.
- Tudja, mi a hangrend törvénye, és azt ismerje fel a szavakban, ill. maga is tudjon példákat gyűjteni.
- Tudja felsorolni a helyesírási alapelveket: a kiejtés, a hagyomány és a szóelemzés elvét.
- Ismerje az abc-t, a betűrendbe sorolás szabályait, ezt a gyakorlatban is tudja alkalmazni.
- Tudjon egyjelentésű és rokon értelmű szavakat gyűjteni, ismerje fel az ellentétes jelentést a szavak között.
- Tudjon rövid köznyelvi szöveget alkotni, elbeszélést írni a mindennapi életről.

Irodalom

- A tanuló legyen képes életkorának megfelelő tempóban olvasni a tk. prózai és verses szövegeit.
- Az ismert szövegeket tudja értelmezni.
- Tudjon felsorolni néhányat az év során tanult művek közül címmel és szerzővel együtt.
- Adott műcímhez tudjon szerzőt (író, költőt) rendelni, a tanult írók, költők nevéhez egy-egy mű címét társítani. Pl.: Petőfi: János vitéz

Az alföld

Egy estém otthon

Arany: Családi kör

Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk

- Ismerje és tudja vázlatosan elmondani Petőfi életét, tudjon néhány adatot Molnár Ferenc életéről.
- Ismerje és tudja elmondani a János vitéz és egy olvasott regény történetét. A tankönyvben lévő mesék, mondák, mítoszok közül egy szabadon választottnak tudja elmondani a tartalmát.
- Ismerje az alábbi fogalmakat, tudja azok legfőbb sajátosságait: elbeszélő költemény, mese (mesefajták), monda, mítosz, regény.
- Tanári segítséggel ismerje fel és nevezze meg ismert szövegekben a szóképeket: metafora, hasonlat, megszemélyesítés.
- Ismerje a népköltészeti és a műköltészeti alkotások jellemzőit.
- Tudja elmondani az alábbi műveket önállóan (memoriterek):

Petőfi: János vitéz 1. fejezetAz alföld (1-2. és utolsó

2 versszak) Arany: Családi kör (1-3. vsz.)

- Legyen képes 10-12 mondatos összefüggő szöveget alkotni /mese, levél, elbeszélés/

Angol nyelv:

Témakörök:

- Iskola
- Üdvözlés
- Falu, város, nagyváros
- Nevek, országok
- Család, barátok
- Szabadidő
- Lakóhelyünk, otthonunk
- Étkezés, ételek
- Napirend
- Ünnepek

Nyelvtani szerkezetek:

- Cselekvés, történés, létezés kifejezése jelen időben: to be, Present Simple Tense,

Present Continuous Tense

- Melléknevek fokozása
- A mustn't szerkezet
- Felszólítás: Imperative
- Birtoklás kifejezése: have got/ has got .., Have you got ...?

Possessive: my, your, his/her

- Tőszámnevek/sorszámnevek
- Helyhatározók, elöljárószavak: under, between, behind, next to, above
- Dátum
- Mennyiségi viszonyok: főnevek egyes és többes száma, megszámlálható és megszámlálhatatlan főnevek
- Minőségi viszonyok
- Modalitás - képesség: can, can't
- Logikai viszonyok- kötőszavak: and, but, or
- Névelők: a, an, the

Történelem

- **Az őskori ember:**

- Az ember ősének kiemelkedése az állatvilágból.
- A zsákmányoló ember foglalkozásai, eszközei, életmódjának fő jellemzői.
- A termelő ember foglalkozásai, eszközei, életmódjának fő jellemzői.

Az ókori keleti kultúrák:

- Az ősi Mezopotámia és a Babiloni Birodalom.
- Az ókori Egyiptom gazdasága és társadalma.
- Az ókori India és Kína.
- Kis népek az ókori Keleten.

Az ókori Hellász története:

- A görög törzsek megtelepedése és életmódja.
- Az ókori görögök vallása és az olimpiák.
- Az ókori Athén és Spárta.
- A görög-perzsa háborúk története.
- Nagy Sándor birodalma.

A Római Birodalom története:

- A világbirodalom kialakulása.

Matematika

- Elemek elrendezése, rendszerezése adott szempont(ok) szerint.
- Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.
- Néhány elem kiválasztása.
  - Halhalmazba rendezés adott tulajdonság alapján.
  - A részhalmaz fogalma.
  - Két véges halmaz közös része.
  - Két véges halmaz egyesítése.
  - Változatos tartalmú szövegek értelmezése.
  - Összehasonlításhoz szükséges kifejezések értelmezése, használata (pl. egyenlő; kisebb; nagyobb; több; kevesebb; nem; és; vagy; minden; van olyan, legalább, legfeljebb).
  - Példák a biztos, a lehetséges és a lehetetlen bemutatására.
  - A tanultakhoz kapcsolódó igaz és hamis állítások.
  - Megoldások megtervezése, eredmények ellenőrzése.
  - Egyszerű, matematikailag is értelmezhető hétköznapi szituációk megfogalmazása szóban és írásban.
  - Definíció megértése és alkalmazása.
  - Természetes számok milliós számkörben, egészek, törtek, tizedes törtek.
  - Alaki érték, helyi érték.
  - Számlálás, számolás. Hallott számok leírása, látott számok kiolvasása.
  - Számok ábrázolása számegyenesen.
  - Negatív szám értelmezése:
    - adósság,
    - fagypon alatti hőmérséklet,
    - számolások az időszalagon,
    - földrajzi adatok (magasságok, mélységek
  - Összeadás, kivonás szóban, (fejben) és írásban, szemléltetés számegyenesen.
  - Alapműveletek negatív számokkal.
  - Ellentett, abszolút érték.
  - Közönséges tört fogalma.
  - Tizedes tört fogalma.
  - A tizedes törtek értelmezése. Tizedes törtek jelentése, kiolvasása, leírása.
  - Egész számok, törtek helye a számegyenesen, nagyságrendi összehasonlítások.

- Összeadás, kivonás az egészek és a törtek körében.
- Szorzás, osztás az egészek és a törtek körében (0 szerepe a szorzásban, osztásban).
- A számok reciprokanak fogalma
- Szorzás, osztás 10-zel, 100-zal, 1000-rel.
- Összeg, különbség, szorzat, hányados változásai
- Műveleti tulajdonságok, a helyes műveleti sorrend.
- Műveletek eredményeinek előzetes becslése, ellenőrzése, kerekítése.
- A racionális számok halmaza.
- Véges és végtelen szakaszos tizedes törtek.
- Egyszerű elsőfokú egyismeretlenes egyenletek, egyenlőtlenségek megoldása következtetéssel, lebontogatással. A megoldások ábrázolása számegyenesen, ellenőrzés behelyettesítéssel.
- Arányos következtetések
- A mindennapi életben felmerülő, egyszerű arányossági feladatok megoldása következtetéssel.
- Egyenes arányosság.
- A százalék fogalmának megismerése gyakorlati példákon keresztül.
- Az alap, a százalékkérték és a százalékláb értelmezése, megkülönböztetése.
- Egyszerű százalékszámítási feladatok arányos következtetéssel.
- Szabványmértékegységek és átváltásuk: hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg.
- Matematikatörténeti érdekességek: a hatvanas számrendszer kapcsolata idő mérésével.
- Szöveges feladatok megoldása.
- Egyszerű matematikai problémát tartalmazó rövidebb és hosszabb szövegek feldolgozása.
- Egyszerű oszthatósági szabályok (2-vel, 3-mal, 5-tel, 9-cel, 10-zel, 100-zal).
- Két szám közös osztói, közös többszörösei.
- Osztó, többszörös alkalmazása.
- Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.
- Helymeghatározás gyakorlati szituációkban, konkrét esetekben.
- A Descartes-féle derékszögű koordináta-rendszer.
- *Matematikatörténet*: Descartes.
- Táblázat hiányzó elemeinek pótlása ismert vagy felismert szabály alapján, ábrázolásuk

grafikonon.

- Egyszerű grafikonok értelmezése.
- Változó mennyiségek közötti kapcsolatok, ábrázolásuk derékszögű koordináta-rendszerben.
- Gyakorlati példák elsőfokú függvényekre.
- Az egyenes arányosság grafikonja.
- Sorozat megadása a képzés szabályával, illetve néhány elemével.
- Példák konkrét sorozatokra.
- Sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- A tér elemei: pont, vonal, egyenes, félegyenes, szakasz, sík, szögtartomány.
- Párhuzamosság, merőlegesség, konvexitás.
- Síkidomok, sokszögek (háromszögek, négyszögek) szemléletes fogalma.
- A távolság szemléletes fogalma, adott tulajdonságú pontok keresése.
- Két pont, pont és egyenes távolsága.
- Két egyenes távolsága.
- Adott feltételeknek megfelelő ponthalmazok.
- *Matematikatörténet*: Bolyai János, Bolyai Farkas
- Kör, gömb szemléletes fogalma.
- Sugár, átmérő, húr, szelő, érintő.
- Két ponttól egyenlő távolságra levő pontok.
- Szakaszelező merőleges.
- A szög fogalma, mérése. Szögfajták.
- A szög jelölése, betűzése.
- Szögmásolás, szögfelezés.
- Nevezetes szögek szerkesztése: 30° , 60° , 90° , 120° .
- *Matematikatörténet*: görög betűk használata a szögek jelölésére, a hatvanas számrendszer kapcsolata a szög mérésével.
  - Adott egyenesre merőleges szerkesztése.
  - Adott egyenessel párhuzamos szerkesztése.
  - Téglalap, négyzet szerkesztése.
  - Téglalap, négyzet kerülete, területe.
  - Háromszögek csoportosítása oldalak és szögek szerint.
  - A háromszög magasságának fogalma.
  - Négyszögek, speciális négyszögek (trapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz)

megismerése.

- Háromszög, négyszög, sokszög belső és külső szögeinek összege.
- Egyenlőszárú szárú háromszög és speciális négyszögek szerkesztése, egyszerűbb esetekben.
- Sokszögek kerülete.
- Kocka, téglatest tulajdonságai, hálójá.
- Téglatest (kocka) felszínének és térfogatának kiszámítása.
- A tengelyes tükrözés.
- Egyszerű alakzatok tengelyes tükörképének megszerkesztése.
- A tengelyes tükrözés tulajdonságai.
- Tengelyesen szimmetrikus alakzatok.
- Tengelyesen szimmetrikus háromszögek, négyszögek (deltoid, rombusz, húrtrapéz, téglalap, négyzet), sokszögek.
- A kör.
- Derékszögű háromszög és tengelyesen szimmetrikus háromszögek, négyszögek területe.
- Terület meghatározás átdarabolással.
- Valószínűségi játékok és kísérletek dobókockák, pénzérmék segítségével (biztos, lehetetlen esemény).
- Adatok tervszerű gyűjtése, rendezése.
- Egyszerű diagramok, értelmezése, táblázatok olvasása, készítése.
- Átlagszámítás néhány adat esetén (számtani közép).

Informatika

Forma: írásbeli, szóbeli, gyakorlati

- A tanuló ismerje a számítógép részeinek és alapvető perifériáinak funkcióit, tudja azokat önállóan használni.
- Tudjon az iskolai hálózatba belépni, onnan kilépni; legyen képes kezelni a billentyűzetet és az egeret.
- Ismerje a mappaszerkezetben való tájékozódás alapfogalmait.
- Tudjon a könyvtárszerkezetben tájékozódni, mozogni, könyvtárat váltani, fájlt keresni; tudjon mappát másolni, mozgatni, létrehozni és törölni.
- Ismerje az informatikai környezetben való munkavégzés alapszabályait.

- Ismerje és tartsa be a hálózat használatának szabályait. Ismerjen alapvető adatvédelmi szabályokat.
- A tanuló tudjon egyszerű rajzos-szöveges dokumentumot elkészíteni, módosítani, háttértárra menteni.
- Ismerje a szövegszerkesztés alapfogalmait.
- Legyen képes önállóan elvégezni karakter- és bekezdésformázásokat; használja a szövegszerkesztő nyelvi segédeszközeit.
- A tanuló legyen képes összegyűjteni a problémamegoldáshoz szükséges információt.
- Ismerje a problémamegoldás alapvető lépéseit; képes legyen egyszerű algoritmust készíteni.
- A tanuló legyen képes a böngészőprogram főbb funkcióinak használatára.
- Legyen megadott szempontok szerint információt keresni, a találatokat értelmezni, az interneten talált információkat menteni; ismerje a netikett szabályait.
- A tanuló ismerje az informatikai biztonsággal és az kapcsolatos fogalmakat.
- Az adatvédelem érdekében alkalmazható lehetőségeket és az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat.

Természetismeret

A növények testfelépítése

- a virágos növény felépítése, a szervek működése, a növények életfeltételei
- ismerje hazánk jellegzetes zöldség és gyümölcsféléit (paprika, paradicsom, burgonya, vöröshagyma, sárgarépa, fejes káposzta, almafa, őszibarackfa , szilvafa, diófa, szőlő)
- a zöldség és gyümölcsfélék kártevői (kártevő gombák, házatlan csigák, burgonyabogár, káposztalepke)
- a környezetkímélő gazdálkodás

Az állatok testfelépítése:

- Különleges élőlények a talajban, vizekben (egysejtű élőlények, a földigiliszta, és a papucsállatka)
- A mézelő méh
- A baromfiudvar lakói (a házi tyúk és a házi lúd)
- Haszonállatok : A szarvasmarha, juh, a kecske és a házisertés
- Ragadozók otthonaikban (a kutya és a házi macska)
- Állatok a városban (házi veréb és a füstifecske)
- A felelős állattartás

Anyagok és tulajdonságaik

- Anyagok és tulajdonságaik, az anyagok jellemzése
- Az anyagok halmazállapota (olvadás, párolgás, lecsapódás, forrás, fagyás)
- Az anyagok összetétele
- Környezetünk anyagai: a talaj
- Környezetünk anyagai: a víz
- Környezetünk anyagai: a levegő
- Az égés, tűzvédelem és tűzoltás
- Természetes és mesterséges anyagok a környezetünkben

Mérések, mértékegységek, mérőeszközök

- Mérések a mindennapi életben (a mérés, a mérés fejlődése, mérőeszközök)
- Mennyiségek, mértékegységek (hosszúság, tömeg, térfogat)
- A hőmérséklet mérése
- Magyar kiválóságok

Tájékozódás az időben

- Az idő mérése és az időszámítás
- Az idő jelentése a csillagászatban (az univerzum és a csillagok keletkezése. A Hold)
- Az idő jelentése a föld történetében
- Az idő mérése a mindennapokban
- Magyar kiválóságok

Tájékozódás a térben

- A térkép
- A térkép jelrendszere
- Mérések a térképen
- Tájékozódás az iránytű és a térkép segítségével
- Magyar kiválóságok

Alapvető légköri jelenségek és folyamatok

- A levegő felmelegedése (üvegházhatás)
- Víz a légkörben (a víz körforgása, a csapadék fajtái)
- A szél
- Az éghajlat
- Az éghajlati övezetek és az éghajlat- módosító hatások
- Magyar kiválóságok

Az emberi szervezet működése, a testi- lelki egészség

- Sejtek, szervek, szervrendszerek
- Mozogj az egészségedért!
- A táplálkozás hatása a szervezetre
- A légzés – a környezet hatása az emberi szervezetre(környezet, a légzés, városban és vidéken, a tisztaság fél egészség)
- A vérkeringés és a kiválasztás (az érhálózat, a vér, a szív és a kiválasztás)
- Az érzékelés (a látás, a hallás, az ízezés, és a szaglás, a bőrérzékelés)
- Szaporodás és egyedfejlődés
- Betegség, fertőzés, járvány (betegség, a láz, fertőző betegségek, a járvány)
- Magyar kiválóságok

Az ember szervezete és egészsége:

- a mozgás szervrendszere és működése
- a táplálkozás szervrendszere és működése
- a szaporodás és egyedfejlődés
- érzékszerveink és azok működése

Ének –zene

- 15-20 dal egységes, tiszta éneklése, helyes artikulációval, a dallam és a szöveg kapcsolatára épülő előadásmóddal.
- Népdalelemzés , népdalstílusok jellemzőinek ismerete.
- Népszokások .
- Népi hangszerek hangjának felismerése.
- A Himnusz éneklése pontos ritmussal ,helyes tempóban és dinamikával.
- A violinkulcs felismerése, lejegyzése.
- A tanult hangközők felismerése a tanult dallamokban.
- A tanult ritmusértékek felismerése, megszólaltatása.
- Abszolút hangnevek ismerete, relatív szolmizáció.
- Zenetörténeti, műfaji és stílusismeretek, hangszerismeret.
- Kottaolvasás betűkottáról.
- Pentaton , hexachord és hétfokú hangsorok.
- Zenei írás ,olvasás az ötvonalas rendszerben.
- 1 bé ,1 # előjegyzés , a módosítójel fogalma.

- Részvétel többszólamú zenei tevékenységben.
- Tantárgyi összefüggések felismerése.

Vizuális kultúra

- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során a vizuális emlékezet segítségével és megfigyelés alapján.
- A valóság, modell (pl. épített és természetes környezet, tárgyak, alakok) célirányos megfigyelése adott szempontok (pl. térbeli helyzet, arány, plaszticitás, színviszonyok) alapján, és ábrázolása síkban illetve térben, különböző technikákkal.
- Személyes élmények, elképzelt történetek, érzelmek megjelenítése meghatározott művészettörténeti korszakok stílusjegyeinek elemzése, és inspiráló, alkotó felhasználása által síkban és/vagy térben.
- A népművészetben és az archaikus kultúrákban jelen lévő képi motívumok, jelek, jelképek, szimbólumok értelmezése és felhasználása alkotó tevékenység során.
- Egyszerű kompozíciós alapelvek a kifejezésnek megfelelő használata a képalkotásban.
- Térbeli és időbeli változások lehetséges vizuális megjelenéseinek értelmezése, és egyszerű mozgásélmények, időbeli változások megjelenítése.
- A mindennapokban használt vizuális jelek értelmezése, ennek analógiájára saját jelzésrendszerek kialakítása.
- Szöveg és kép együttes jelentésének értelmezése különböző helyzetekben és alkalmazása különböző alkotó jellegű tevékenység során.
- Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján egyszerű következtetések megfogalmazása.
- Néhány rajzi és tárgykészítési technika megfelelő használata az alkotótevékenység során.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról
- Természetes és mesterséges formák megfigyelése, egyszerűbb formák térbeli ábrázolása
- Szintani alapismeretek elsajátítása, fő és mellékszínnek megkülönböztetése

Technika és életvitel

- A környezetét átalakító ember
- Az ember alapvető szükségletei
- A környezet hatásai a lakásra
- A praktikus ruházat, ruházati alapanyagok
- A táplálkozás célja
- Tápanyagaink, azok szerepe szervezetünkben, az egyes tápanyagokat tartalmazó élelmiszerek ismerete
- Ételkészítési eljárások ismerete
- A zöld növényzet szerepe környezetünkben, növényápolási munkák
- A közlekedés rendszere
- A gyalogos és kerékpáros közlekedés KRESZ szerinti szabályainak ismerete, biztonságos alkalmazása
- Tömegközlekedés
- A kommunikáció

Testnevelés

- fejlődjön a tanuló állóképessége, erőnléte, koordinációs képessége
- tartsa meg a balesetvédelmi előírásokat, törekedjen a vezényszavak gyors és pontos végrehajtására
- tudjon 6-8 gimnasztikai gyakorlatot önállóan is bemutatni
- legalább 3 tanult talajgyakorlat elemből álló gyakorlat bemutatása
- függés-és támaszgyakorlatok végrehajtása
- a távol-és magasugrás alapvető fázisainak ismerete
- a a hajítás legjellegzetesebb mozzanatának, az ívképzés elsajátítása
- tudjon 4-5m távolságra átadásokat végezni, labdaátvételnél a védőtől való elszakadás
- (kézilabda, kosárlabda, labdarúgás)
- víz veszélyeinek ismerete, balesetmegelőzés
- növekedjen a saját teljesítményével kapcsolatos igény szintje

6. évfolyam

Magyar nyelv

- A tanuló rendelkezzen az 5. osztályban tanult nyelvtani-kommunikációs ismeretekkel:
- Ismerje fel a magánhangzókat, a mássalhangzókat, különböztesse meg a szótőt és a toldalékokat, a helyesírási alapelveket. Alkalmazza helyesen a tanult kommunikációs, grammatikai s helyesírási szabályokat.
- A tanuló legyen képes az alábbi ismeretek elsajátítására:

Kommunikáció:

- A kommunikáció nyelvi és nem nyelvi jelei szóban és írásban: a nem nyelvi jelek tudatos használata a különféle közlőhelyzetekben.
- Szövegtípusok alkotása: élménybeszámoló, ismeretterjesztő szövegek; elbeszélés, leírás, jellemzés / 10-12 mondat/

Nyelvtani ismeretek:

- Nagyobb szófaji csoportok és főbb sajátosságai megnevezése.
- Az ige: fajtái, alakja (képzés, jelezés, ragozás),
- A főnév: fajtái, köznévi és tulajdonnévi, alakja (képzés, jelezés, ragozás), tulajdonnevek melléknévi alakjai,
- A melléknév: fokozása, ragozása,
- A számnév: fajtái, alakja (képzés, jelezés, ragozás),
- A határozószó fajtái,
- A névmások fajtái, alaki viselkedése, szövegbeli szerepe,
- Az igenevek fajtái, alaki viselkedése,
- A viszonyzószók fajtái,
- A mondatszók típusai, helyes használatuk szóbeli és írásbeli közlésekben.

Helyesírás:

- Írása legyen jól olvasható, rendezett. Diktálás után a tanuló képes legyen hibáit kijavítani az írott szövegben.
- A fentebb említett szófajokhoz kapcsolódó helyesírási tudnivalók.
- Az alapvető és gyakran használt tulajdonnevek helyesírása legyen hibátlan.

Irodalom

- Mondák (eredetmonda, történelmi monda, hősmonda, helyi monda; legenda)
- Petőfi és Arany barátsága, episztola; a Toldi keletkezése
- Arany János: Toldi
  - A mű szerkezete, a főhős jellemzése, stílusa és verselése, az elbeszélő költemény fogalma.
  - A cselekmény ismerete, epizód
- Népdalok és műdalok: a népdal fogalma, típusai
- Költői képek és alakzatok felismerése
- Balladák: a ballada fogalma és jellemzői; nép- és műballadák: Kómíves Kelemen, Vörösmarty Mihály: Búvár Kund/ Szép Ilonka, Arany János: A walesi bárdok – rövid tartalom
- A történelmi regény: Gárdonyi Géza: Egri csillagok: a cselekmény ismertetése, a főszereplők jellemzése, a magyarok szerepének értékelése
- ersek a magyar múltból: J. Pannonius, Balassi, Csokonai – rövid életrajz, egy-egy versük rövid bemutatása
- Fogalmak: a reneszánsz, a felvilágosodás, allegória, epigramma
- Fazekas Mihály: Lúdas Matyi - tartalma
- Memoriterek: Arany: Toldi /Előhang, 1. ének:1-3. vsz., 3. ének: 7. vsz. /

A walesi bárdok /1-6. vsz./

Angol nyelv:

Témakörök:

Otthon, család

Tv műsorok

Barátok meghívása, meglátogatása

Vásárlás

Híres emberek most és a múltban

Múltbéli események

Ételek: iskolai ebéd, teakészítés, étteremben étkezés

Fantázia és valóság

A városban

Tudomány és technika

Ember és természet

Napirend

Ünnepek

Házimunka

Tárgyak leírása

Szabadidős tevékenységek

Nyelvtani szerkezetek:

- Cselekvés, történés, létezés kifejezése: Present Simple, Present Continuous Tense, Past Simple Tense
- There was .../ there were ....
- Kérdések és tagadó szerkezetek
- Melléknevek
- Would/wouldn't
- This, these, that, those
- How much?
- Főnevek egyes és többes száma
- A 'Shall we..?' szerkezet
- Megszámlálható/ megszámlálhatatlan főnevek

Történelem

- I. Lajos törvényeinek megnevezése.
- A törökverő Hunyadi János legfontosabb csatái, a nándorfehérvári diadal története és ideje.
- Mátyás király uralkodása néhány mondatos beszámolóban (hadseregének jellemzői és az adók)
- A mohácsi csata és ideje. Magyarország 3 részre szakadása és a részek nevei
- Amerika felfedezése és ideje. Új növények megnevezése
- Hogyan alakult ki a protestáns egyház?
- Várháborúk: Eger és Szigetvár ostroma és ideje
- A Rákóczi-szabadságharc szembenálló felei.
- Mária Terézia és II. József rendeletei hogyan szolgálták a szegények jobb életét?
- Napóleon császársága és bukása, néhány csatájának megnevezése
- Az első ipari forradalom legfontosabb találmányai és feltalálói
- A reformkor ideje, céljai, az országgyűlések vitakérdései. Széchenyi és Kossuth életének és munkásságának bemutatása
- A márciusi forradalom eredményei és a szabadságharc legfontosabb eseményei, helyszínei, hősei

- Az első független magyar kormány miniszterelnökének és legalább 3 tagjának, az aradi vértanúkból 6 főnek a megnevezése

A továbbhaladás feltételei:

- Az egyetemes emberi értékek elfogadása ókori, középkori és kora újkori egyetemes és magyar kultúrkincs élményszerű megismerésével.
- A történelmet formáló, alapvető folyamatok, összefüggések felismerése (pl. a munka értékteremtő ereje) és egyszerű, átélhető erkölcsi tanulságok azonosítása.
- Az előző korokban élt emberek, közösségek élet-, gondolkodás- és szokásmódjainak felidézése.
- A tanuló ismerje fel, hogy a múltban való tájékozódást segítik a kulcsfogalmak és fogalmak, amelyek fejlesztik a történelmi tájékozódás és gondolkodás kialakulását.
- Ismerje fel, hogy az utókor a nagy történelmi személyiségek, nemzeti hősök cselekedeteit a közösségek érdekében végzett tevékenységek szempontjából értékeli.
- Tudja, hogy az egyes népeket főleg vallásuk és kultúrájuk, életmódjuk alapján tudjuk megkülönböztetni.
- Ismerje fel, hogy a vallási előírások, valamint az államok által megfogalmazott szabályok döntő mértékben befolyásolhatják a társadalmi viszonyokat és a mindennapokat.
- Tudja, hogy a történelmi jelenségeket, folyamatokat társadalmi, gazdasági tényezők együttesen befolyásolják.
- Tudja, hogy az emberi munka nyomán elinduló termelés biztosítja az emberi közösségek létfenntartását.
- Ismerje fel a társadalmi munkamegosztás jelentőségét, amely az árutermelés és pénzgazdálkodás, illetve a városiasodás kialakulásához vezet.
- Tudja, hogy a társadalmakban eltérő jogokkal rendelkező és eltérő vagyoni helyzetű emberek alkotnak rétegeket, csoportokat.
- Tudja, hogy az eredettörténetek, a közös szokások és mondák erősítik a közösség összetartozását, egyben a nemzeti öntudat kialakulásának alapjául szolgálnak.
- Tudja, hogy a társadalmi, gazdasági, politikai és vallási küzdelmek számos esetben összekapcsolódnak.
- Ismerje fel ezeket egy-egy történelmi probléma vagy korszak feldolgozása során.
- Legyen képes különbséget tenni a történelem, (vessző nem kell) különböző típusú forrásai között, és legyen képes a korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket

felismerni.

- Legyen képes a történetek a feldolgozásánál a tér- és időbeliség azonosítására, a szereplők csoportosítására fő- és mellékszereplőkre, illetve a valós és fiktív elemek megkülönböztetésére. Ismerje a híres történelmi személyiségek jellemzéséhez szükséges kulcsszavakat, cselekedeteket.
- Legyen képes emberi magatartásformák értelmezésre, információk rendezésére és értelmezésére.
- Ismerje az időszámítás alapelemeit (korszak, évszázad, évezred) tudjon ez alapján kronológiai számításokat végezni. Ismerje néhány kiemelkedő esemény időpontját.
- Legyen képes helyeket megkeresni, megmutatni térképen, néhány kiemelt jelenség topográfiai helyét megjelölni vaktérképen, valamint távolságot becsülni és számítani történelmi térképen.

Matematika

- Elemek elrendezése, rendszerezése adott szempont(ok) szerint.
- Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.
- Néhány elem kiválasztása.
- Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján.
- A részhalmaz fogalma.
- Két véges halmaz közös része.
- Két véges halmaz egyesítése.
- Változatos tartalmú szövegek értelmezése.
- Összehasonlításhoz szükséges kifejezések értelmezése, használata (pl. egyenlő; kisebb; nagyobb; több; kevesebb; nem; és; vagy; minden; van olyan, legalább, legfeljebb).
- Példák a biztos, a lehetséges és a lehetetlen bemutatására.
- A tanultakhoz kapcsolódó igaz és hamis állítások.
- Megoldások megtervezése, eredmények ellenőrzése.
- Egyszerű, matematikailag is értelmezhető hétköznapi szituációk megfogalmazása szóban és írásban.
- Definíció megértése és alkalmazása.
- Természetes számok milliós számkörben, egészek, törtek, tizedes törtek.
- Alaki érték, helyi érték.
- Számlálás, számolás. Hallott számok leírása, látott számok kiolvasása.

- Számok ábrázolása számegyenesen.
- Negatív szám értelmezése:
  - adósság,
  - fagypon alatti hőmérséklet,
  - számolás az időszalagon,
  - földrajzi adatok (magasságok, mélységek)
- Összeadás, kivonás szóban, (fejben) és írásban, szemléltetés számegyenesen.
- Alapműveletek negatív számokkal.
- Ellentett, abszolút érték.
- Közönséges tört fogalma.
- Tizedes tört fogalma.
- A tizedes törtek értelmezése. Tizedes törtek jelentése, kiolvasása, leírása.
- Egész számok, törtek helye a számegyenesen, nagyságrendi összehasonlítások.
- Összeadás, kivonás az egészek és a törtek körében.
- Szorzás, osztás az egészek és a törtek körében (0 szerepe a szorzásban, osztásban).
- A számok reciprokának fogalma
- Szorzás, osztás 10-zel, 100-zal, 1000-rel.
- Összeg, különbség, szorzat, hányados változásai
- Műveleti tulajdonságok, a helyes műveleti sorrend.
- Műveletek eredményeinek előzetes becslése, ellenőrzése, kerekítése.
- A racionális számok halmaza.
- Véges és végtelen szakaszos tizedes törtek.
- Egyszerű elsőfokú egyismeretlenes egyenletek, egyenlőtlenségek megoldása következtetéssel, lebontogatással. A megoldások ábrázolása számegyenesen, ellenőrzés behelyettesítéssel.
- Arányos következtetések
- A mindennapi életben felmerülő, egyszerű arányossági feladatok megoldása következtetéssel.
- Egyenes arányosság.
- A százalék fogalmának megismerése gyakorlati példákon keresztül.

- Az alap, a százalékkérték és a százalékláb értelmezése, megkülönböztetése.
- Egyszerű százalékszámítási feladatok arányos következtetéssel.
- Szabványmértékegységek és átváltásuk: hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő,

tömeg.

- Matematikatörténeti érdekességek: a hatvanas számrendszer kapcsolata idő mérésével.
- Szöveges feladatok megoldása.
- Egyszerű matematikai problémát tartalmazó rövidebb és hosszabb szövegek feldolgozása.
- Egyszerű oszthatósági szabályok (2-vel, 3-mal, 5-tel, 9-cel, 10-zel, 100-zal).
- Két szám közös osztói, közös többszörösei.
- Osztó, többszörös alkalmazása.
- Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.
- Helymeghatározás gyakorlati szituációkban, konkrét esetekben.
- A Descartes-féle derékszögű koordináta-rendszer.
- *Matematikatörténet*: Descartes.
- Táblázat hiányzó elemeinek pótlása ismert vagy felismert szabály alapján, ábrázolásuk grafikonon.
- Egyszerű grafikonok értelmezése.
- Változó mennyiségek közötti kapcsolatok, ábrázolásuk derékszögű koordináta-rendszerben.
- Gyakorlati példák elsőfokú függvényekre.
- Az egyenes arányosság grafikonja.
- Sorozat megadása a képzés szabályával, illetve néhány elemével.
- Példák konkrét sorozatokra.
- Sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- A tér elemei: pont, vonal, egyenes, félegyenes, szakasz, sík, szögtartomány.
- Párhuzamosság, merőlegesség, konvexitás.
- Síkidomok, sokszögek (háromszögek, négyszögek) szemléletes fogalma.
- A távolság szemléletes fogalma, adott tulajdonságú pontok keresése.
- Két pont, pont és egyenes távolsága.
- Két egyenes távolsága.
- Adott feltételeknek megfelelő ponthalmazok.
- *Matematikatörténet*: Bolyai János, Bolyai Farkas
- Kör, gömb szemléletes fogalma.
- Sugár, átmérő, húr, szelő, érintő.
- Két ponttól egyenlő távolságra levő pontok.

- Szakaszelező merőleges.
- A szög fogalma, mérése. Szögfajták.
- A szög jelölése, betűzése.
- Szögmásolás, szögfelezés.
- Nevezetes szögek szerkesztése: 30° , 60° , 90° , 120° .
- *Matematikatörténet*: görög betűk használata a szögek jelölésére, a hatvanas számrendszer kapcsolata a szög mérésével.
- Adott egyenesre merőleges szerkesztése.
- Adott egyenessel párhuzamos szerkesztése.
- Téglalap, négyzet szerkesztése.
- Téglalap, négyzet kerülete, területe.
- Háromszögek csoportosítása oldalak és szögek szerint.
- A háromszög magasságának fogalma.
- Négyszögek, speciális négyszögek (trapéz, paralelogramma, deltoid, rombusz) megismerése.
- Háromszög, négyszög, sokszög belső és külső szögeinek összege.
- Egyenlőszárú szárú háromszög és speciális négyszögek szerkesztése, egyszerűbb esetekben.
- Sokszögek kerülete.
- Kocka, téglatest tulajdonságai, hálójaja.
- Téglatest (kocka) felszínének és térfogatának kiszámítása.
- A tengelyes tükrözés.
  - Egyszerű alakzatok tengelyes tükörképének megszerkesztése.
  - A tengelyes tükrözés tulajdonságai.
  - Tengelyesen szimmetrikus alakzatok.
  - Tengelyesen szimmetrikus háromszögek, négyszögek (deltoid, rombusz, húrtrapéz, téglalap, négyzet), sokszögek.
  - A kör.
  - Derékszögű háromszög és tengelyesen szimmetrikus háromszögek, négyszögek területe.
  - Terület meghatározás átdarabolással.
  - Valószínűségi játékok és kísérletek dobókockák, pénzérmék segítségével (biztos, lehetetlen esemény).
  - Adatok tervszerű gyűjtése, rendezése.

- Egyszerű diagramok, értelmezése, táblázatok olvasása, készítése.
- Átlagszámítás néhány adat esetén (számtani közép).

Informatika

Forma: írásbeli, szóbeli, gyakorlati

- A tanuló készség szinten ismerje a számítógép részeinek és alapvető perifériáinak funkcióit, tudja azokat önállóan használni.
- Tudjon az iskolai hálózatba belépni, onnan kilépni, ismerje és tartsa be a hálózat használatának szabályait.
- Legyen képes kezelni a billentyűzetet és az egeret; ismerje a mappaszerkezetben való tájékozódás alapfogalmait.
- Tudjon a könyvtárszerkezetben tájékozódni, mozogni, könyvtárat váltani, fájlt keresni; tudjon mappát másolni, mozgatni, létrehozni és törölni.
- Ismerje az informatikai környezetben való munkavégzés alapszabályait; ismerje az alapvető adatvédelmi szabályokat.
- A tanuló tudjon rajzos-szöveges dokumentumot elkészíteni, módosítani, háttértárra menteni.
- Tudjon különböző dokumentumokból származó részleteket saját munkájában elhelyezni.
- Legyen képes a helyesírási és a számítógépes gépelési szabályok figyelembe vételével a szövegbevitelre.
- Ismerje a szövegszerkesztés alapfogalmait, legyen képes önállóan elvégezni karakter- és bekezdésformázásokat.
- Használja a szövegszerkesztő nyelvi segédeszközeit.
- Ismerje egy bemutatókészítő-program egyszerű lehetőségeit, tudjon rövid bemutatót készíteni.
- Ismerje legalább egy digitális térképes alkalmazás szolgáltatásait.
- A tanuló legyen képes összegyűjteni a problémamegoldáshoz szükséges információt.
- Ismerje a problémamegoldás alapvető lépéseit.
- Tudjon önállóan egyszerű algoritmust készíteni.
- Tudjon fejlesztőrendszer alapszinten használni (egy programozási nyelven programozási feladatot elkészíteni).
- A tanuló legyen képes a böngészőprogram főbb funkcióinak használatára, megadott szempontok szerint információt keresni, a találatokat értelmezni.

- Az elektronikus levelezőrendszert önállóan kezelni, az interneten talált információkat menteni.
- Ismerje és alkalmazza a netikett szabályait.
- A tanuló ismerje az informatikai biztonsággal és az adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat.
- Ismerje és használja életkorának megfelelő szinten az adatvédelem érdekében alkalmazható lehetőségeket.
- Ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat.
- Tudja az információforrásokat a saját dokumentumában feltüntetni.

Természetismeret

A Föld belső és külső felépítése

- A Föld belső felépítése
- A hegységképződés (gyűrődés, vetődés)
- Hegységképződés (vulkáni működés)
- Kőzetek és ásványok
- A földfelszín és változásai
- A mészkőhegységek formakincse
- Távoli vidékek jellemző formakincse
- Magyar kiválóságok

Az energia

- Az energia a mindennapokban (energia, táplálkozás, háztartások, közlekedés)
- Energiaforrások (a Nap, a nem megújuló energiaforrások, a megújuló energiaforrások)
- Környezetvédelem és energiaforrások
- Magyar kiválóságok

Környezetünk vizsgálata:

- A kísérletezés szerepe az életünkben
- Az élettelen környezeti tényezők vizsgálata a természetben
- Laboratóriumi vizsgálatok
- Magyar kiválóságok

A térképtől a modern navigációs technikáig:

- A földrajzi atlasz
- A földrajzi fókálózat (szélességi körök)
- A földrajzi fókálózat (hosszúsági körök)

- Modern technikák a térképészetben
- Oldjuk meg együtt
- Magyar kiválóságok
- ismerje hazánk nagy tájait, tájegységeit, azok természeti viszonyait, az ott termesztett növényeket, tenyésztett állatokat, az egyes tájegységek jellemző iparát

Hazai tájakon

- Hazánk nagytájai
- Az Alpokalja
- A Dunántúli- dombvidék
- A Dunántúli- középhegység
- Az Északi- középhegység
- Alföldi tájakon (Alföld és Kisalföld)
- Fővárosunk Budapest
- Magyar kiválóságok

Az erdők élete

- Tájak, életközösségek
- A hazai lombhullató erdők élővilága
- Más éghajlati övek jellemző erdői (trópusi esőerdők, a tajga)
- Az erdő mint életközösség (táplálkozási kapcsolatok, a versengés, az együttélés)
- Az erdő mint életközösség (élősködés, a természet ritmusai)
- Erdőgazdálkodás és természetvédelem
- Az erdők globális környezeti problémái
- Hazánk hegyvidéki nemzeti parkjai
- Magyar kiválóságok

A rétek és mezők élővilága

- A rétek és mezők életközössége
- A rétek növényei (pázsitfűvek, mezei zsálya, orvosi székfű)
- A rétek állatvilága (emlősök, madarak)
- A rétek állatvilága (hüllők, rovarok)
- Távoli tájak fátlan életközösségei (mérsékelt övi füves puszták, füves szavanna)
- A füves életközösségek természeti – környezeti problémái

- Az Alföld Nemzeti Parkjai
- Magyar kiválóságok

A vizek, vízpartok élővilága

- A felszíni és felszín alatti vizek
- A folyók
- A tavak
- Vízi és vízparti növények
- Vízben élő állatok (vízi páncélosok, szitakötő, szúnyog, halak)
- Vízparton élő állatok (Kétéltűek, hüllők, vízparti madarai)
- A vizek természeti- környezeti problémái
- Nemzeti Parkjaink vizes élőhelyeken
- Magyar kiválóságok

Ének –zene

- Az ismételt dalokat is beleszámítva 20-25 dal pontos ,stílusos éneklése emlékezetből, helyes artikulációval, a dallam és a szöveg kapcsolatára épülő előadásmóddal.
- Népdalelemzés , népdalstílusok jellemzőinek ismerete.
- Népszokások .
- Népi hangszerek hangjának felismerése.
- A tanult ritmusértékek felismerése, megszólaltatása,lejegyzése.
- Zenetörténeti, műfaji , formai és stílusismeretek, hangszerismeret.
- Kottaolvasás betűkottáról, hangjegyről .
- Zenei írás ,olvasás az ötvonalas rendszerben.
- Részvétel többszólamú zenei tevékenységben.
- A Szózat éneklése pontos ritmussal, helyes tempóban és dinamikával.
- A tanult hangközök, a zenei ABC, a relatív szolmizáció , a módosítójelek, hangsorok és hangnemek ismerete.
- A többször meghallgatott zeneművek felismerése, témáinak éneklése.
- Tantárgyi összefüggések felismerése.

Vizuális kultúra

- Néhány rajzi és tárgykészítési technika megfelelő használata az alkotótevékenység során.
- Egyszerű téri helyzetek leírása (pl. formai, szerkezeti, felületi, tónusbeli), az adott valós látvány sajátosságaiból kiinduló kompozíció egy részletének képi igényű nagyítása, illetve kompozíciós variációk létrehozása, különböző színes technikákkal.
- A természet, (pl. növény, időjárás, ember, táj, állat) az épített környezet (pl. épület, település, híd) időbeli folyamatainak, változásainak megfigyelése, modellezése személyesen választott cél érdekében. A folyamatok dokumentálása, ábrázolása saját készítésű fotókkal, képekkel, szöveggel.
- A legfontosabb egyezményes vizuális jelek, jelzések, szimbólumok (pl. tájékoztató, közlekedés, cégérek, parancsikonok, attribútumok) gyűjtése, értelmezése.
- Reflektálás társművészeti alkotásokra vizuális eszközökkel.
- A legfontosabb művészettörténeti korok azonosítása.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások elemzése során a vizuális megfigyelés pontos megfogalmazása.
- Fontosabb szimbolikus és kulturális üzenetet közvetítő tárgyak felismerése.
- A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.
- Színtani ismeretek, a színek színei, a színkeverés alapjai

Technika, és életvitel

- Az építkezés anyagai
- A lakás tervrajzai
- Szakipari munkák a lakásban
- Közérzet és komfort
- A lakás beosztása
- A lakás berendezése
- Textil a lakásban
- Szobai dísznövények, növénytartó edények
- Felelősségteljes állattartás
- Élet a lakásban, otthoni munkahelyeink
- Szolgáltatások igénybevétele
- Veszélyes anyagok a háztartásban
- A konyha mint munkahely
- Hogyan terítsünk, a kulturált étkezés szabályai

- Konyha- és ételhygiéna
- Élelmiszereink és egészségünk
- A jó megjelenés előfeltétele
- Gépesítés
- A közösségi közlekedés

Testnevelés

rendgyakorlatok:

- A tanulók koordinációs és kondicionális képességeinek, illetve az anatómiailag helyes testtartásának kialakulása, és a javítása, fejlesztése a cél; különböző eszközökkel, gyakorlatokkal, melyek a következő képességeket helyezik előtérbe:

pl.: gyorsaság, erőnlét, aerob és anaerob állóképesség fejlesztése, gimnasztikai és rendgyakorlatok pontos végrehajtása szabadon és különböző eszközökkel, a balesetek elkerülése.

- előző tanévben tanultak átisméltése
- különböző állások, testfordulatok, menetelések, vonulások, nyitódások, szakadozások, zárkózások, fejlődések, és különböző alakzatok felvételének gyakorlása, tanulása
- egyszerű szervezési feladatok felvállalása és megoldása
- tartsa be a játék –és versenyszabályokat,
- a diák fejlessze tudását, javítsa teljesítményét, a képzetebbek segítsék társaikat

gimnasztika:

- az egész test váz- és mozgató izomzatának az erősítése különböző eszközökkel a helyes testtartás kialakítása miatt
eszközök: tornapad, zsámoly, különböző labdák, ugrálókötél, bordásfal.....stb.

atlétika:

- futó-,ugró-, dobóiskola
- járások, futások különböző iramban és irányváltásokkal
- aerob és anaerob képesség fejlesztése
- helyes futó-, dobó-, ugró technika kialakítása gyakorlása
- váltófutás alapjainak elsajátítása

- különböző rajtok / térdelőrajt/ technikájának ismertetése, oktatása, gyakorlása
- kislabdahajítás oktatása először helyből, majd 2-3 lépés nekifutásból
- akadályfutás
- távolugrás (guggoló) helyes technikájának elsajátítása 6-8 lépés nekifutásból
- magasugrás (átlépő) megfelelő technikájának oktatása

labdás sportok:

- elsődleges cél a labdásügyesség fejlesztése, kialakítása különböző méretű és típusú labdákkal
- itt az is a cél , hogy ügyesedjen a labdavezetési, - kezelési technika
- fedezze le a támadót, és zavarja őt a labda továbbításában kosárra dobáskor, kapura lövésben
- labdajátékok ismerete (kézilabda, kosárlabda, labdarúgás), el-és felugrásoknál a kar- lábmunka hatékonysága pl.:
  - passzolásoknál / átadásoknál
  - labdavezetéseknel
  - lefutásoknál (páros és hármás)
  - kosárra ill. kapura dobásoknál és lövéseknel
  - védő alaphelyzetek és a védő mozgás tanulása

kosárlabda:

- megállás két ütemben hosszú indulás oktatása
- sarkazás elsajátítása
- labdavezetések irány- és iram változtatásokkal
- labdaátadások (mellső, egykezes)
- fektetett és büntető dobás
- 1:1 elleni játék oktatása

labdarúgás:

- labdavezetések mindkét lábbal
- dekázás
- átadások állóhelyben és haladásban
- levegőből érkező labda átvétele belsővel
- kapura lövés labda passzból és labdavezetésből

- a tanult technikai, taktikai elemek gyakorlása

röplabda:

- alapérintések elsajátítása
- felső egyenes nyitás oktatása
- sáncolás oktatása

küzdő gyakorlatok:

esések, gurulások különböző testtengelyeken keresztül előre, hátra és oldalirányban
kúszások és mászások

torna:

A tartásos és mozgásos tornaelemek és gyakorlatok pontos és technikailag megfelelő elsajátítása a fő cél, és ezen elemekből összefüggő tornagyakorlatok kivitelezése 4-6 elemből - akár önállóan összeállított gyakorlat füzérrel.

talajtorna:

- gurulóátfordulások előre és hátra különböző testhelyzetekből különböző testhelyzetekbe
- tarkóállás
- fej- és kézállás
- zsugorfejállás
- oldalirányú kézenátfordulás
- híd
- gurulóátfordulás előre ugrásból (tigrisbukfenc)
- kötélmászás
- húzódzkodás

szekrényugrás:

- nagyobb hangsúlyt fektetve arra, hogy a szekrényugrásnál, támaszugrásnál az elugrás, ellökés legyen kifejező, dinamikus
- futás távjának megfelelő iram megválasztása(rövid-és hosszú távok)
- helyes dobbantó használat elsajátítása
- helyes lebegőtámasz oktatása
- felugrás és gurulóátfordulás előre 3-4 részes szekrényen

- kismacska ugrás oktatása szintén 3-4 részes svédsekreányen

rekreációs sportok és népi játékok szabályainak elsajátítása, gyakorlása:

- tollaslabda
- asztalitenisz
- méta
- zsinórlabda
- korcsolya
- tűzharc
- partizán...

továbbhaladás feltételei:

atlétika: kislabdahajítás lány: 13m

távolugrás lány: 230 cm

magasugrás lány: 85 cm

60m-es futás lány: 13"

600m-es futás lány: 3,15 min.

kislabdahajítás fiú: 17m

távolugrás fiú: 245cm

magasugrás fiú: 95 cm

60m-es futás fiú:12,30"

800m-es fiú: 3,35 min.

torna: összefüggő talajgyakorlat: alapállás, mérlegállás, fejállás, gurulóátfordulás előre, tarkóállás, hátra gurulóátfordulás állásba.

szekrényen: felugrás gurulóátfordulás előre érkezés állásba, kismacska

kosárlabda: tempódobás, fektetett dobás, büntetett dobás

labdarúgás: dekázás, labdavezetés, levegőből érkező labda átvétele, kapuralövés labdavezetésből

röplabda: alapérintések, felső egykezes nyitás

Magyar nyelv

Nyelvtani ismeretek:

Ismerje fel a következő szófajokat: főnév, melléknév, számnév, névmás, ige, névelő. Ismerje a névszók fogalmát.

- Tudja megkülönböztetni az egyszerű mondatot az összetettől, utóbbinál tudja bejelölni a tagmondatok határait
- Tudja felsorolni az alá- és mellérendelő szószerkezetek, ismerje a mondatrészek jelölését, (aláhúzás módját, jelölését az ágrajzban). Fontos, hogy mindig teljes szószerkezetet elemezzon, tudja meghatározni a bővítmény alaptagját is.
- Tudja elmondani az állítmány fajtáit, az alany és az állítmány kérdéseit, tudja őket helyesen egyeztetni.
- Ismerje fel az alanyt, az igei és a névszói állítmányt.
- Tudja elmondani a tárgyias szószerkezet kérdését, ismerje jelölési módját, különböztesse meg a tárgy fajtáit.
- Tudja felsorolni a határozók fajtáit, azok kérdéseit. Ismerje a határozók kifejezőeszközeit.
- Ismerje fel a határozós szószerkezetek gyakoribb fajtáit: hely, idő, ok, cél, eszköz, társ, mód, állapot, szám, részes, ismerje jelölésük módját.
- Tudja felsorolni a jelzők fajtáit, azok kérdéseit. Ismerje fel a következő jelzőket: minőség, mennyiség, birtokos, értelmező. Szövegalkotásnál használja is ezeket.

Helyesírás:

- Írása legyen olvasható és rendezett.
- Diktálás után írt szövegben legyen képes a hibáit javítani.
- Az alapvető és gyakran használt tulajdonneveket írja hibátlanul.
- Szószerkezeteknél a különírást tudatosan alkalmazza, illetve az egybeírás háromféle okát ismerje /jelentésváltozás, nyelvtani jelöletlenség, hagyomány/.
- Tudja önállóan használni a Helyesírási szabályzatot.

Irodalom

- A tanuló legyen képes a szöveg értő olvasását biztosító olvasásra, továbbá az olvasott művek tartalmáról szabatosan beszámolni.
- Ismerje a reformkor legfőbb jellemzőit, tudja elhelyezni a korban, ismerje kulturális intézményeit, tudja íróit, költőit felsorolni.
- Tudja megfogalmazni, hogy mit tanultunk irodalomból a 7. osztályban tanult írókat, költőket irodalmi alkotásokat tudja felsorolni.
- Tudja felsorolni az irodalmi műnemeket és műfajokat.
- Ismerje a következő költők életét vázlatosan a tk. szövegei alapján:
  - Kölcsey Ferenc
  - Vörösmarty Mihály
  - Petőfi Sándor
  - Arany János
  - Jókai Mór
  - Mikszáth Kálmán
- Tudja megfogalmazni a következő fogalmak legfontosabb jegyeit:
  - dal, epigramma, óda, himnusz, elégia, regény, ballada, novella
- Tudja a következő memoriterek: Himnusz, Szózat, Reszket a bokor, mert... + még két a tk.-ből szabadon választott Petőfi-vers.
- Legyen tisztában a kijelölt kötelező olvasmány: Jókai Mór: A kőszívű ember fiai cselekményével, tudja felsorolni a főszereplőket.
- Ismerje és tudja elmondani a következő két Mikszáth-novella cselekményét: Bede Anna tartozása, A néhai bárány.
- Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője c. művének cselekménye, a szereplők jellemző tulajdonságai.

Ismeretek az irodalomról

- A lírai formanyelv vizsgálata (szókincs, a képiség eszközei).
- Ismeretek az irodalmi élet legfőbb szereplőiről, fórumairól a reformkorban.
- Beszámoló epikus művekről, tévéjátékokról, filmekről: a szerkezet, a cselekményt alkotó elemek, fordulatok, a szereplők, a főhős(ök), a mellékszereplők, a mű kezdete és befejezése bemutatásával; a szereplők önálló jellemzése.
- Az olvasott művek legfontosabb ismérveinek megnevezése: szerző, műfaj, téma.
- Párhuzamok keresése a romantikus irodalom, zene és képzőművészeti alkotások között – más tárgyakban tanult ismeretek és önálló könyvtári gyűjtőmunka felhasználásával.

- Olvasás, írott szöveg megértése
- Kisebb terjedelmű irodalmi művek, köznapi szövegek tartalmának önálló összefoglalása néma olvasás után. Ismert tartalmú szövegek tolmácsolása kifejező szövegmondással.
- Szépirodalmi, ismeretterjesztő, értekező művek szerkezetének, belső összefüggéseinek és jelentésének feltárása.
- Szövegalkotás írásban
- Véleménynyilvánítás a mindennapi élet megadott vagy választott témáiról: saját álláspont érvelő megfogalmazása, cáfolat és ellenvélemény kifejtése írásban.

7. osztály

Angol nyelv:

Témakörök:

- Család
- Időjárás, évszakok
- Beszélgetés jövőbeli tervekről
- Csillagjegyek
- Történetek elmesélése
- Az emberek külsejének leírása
- Véleményalkotás
- Képleírás
- Útbaigazítás
- Telefonbeszélgetés
- Magyarország nevezetességei, programjavaslatok
- Járművek: hátrányok, előnyök
- Utazás repülővel, vonattal, autóval
- Tömegközlekedés
- Sportok
- Betegségek és tüneteik, az orvosnál

Nyelvtani szerkezetek:

- Cselekvés, történés, létezés kifejezése: a 'be' ige, Present Simple Tense, Past Simple Tense, Present Continuous Tense, Past Continuous Tense, Present Perfect Tense
- A 'going to' szerkezet

- A 'Shall we..?' szerkezet
- will/won't
- Melléknevek
- Myself, yourself, ...
- Határozószavak (hely-, idő-, mód-), adjective + ly
- Should/shouldn't
- This, these, that, those
- How much?
- Feltételes mód: Conditional I, Conditional II

Történelem

- A nemzetállamok kora
- Önkényuralom és kiegyezés. Az Osztrák-Magyar Monarchia együtt élő népei, a nemzetiségek és más vallási-etnikai kisebbségek jogi, gazdasági és politikai helyzete és szerepe.
- A nagyhatalmak versengése
- Európa és a világ a két háború között
- Magyarország a két világháború között
- A második világháború. Népek, népcsoportok nemzetiségek hátrányos megkülönböztetése, kirekesztése, népirtások.

A továbbhaladás feltételei:

- Összehasonlító diagramok, grafikonok, táblázatok elemzése különböző statisztikák adatainak felhasználásával.
- Vázlat készítése.
- Összefüggő felelet megadott történelmi témáról, a megismert fogalmak felhasználásával.
- A megismert tematikus rajzok, ábrák értelmezése

Tájékozódás időben:

- Az egyetemes és a magyar történelem eseményeinek összevetése térkép alapján.
- Gazdasági, társadalmi, technikai jelenségek összefüggéseinek, változásának, fejlődésének felismertetése.

- Térségek gazdasági, politikai, társadalmi, technikai jelenségeinek időbeli, térbeli összevetése.
- Ma is előforduló jelenségek, eszmék, intézmények felismerése
- Kronologikus táblázatok önálló készítése.
- Események egyidejűségének megállapítása, történelmi események elhelyezése az időben.

Tájékozódás térben:

- A tanult időszak időbeli és térbeli változásainak felismertetése történelmi térképek összehasonlítása.
- Országok területi változásainak megfigyelése különböző térképeken.

Matematika

- Halmazba rendezés több szempont alapján a halmazműveletek alkalmazásával.
Két véges halmaz uniója, különbsége, metszete.
A részalmaz.
Matematikatörténet: Cantor.
- Az „és”, „vagy”, „ha”, „akkor”, „nem”, „van olyan”, „minden” „legalább”, legfeljebb” kifejezések használata.
- Egyszerű („minden”, „van olyan” típusú) állítások igazolása, cáfolata konkrét példák kapcsán.
- A matematikai bizonyítás előkészítése: sejtések, kísérletezés, módszeres próbálkozás, cáfolás.
- A gyakorlati élethez és a társtudományokhoz kapcsolódó szöveges feladatok megoldása.
- Matematikai játékok.
- Egyszerű kombinatorikai feladatok megoldása különféle módszerekkel (fadiagram, útdiagram, táblázatok készítése).
- Sorba rendezés, kiválasztás. Néhány elem esetén az összes eset felsorolása.
- Racionális számok (véges, végtelen tizedes törtek), példák nem racionális számra (végtelen, nem szakaszos tizedes törtek).
- A természetes, egész és racionális számok halmazának kapcsolata.

- Műveletek racionális számkörben írásban és számológéppel. Az eredmény helyes és értelmes kerekítése.
- Eredmények becslése, ellenőrzése.
- A hatványozás fogalma pozitív egész kitevőre, egész számok körében.
- Műveletek hatványokkal: azonos alapú hatványok szorzása, osztása.
- Hatványozásnál az alap és a kitevő változásának hatása a hatványértékre.
- 10 egész kitevőjű hatványai.
- A négyzetgyök fogalma.
- Számok négyzete, négyzetgyöke.
- Példa irracionális számra (π , $\sqrt{2}$).

Informatika

Forma: írásbeli, szóbeli, gyakorlati

- A tanuló tudja megkülönböztetni a számítógép és egyéb informatikai eszközök főbb részegységeit.
- Ismerje a legfontosabb perifériák működési elveit.
- A tanuló tudjon bemutatót, prezentációt készíteni, különböző típusú dokumentumokba különböző objektumokat beilleszteni.
- Tudjon szöveget, képet, rajzot is tartalmazó dokumentumot minta vagy leírás alapján elkészíteni;
- Tudjon médiaelemeket minta vagy leírás alapján elkészíteni.
- A tanuló tudjon egyszerű vezérlési feladatokat megoldani a tanult programozási környezetben;
- Tudjon bármilyen, az életkorának megfelelő feladat megoldásához interneten található dokumentumokat, adatbázisokat vagy programokat igénybe venni
- A tanuló legyen képes megkeresni az interneten a kívánt információt.
- Legyen képes az információ értékelésére;
- Ismerje a weblapszerkesztés alapjait.
- Tudja megkülönböztetni a publikussá tehető és a védendő adatait.
- A tanuló ismerje az informatikai biztonsággal és adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat.
- Ismerje az adatokkal való visszaélésekből származó veszélyeket és következményeket.
- Ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat; ismerje az információforrások etikus felhasználási lehetőségeit.

Fizika

A testek, folyamatok mérhető tulajdonságai:

- A testek mérhető tulajdonságai. Hosszúság, térfogat mérése, mértékegysége.
- A tömeg mérése, mértékegysége.
- A sűrűség fogalma, meghatározása és mértékegysége. Idő mérése, mértékegysége.

Hőmérséklet, halmazállapot:

- Hőmérséklet mérése, mértékegységei.
- Olvadás, fagyás, párolgás, forrás, lecsapódás. A víz különböző halmazállapotai. Olvadáspont, fagyáspont, forráspont.
- Csapadékfajták a

környezetünkben. A hang; hullámmozgás a természetben:

- A hang és a hallás. Hangforrások. A hang keletkezése. Hangsebesség, hangerősség, hangmagasság, hangszín. A hallás fizikai alapjai.
- Az ultrahang és szerepe az élővilágban.
- Hangerősség, decibel. Zajszenyezés.

A fény:

- A fényforrás. A fény tulajdonságai, terjedése különböző közegekben.
- A fénysebesség és jelentősége. Fényvisszaverődés, fénytörés. Színkép.
- A szem és a látás. A látás fizikai alapja. Látáshibák és javításuk.
- Lencsék, tükrök szerepe a technikában

Az energia:

- A Nap szerkezete, energiatermelése. Energia fogalma, mértékegysége. Energiaforrások, energiatermelési eljárások. A háztartásban használt eszközök energiaigénye.
- Energiafogyasztás mérése a háztartásokban.
- Energiatakarékos eljárások, eszközök (energiatakarékos izzó, hőszivattyú).
- Járművek energiaigénye.
- Táplálkozás – energiafelhasználás. A táplálék mint energiahordozó. A

járművek mozgásának jellemzése:

- A járművek mozgásának jellemzése: út, idő, elmozdulás, út-idő kapcsolat, sebesség,

átlagsebesség..

- Egyenletes mozgások, egyenletesen változó mozgások.
- Sebességváltozás, gyorsulás.
- A GPS szerepe a közlekedésben.

Kölcsönhatások:

- A testek súlya. Különböző testek súlyának meghatározása méréssel.
- Gravitációs erő és a súly.
- A súly fogalma, mértékegysége.
- Az erő és mérése.
- Az erő fogalma, jellege (nagysága és iránya), mértékegysége. Erő mérése.
- Az erő és a sebességváltozás kapcsolata. Gyorsulás és hatásai, példák. Súrlódás, közegellenállás. Közlekedési alkalmazások, balesetvédelem.
- A takarékos, kényelmes, biztonságos közlekedés eszközei (villanyautó, légszák, gyűrődési zóna).
- A nyomás. Nyomás növelése és csökkentése.
- Hidrosztatikai nyomás, légnyomás. Felhajtóerő.
- A testek úszása.

Biológia

A biológia tudományának célja és vizsgálati módszerei, az élővilág szerveződése:

- A biológia tudománya
- A biológia kutatás
- Az élővilág szerveződése
- Az élő sejtek
- Az élővilág kialakulása
- A növények törzsfajlódása
- Az állatok és a gombák kialakulása
- Az ember megjelenése
- Gyakorlati óra

A rendszerezés kezdetei, egysejtűek, a növények világa

- Az élővilág rendszerezése
- Az egysejtűek
- A telepes növények

- A növényi szövetek
- A növények szervei, a harasztok
- A zárwatermők

Az állatok és gombák rendszerezése:

- Az állati szövetek
- A férgek
- Az ízeltlábúak, a rákok, és a pókszabásúak
- A rovarok
- A puhatestűek
- A halak
- A kételtűek
- A hüllők
- A madarak
- Az emlősök
- A gombák

Az élőlények és környezetük :

- Alkalmazkodás és tűrőképesség
- Az élettelen környezeti tényezők
- A környezetszennyezés hatásai
- Az élő környezeti tényezők
- A tanulások változásai
- Táplálékláncok, anyag-és energiaáramlás

Biomok a Földön :

- Az éghajlati övezetesség és a biomok
- A trópusi esőerdők élővilága
- A szavannák élővilága
- A sivatagok élővilága
- A trópusi és a mérsékelt öv határán
- A lombhullató erdők élővilága
- A füves puszták élővilága
- A tűlevelű erdők élővilága
- A tundra és a sarkvidékek élővilága
- A tengerek és az óceánok élővilága
- A magashegységek élővilága

Természetvédelem és fenntarthatóság:

- A természetvédelem
- Aktív természetvédelem
- Miért kell védenünk a természetet?
- Védett hazai növények
- Védett gerinctelen állatok
- Védett gerinces állatok
- A fenntarthatóság
- Anyag –és energiaválság
- Globális problémák

Kémia

Mindennapi anyagaink:

- Anyagok tulajdonságai, veszélyes anyagok jelzései
- Halmazállapotok, halmazállapot-változások
- A levegő összetétele
- Az égés és tűzoltás
- A víz (természetes vizek, és szennyezése, biológiailag tiszta víz, kémiailag tiszta víz)
- Oldatok, oldatok összetétele, egyszerű tömegszázalék-számítás
- Keverékek
- Keverékek és oldatok szétválasztása
- A víz alkotórészei, vízbontás

Atomok és elemek:

- Az atom és elem jele (vegyjelek) – az 1-20 atom és a legfontosabb fématomok
- Az atom felépítése
- Elektronburok, elektronburok szerkezete
- Periódusos rendszer (főcsoportszám, periódusszám)

Elemek és vegyületek:

- Fémek és nemfémek jellemzése
- Elemmolekulák (hidrogén-, oxigén-, klór-, nitrogénmolekula)
- Vegyületmolekulák (víz, szén-dioxid, hidrogén-klorid, ammónia)

Kémiai reakciók:

- Oxidáció, redukció
- Oldatok kémhatása

- Egyszerű kémiai reakciók leírása kémiai egyenlettel
- Egyszerű kémiai számítások

Földrajz

Tájékozódás földrajzi térben :

- A felfedezés lehetősége
- A térképhasználat
- Tájékozódás

Lakóhelyünk a Kárpát- medencében:

- Lakóhelyünk helyzete és természeti adottságai (domborzat, kőzet, talaj, vízrajz, éghajlat)
- A település és a népesség jellemzői
- Lakóhelyünk gazdasága, nevezetességei (mezőgazdaság, ipar, szolgáltatások, idegenforgalom, látnivalók)
- Szűkebb hazánk
- A Kárpát- medence nagytájai
- A medencejelleg hatása az éghajlatra és a vízrajzra
- Az Alföld és a Kisalföld
- Az Alpokalja és a Dunántúli- dombvidék
- A dunántúli- középhegység és az Északi – középhegység
- A Kárpát- medence, mint társadalmi és gazdasági egység

Életünk Magyarországon:

- Hazánk népessége (Nemzetiségek Magyarországon, vallás)
- A népesség változása hazánkban
- Települések Magyarországon

- Budapest, a világváros
- Magyarország élelmiszer- gazdasága
- Hazánk energiagazdasága (megújuló és nem megújuló energiahordozók)
- A hazai ipar jelene és jövője
- Magyarország infrastruktúrája
- Hazánk idegenforgalma
- Az idegenforgalom szerepe a gazdaságban
- Értékvédelem Magyarországon

Helyünk Európában:

- Európa természetföldrajza (Európa határai, földrajzi helyzete, területe, ösföldek, hegységek, síkságok)
- Földrajzi övezetesség Európában
- Európa társadalmi, gazdasági képe
- Az együttműködés lehetősége (piacok, Az Európai Unió)

Tágabb környezetünk :

- Síkvidékek, dombságok , hegységek
- Kelet és Nyugat között (rendszerátalakítás, átalakítások)
- Keleti szomszédaink
- Déli határainkon (Dél-szlóvak államok, Szerbia)
- Az alpesi országok
- Közép- Európa (Németország)

Kitekintés Európába:

- Európa északi peremén (Skandináv- félsziget)
- Az északi fejlődési modell (Észak- Európa)

- Európa keleti fele
- Földünk legnagyobb területű országa (Oroszország)
- Európa napfényövezete (a mediterrán déli)
- Dél és Kelet között
- Az atlanti partvidék
- A Benelux államok
- A tanuló legyen képes az egyes kontinensek, tájak, országok természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőit bemutató képek, ábrák, adatok elemzésére, tanári irányítás alapján alapvető összefüggések felismerésére.
- Tudja megadott szempontok alapján bemutatni az egyes kontinenseket (Afrika, Ausztrália, Amerika, Ázsia), tipikus tájait, legfontosabb országait.
- Ismerje fel a természeti és társadalmi környezet alapvető összefüggéseit.
- Legyen képes különböző térképi és egyéb földrajzi tartalmú információk felhasználására a témákhoz kapcsolódóan.
- Tudja megmutatni térképen és felismerni kontúrtérképen a topográfiai fogalmakat.

Ének -zene

- A tanult dalok (kb. 20 népdal, műdal), zeneműrészletek kifejező, érthető, stílusos előadása.
- A népzenei stílusismeretek megerősítése.
- Népszokások
- A zeneelméleti ismeretek elmélyítése.
- A zenei írás ,olvasás gyakorlása.
- Az előző években tanult ritmuselemek további gyakorlása .
- A nyolcad alapütemű ütem felismerése a tanult dalokban.
- A tanult hangközök felismerése, megnevezése .Új hangközök a szext és a szeptim.
- A leggyakoribb tempó-és dinamikai jelek ismerete.
- A dúr és moll hangsorok, hangnemek ismerete 2#- 2b-ig.
- A barokk, a klasszikus és a romantikus zene legjelentősebb zenei

formáinak, műfaji sajátosságainak ,zeneszerzőinek ismerete.

- Értő-érző zenehallgatásra nevelés.Véleményalkotás.
- A többször meghallgatott zeneművek felismerése jellegzetes részleteik alapján.
- Hangszerismeret.
- Tantárgyi összefüggések felismerése.

Vizuális kultúra

- Célirányos vizuális megfigyelési szempontok önálló alkalmazása.
- Látvány plaszticitásának és színviszonyainak, érzelmi hatásainak megfigyelése és kifejező ábrázolása.
- Színtani alapok kifejező használata és ismerete.
- Önkifejezés alkalmazása az alkotó-tevékenységekben.
- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek tudatos és pontos alkalmazása az alkotótevékenység során adott célok kifejezése érdekében.
- Bonyolultabb kompozíciós alapelvek használata különböző célok érdekében.
- Térbeli és időbeli változások vizuális megjelenítésének kifejező vagy közlő szándéknak megjelelő értelmezése, és következtetések megfogalmazása.
- Alapvetően közlő funkcióban lévő képi vagy képi és szöveges megjelenések egyszerű értelmezése.
- Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján összetettebb következtetések megfogalmazása.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.
- Műelemzési alapismeretek
- Alapvető kompozíciós szerkezetek felismerése, alkalmazása

Technika, életvitel

- Energia – előállítás és felhasználás
- Megújuló és nem megújuló energiaforrások
- A világítás fejlődése
- A víz (körforgása, mire használjuk, az ivóvíz legfontosabb elvárt tulajdonságai)
- Vízellátó rendszer
- Hulladékok csoportosítása, korszerű kezelése
- A kellemes közérzet
- A közlekedési rendszerek

- Gépjárművek üzeme, a gépjármű és a környezet
- Anyagok csoportosítása és jellemzőik
- Fémes anyagok és megmunkálásuk, műanyagok
- A korszerű konyha
- Takarékoság a konyhában
- Foglalkozások és jellemzőik
- Kellemes megjelenés, ízléses öltözet

Testnevelés

Rendgyakorlat

- a rendgyakorlatokban érvényesüljön az egyöntetű végrehajtásra törekvés, a fegyelmezett viselkedés
- 5-6. évfolyamon tanultak az 5-6. osztályban tanultak pontosítása, egyöntetű végrehajtásra törekvés.
- Testfordulatok, állások, járások, menetelések, vonulások (ellenvonulás), fejlődések, alakzatváltoztatások, igazodás, takarás
- *Rövid ellenvonulás oktatása* (2-es oszlopból 4-es oszlopba).

Gimnasztika

- Anatómiailag helyes testtartást segítő gyakorlatok és a test tartó – és mozgató izomzatának erősítése különböző eszközök és gyakorlatok segítségével
- Koordinációs és kondicionális képességek fejlesztése
- 9-10 szabadgyakorlat önálló összeállítása és bemutatása
- határozott formájú szabadgyakorlatok
- utánzó mozgások
- gyakorlatfüzerek kialakítása

Atlétika

- futó-, ugró-, dobóiskola segítségével a különböző ügyességek és erők fejlesztése
- dobások előre és hátra terpeszállásból, guggolásból előre szökkenéssel és lökés.
- ugróerő és ritmusérzék fejlesztése
- **Ugrókötelezés**

- **futások:**
  - **Futás feladatokkal:** különböző jelzésekre különböző testhelyzetek felvétele.
  - futások jelre és váltakozó iramokban, az erő gazdaságos beosztása és a gyorsasági-, ritmus-, reakció fejlesztése
  - Futás a lépéshossz és lépésfrekvencia változtatásával, iramjáték.
  - hosszú és rövid távú futások aerob és anaerob képességfejlesztése
  - akadályfutás
  - váltófutás
- **kislabda:** kislabdahajtás gyakorlása 3-as vagy 5-ös lépésritmusból.
- **Távolugrás** oktatása 12-14 lépés nekifutásból guggoló technikával ugrásából (tehetséges tanulóknak lépőtechnikával).
- **Súlylökés** oktatása helyből és a golyó fogása, tartása és helyből lökés gyakorlása.
- **Magasugrás:** átlépő (a tehetséges tanulóknak guruló) technikával oktatása

Sportjátékok

Sportjátékot előkészítő kisjátékok kooperatív jelleggel.

- **Labdarúgás:**
  - az 5-6. osztályban tanult technikai elemek összekapcsolása akadálypályán.
  - labdavezetés mindkét lábbal, labdahúzogató, görgetés. Átadások laposan és ívelten. Levegőből érkező labdák átvétele, toppolás. Dekázás fejjel. Partdobás gyakorlása.
  - labdarúgás: - hatékonyan részt venni a védő-és támadójátékban
  - Cselezés: hátrahúzó csel oktatása. Összjátékot, helyezkedést fejlesztő feladatok: kényszerítő átadások, 3:1, 3:1, 4:2, 2-es játékok.
- **Röplabda:**
  - labdás ügyességi gyakorlatok puha labdával.
  - Léggömbbel/strandlabdával alkar-és kosárérintés gyakorlása.
  - Alsó egyenes nyitás oktatása.
  - Röplabda alapütések gyakorlása: kosárérintés, alkarérintés; felső egyenes nyitás oktatása. Forgás gyakorlása.
  - alapérintések ismétlése. Felső egyenes, alsó egyenes nyitás gyakorlása. Sáncolás oktatása.

○ **Kosárlabda:**

- labdás ügyességi gyakorlatok 1-2 labdával. Labdavezetés kombinálva sportlétrán koordinációt fejlesztő lábmunkával.
- Fektetett dobás oktatása labdavezetésből.
- Átadások gyakorlása félaktív/aktív védővel. 2:1-es szituációk gyakorlása.
- „drop”, felső „baseball” átadás oktatása. Lepattanó labda megszerzése, kiszabadító átadás. Hosszú indítás gyakorlása.
- kosárlabda: - a támadásban állandó mozgással elszakadni a védőtől, labda átvétele, kosárra dobás
- fektetett dobás oktatása önindításból, majd átadásból kapott labdával.
- Elszakadás technikájának oktatása. 1:1 elleni játék 3 pontos vonaltól.
- Büntetődobás gyakorlása.
- különböző befutások oktatása

○ **Kézilabda:**

- labdaátadások, támadó és védő mozgások elsajátítása
- labdás ügyességi gyakorlatok 1-2 labdával. Labdavezetés kombinálva sportlétrán koordinációt fejlesztő lábmunkával.
- Elszakadás technikájának oktatása. 1:1 elleni játék
- Büntetődobás gyakorlása.
- kitámasztásos kapura lövések oktatása
- különböző befutások oktatása
- a támadásban gyors, változatos irányú adogatást végezni a védők megzavarása végett

Küzdősportok

- Grundbirkózás: gurulások, dobások, esések és tompítások
- guruló esések gyakorlása; csúsztatott esések oldalra; zuhanó esés előre- hátra oktatása.

- tanult esések és fogásmódok gyakorlása. vetődés mellő fekvőtámaszból nyújtott ülésbe fiúknak, csúsztatás nyújtott ülésből hason fekvésbe lányoknak.

Torna

- Egyensúlyozó feladatok vonalon és padon: érintőjárás, 3-as lépés, hintalépés, mérlegállás, járás guggolásban, fordulatok, járás előre és hátra különböző kartartásokkal.
- **Szekerényugrás:** guggolóátugrás és függőleges repülés gyakorlása; gurulóátfordulás hosszában állított szekrényen talajról elugrással oktatása.
- gurulóátfordulás hosszában állított szekrényen talajról elugrással gyakorlása. Hosszában állított szekrényre felguggolás és leterpesztés (**kismacskaugrás**) oktatása.
- ugrásoknál a nekifutás, a kitámasztás, a lendítés folyamatossága, törésmentessége
- **Talajtorna:** talajgyakorlat végrehajtása a tanult elemek pontos bemutatásával
- gurulóátfordulások előre, hátra különböző kiinduló helyzetből, különböző befejező helyzetbe; gurulóátfordulások sorozatban.
- Fejállás oktatása bordásfalnál, segítségadással.
- kézenátfordulás oldalt oktatása, fejállás gyakorlása, repülő-guruló átfordulás gyakorlása. Fellendülés futólagos kézállásba és gurulás előre.
- **Gerenda:** Egyensúlyfejlesztés vonalon és alacsony gerendán; terpeszfelugrás, érintőjárás, hintajárás, mérlegállás, olló, homorított leugrás
- Összefüggő gerenda gyakorlat tervezése a tanult elemekből. A gyakorlat 4-6 elemből álljon.

Rekreációs játékok

Tollaslabda, asztalitenisz, téli játékok –korcsolyázás, zsinórlabda, méta, görkorcsolya,kerékpározás.....

továbbhaladás feltételei:

atlétika: kislabdahajítás lány: 19m	kislabdahajítás fiú: 22 m
távolugrás lány: 281 cm	távolugrás fiú: 321cm
magasugrás lány: 90 cm	magasugrás fiú:105cm
60m-es futás lány: 11,3”	60m-es futás fiú:10,3”
600m-es futás lány: 3,10 min	800m-es fiú: 3,30 min

torna: összefüggő talajgyakorlat: alapállás, mérlegállás, fejállás, gurulóátfordulás előre, tarkóállás, hátra gurulóátfordulás állásba, kézállás, kézenátfordulás oldalra.

szekrényen: kismacska

kosárlabda: labdavezetés, önindítással, fektetett dobás, hosszúindítás

labdarúgás: dekázás, labdavezetés, levegőből érkező labda átvétele, kapuralövés labdavezetésből, labdahúzás, görgetés,

röplabda: alapérintések, felső és alsó egykezes nyitás

kézilabda: átadások, labdavezetések, kitámasztásos kapuralövés

8. évfolyam

Magyar nyelv

Nyelvtani ismertek, helyesírás:

- A nyelvi jelek rendszere
- Helyesírási és nyelvhelyességi ismeretek
- A kommunikáció típusai
- Ismerje fel a mondatokat a beszélő szándéka szerint, a mondatvégi írásjeleket és a központosítást helyesen alkalmazza.
- Tudja megkülönböztetni az egyszerű és az összetett mondatokat.
  - Az egyszerű mondat
  - A teljes, tagolt és tagolatlan mondat
  - Hiányos mondat
- Tudja elmondani az alárendelő összetett mondatok ismérveit, fajtáit, egyszerűbb összetett mondatot tudjon ábrázolni.
  - Főmondat és mellékmondat
  - Kötőszavak
  - Ismerje a mellérendelő összetett mondatok fajtáit, jeleit, néhány kötőszót, és tudjon elemezni egyszerűbb mellérendelő összetett mondatot.
  - Ismerje fel a kapcsolatos, ellentétes, választó, magyarázó és következtető mondatokat.
  - Írásképe legyen olvasható, áttekinthető
  - Tudjon szöveget leírni hallás után, 10-15 mondatot kb.10 perc alatt. Írástempója legyen megfelelő. Az alapvető tulajdonneveket írja

helyesen (saját adatai)

- Tulajdonnevek fajtáinak helyesírása
  - Ismerje a mondatvégi és mondatközi írásjeleket, tudja kis hibával alkalmazni.
  - Tudjon önéletrajzot és kérvényt írni tanári segítséggel.
  - Rendelkezzen minimális nyelvtörténeti ismerettel: tudja felsorolni nyelvrokonainkat, tudja jellemezni a magyar nyelv természetét.(tk. szövegei alapján)
  - Legyen fogalma a nyelvjárásokról, a nyelvváltozatokról.
-
- Szóalkotás módjai:
    - szóösszetétel, szóképzés, egyéb módok

Szövegértés:

- Szöveg árfogó megértése
- Információ visszakeresése szövegből
- Szövegértelmezés
- Véleménynyilvánítás a szöveg tartalmáról
- Sajtóműfajokról minimális ismeret: riport, tudósítás

Irodalom

- A tanuló legyen képes a szöveg értő olvasását biztosító olvasásra, az olvasott szöveg tartalmának elmondására.
- Tudja elmondani, hogy mit tanultunk irodalomból 8. osztályban, vagyis felsorolni az írók költők nevét, tudjon említeni 8.-ban tanult irodalmi alkotásokat. Legyen tisztában a Nyugat négy írónemzedékével.
- Tudja az irodalmi műfajokat műnemek szerint elrendezni, ismerje a következő fogalmakat: líra, epika, dráma, dal, elégia, epigramma, regény, novella, ballada, óda.
- Ismerje a következő költők életét vázlatosan, a tk.-ben lévő szöveg alapján:

Ady Endre

Móricz Zsigmond

Babits Mihály

Kosztolányi Dezső

Tóth Árpád

Juhász Gyula

József Attila

Radnóti Miklós

- A tanult írók-költők következő művének rövid elemzése:
  - Ady Endre: A föl-földobott kő, A magyar Ugaron, Góg és Magóg fia...
  - Móricz Zsigmond: Hét krajcár
  - Juhász Gyula: Anna örök
  - Tóth Árpád: Esti sugárkoszorú
  - József Attila: Tiszta szívvel, Születésnapomra,
  - Radnóti Miklós: Nem tudhatom
- Ismerje a következő fogalmakat: szonett, leoninus, lélektani novella.
- Tudjon 3 idén tanult költeményt:
  - Ady Endre: A föl-földobott kő
  - József Attila: Tiszta szívvel
  - Radnóti Miklós: Nem tudhatom
- Ismerje Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig c. regényének tartalmát, ismerje a szereplők nevét.
- Fogalmazási ismeretek: leírás elbeszélés ismérvei
- 10-15 mondatos fogalmazás írása Témalehetőség: élmény írása (saját megélt történet alapján) vagy tájleírás (Pl.: Itt élek én)

8. osztály

Angol nyelv:

Témakörök:

- A család, az emberek külsejének leírása
- Utazás, bevándorlás
- Napirend
- Élet Nagy-Britanniában

- A tengerél: növények és állatok, kagylógyűjtés
- Iskolai szabályok
- Oktatás Nagy-Britanniában és Magyarországon
- Házimunka, sport, hobbik
- Pályázat, űrlapok kitöltése
- Ételek, egészséges táplálkozás, fogyókúra
- Hírek, magyar ételek
- Artúr király/ Attila története

Nyelvtani szerkezetek:

- Igeidők:

Present Simple Tense,

Past Simple Tense,

Present Continuous Tense,

Past Continuous Tense,

Present Perfect Tense

- A szenvedő szerkezet: Passive Voice,
- Egyéb szerkezetek: Reported Speech, Question Tags
- Kérdésfeltevés
- Must/mustn't
- A 'don't have to/don't need to' szerkezet
- All, none, both, neither
- Would you ...?
- Want/'d like/tell/ask somebody to ...
- May/might
- Feltételes mód: Conditional I, Conditional II
- Present Perfect Tense with 'just'

Fogalomkörök:

Cselekvés, történés, létezés kifejezése:

Jelenidejűség: Present Simple ,Present Continuous Present Perfect Simple, Present passive, Past Simple Past Passive 'used to', Going to ,Future with Will, Full Infinitive / Bare Infinitive, '-ing' form

Birtoklás kifejezése:

Past forms of have Possessive adj. Genitive 's, Genitive 's, Relative pronouns, So/neither

Térbeli viszonyok:

Prepositions, Prepositional Phrases, Adverbs, Must/have to/ should, Linking words, Relative adverbs, Relative adverbs

Időbeli viszonyok:

How often?, When? What time? When did you last play football? What's the time? How long? (Past simple) Already, yet, just, Have you ever ...?

Mennyiségi viszonyok:

Singulars and plurals Regular and irregular plurals Cardinal numbers 1-100-Ordinal numbers Countable nouns Uncountable nouns How many / How much?

Minőségi viszonyok:

Comparative and superlative of short adjectives, Irregular comparative and superlative forms of adjectives, Should/shouldn't, Have to (Past) Mustn't One / ones Relative pronouns: who, which, that So / neither

Modalitás:

Must, have to, should, Conditionals

Logikai viszonyok:

Linking words

Szövegösszetartó eszközök:

Articles, Some+plural noun, any+plural noun, Some +singular noun, Any +singular noun, Nominative and Accusative of personal pronouns

A továbbhaladás feltételei:

Hallott szöveg értése:

A tanuló

- megérti az utasításokat, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűri;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megért; ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti.

Beszédkésztség:

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket tesz fel,
- eseményeket mesél el;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- részt vesz egyszerű párbeszédben,
- beszélgetést kezdeményez,

befejez. Olvasott szöveg értése:

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti;
- egyszerű, képekkel illusztrált szöveget megért;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti.

Íráskészség:

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz;
- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő szöveget ír.

Történelem

- Hidegháborús konfliktusok.
- A harmadik világ, az arab államok, a modern Izrael állam.
- A két világrendszer versengése
- Az egységesülő Európa
- Magyarország története 1945 után

- Az 1956-os forradalom, előzményei, következményei
- A Kádár-korszak
- Demokratikus viszonyok
- Társadalmi szabályok
- Állampolgári alapismeretek
- Pénzügyi és gazdasági kultúra

A továbbhaladás feltételei:

- Az egyetemes és a magyar történelem eseményeinek rendszerezése.
- Gazdasági, társadalmi, politikai, kulturális jelenségek összefüggéseinek felismerése
- Statisztikai adatok elemzése
- Ökológiai problémák összetevőinek felismerése, történeti okainak felderítése.

Tájékozódás időben:

- Szinkronisztikus kronológiai táblázatok készítése.

Tájékozódás térben

- A tanult időszak időbeli és térbeli változásainak felismerése történelmi térképek összehasonlításával.

Matematika

- Halmazba rendezés több szempont alapján a halmazműveletek alkalmazásával.
Két véges halmaz uniója, különbsége, metszete.
A részhalmaz.
Matematikatörténet: Cantor.
- Az „és”, „vagy”, „ha”, „akkor”, „nem”, „van olyan”, „minden”, „legalább”, „legfeljebb” kifejezések használata.
- Egyszerű („minden”, „van olyan” típusú) állítások igazolása, cáfolata konkrét példák kapcsán.
- A matematikai bizonyítás előkészítése: sejtések, kísérletezés, módszeres próbálkozás, cáfolás.
- A gyakorlati élethez és a társtudományokhoz kapcsolódó szöveges feladatok megoldása.
- Matematikai játékok.

- Egyszerű kombinatorikai feladatok megoldása különféle módszerekkel (fadiagram, útdiagram, táblázatok készítése).
- Sorba rendezés, kiválasztás. Néhány elem esetén az összes eset felsorolása.
- Racionális számok (véges, végtelen tizedes törtek), példák nem racionális számra (végtelen, nem szakaszos tizedes törtek).
- A természetes, egész és racionális számok halmazának kapcsolata.
- Műveletek racionális számkörben írásban és számológéppel. Az eredmény helyes és értelmes kerekítése.
- Eredmények becslése, ellenőrzése.
- A hatványozás fogalma pozitív egész kitevőre, egész számok körében.
- Műveletek hatványokkal: azonos alapú hatványok szorzása, osztása.
- Hatványozásnál az alap és a kitevő változásának hatása a hatványértékre.
- 10 egész kitevőjű hatványai.
- A négyzetgyök fogalma.
- Számok négyzete, négyzetgyöke. Példa irracionális számra (π , $\sqrt{2}$).

Informatika

Forma: írásbeli, szóbeli, gyakorlati

- A tanuló ismerje és tudja használni egy operációs rendszer, valamint a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait.
- A tanuló legyen tisztában a táblázatok használatának fajtáival a számítógépes munka során.
- Tudjon egyszerű táblázatot létrehozni egy táblázatkezelő programmal.
- Ismerje a diagramok szerkesztésének, módosításának lépéseit.
- A tanuló lássa át a számítógépes problémamegoldás folyamatát; ismerje és használja az algoritmusleíró eszközöket.
- Ismerje egy programozási nyelv alapszintű utasításait.
- A tanuló ismerje a legújabb infokommunikációs technológiákat, szolgáltatásokat.
- A tanuló ismerjen néhány elektronikus szolgáltatást.
- Ismerje a számítástechnika történetének főbb állomásait és a meghatározó személyeket.
- Ismerje a szoftverlicenc, jogtisztá szoftver és szabad szoftver fogalmát, jelentőségét.

Fizika

Elektromos alapjelenségek, elektromos áram:

- Az anyag részecskéinek szerkezete. Atomi méretek.
- A testek elektromos állapota. Villámlás. Az elektromos áram. Áramerősség, áramerősség mértékegysége. Elektromos vezetők, szigetelők.
- Fogyasztók soros és párhuzamos kapcsolása.
- Az elektromos feszültség, a feszültség mértékegysége.
- Áramkörök. Elektromos ellenállás.
- A háztartások elektromos energia fogyasztása.
- Elektromos munka és teljesítmény.
- Az elektromos áram hatása az élő szervezetre. Veszélyek, érintésvédelmi ismeretek.

Elektromágneses indukció, váltakozó áram:

- Az anyag mágneses tulajdonsága. Mágnesezhető, nem mágnesezhető anyagok.
- Az elektromágneses indukció. Generátor, váltakozó áram. Elektromos motorok.
- Elektromos energia termelése.
- Erőművek. Atomenergia. Villamosenergia-hálózat.
- A villamos energia szállításának problémái. Lakások elektromos hálózata. Az elektromos áram hatása az élő szervezetre. Veszélyek, érintésvédelmi ismeretek.

A Naprendszer:

- A Naprendszer. A Naprendszer objektumai (bolygók, holdak, üstökösök, meteorok). Bolygók, holdak és a rajtuk uralkodó fizikai viszonyok.
- A Hold jellemzői, fázisai.
- Az idő mérése az égitestek mozgása alapján.
- Naptár. Árapály. Napfogyatkozás, holdfogyatkozás.
- Csillagképek, csillagászati távolságok, fényév. Tejútrendszer.

Környezetünk és a fizika:

- A Föld. Belső szerkezete, földrengések, rengéshullámok.
- A légkör fizikai tulajdonságai.
- Természeti katasztrófák. Viharok, árvizek, földrengések, cunamik kiváltó okai. A kárenyhítés lehetőségei.
- A napenergia megjelenése a földi energiahordozókban.
- Víz-, szél-, nap- és fosszilis energiatípusok, atomenergia.
- Energiatakarékosság a háztartásban (hőszigetelés, korszerű fűzési, fűtési módszerek).

- A természetkárosítás fajtáinak fizikai háttere (erdőirtás, légszennyezés, fényszennyezés)

Biológia

Az ember szervezete:

- Testkép, testalkat
- A vér összetétele és működései
- A szervezet belső védelme
- A keringési rendszer
- A légzőrendszer működése
- A tápcsatorna
- Az egészséges táplálkozás
- A kiválasztórendszer
- A mozgás
- A bőr

Érzékelés és szabályozás:

- Az életfolyamatok szabályozása (idegrendszer és hormonrendszer)
- A hormonális szabályozás (agyalapi mirigy, pajzsmirigy, mellékvese kéreg és velőállomány, hasnyálmirigy, növekedési hormon)
- A hormonális szabályozás (adrenalin, inzulin, cukorbetegség)
- Az idegrendszer működése
- A szem és a látás
- Hallás, helyzetérzékelés, szaglás és ízérzékelés
- Az idegrendszer felépítése
- A belső szervek szabályozása
- A szaporító szervrendszer
- Az ember egyedfejlődése
- Kisfiú vagy kislány?
- A tulajdonságok öröklődése
- Nemhez kapcsolt öröklődés

Egészség, betegség:

- Egészség, betegség (fertőzés és járvány)
- A diagnosztikai eljárások
- A leggyakrabban előforduló betegségek
- A szenvedélybetegségek
- Balesetek, elsősegélynyújtás

Kémia

Kémiai reakciók:

- Redoxireakciók értelmezése
- A fémek redukáló képessége
- Sav-bázis reakciók értelmezése

Kémia a természetben:

- A földkéreg anyagai
- A természetes vizek kémiája
- A légkör kémiája
- Az élet molekulái
- Építőanyagaink
- Fémek az ércekből
- A kénsav
- Nitrogén, nitrogén-oxidok, ammónia, salétromsav
- Tűzgyújtás; foszfor, gyufa
- A földgáz és a kőolaj
- A műanyagok
- Ruházatunk anyagai

Kémia a mindennapokban:

- Élelmiszerek összetevői, élelmiszerek gyártása
- Gyógyító szereink
- Az idegrendszerre ható anyagok
- A vizek keménysége, a vízlágyítás
- Mosószerek a fürdőszobában
- Fertőtlenítő-és fehérítőszer
- A fémek korróziója
- Elemek és akkumulátorok
- Az autó kémiája
- Kémia a kertben

Kémia és környezetvédelem:

- A levegőszennyezés és következményei
- A vizek szennyezése
- A hulladékok
- Energiaforrások az emberiség szolgálatában

Földrajz

Nyugat , Észak – és Dél-Európa:

- Kontinensünk Európa
- Földrajzi övezetesség Európában
- Nyugat- Európa
- Nagy- Britannia
- Franciaország, az Unió éléstára
- Észak- Európa országai
- Dél- Európa
- Mediterrán országok : Spanyolország és Olaszország
- A Balkán – térség országai

Kelet- és Közép – Európa:

- Kelet- Európa
- Két kontinens országa: Oroszország
- Ukrajna
- Közép- Európa
- Európa gazdasági nagyhatalma
- Lengyelország, Csehország, az Alpok
- Ausztria és Szlovénia, Svájc
- A Kárpátok, Szlovákia, Románia

A Kárpát- medencék és hazánk természeti viszonyai:

- A Kárpát- medencevidék
- A történelmi Erdély
- Az Alföld és a Kisalföld
- A dunántúli- domb –és hegyvidék
- Az Alpokaljától a Zemplénig
- Vízrajz
- A Kárpát- medence gazdasága

Magyarország társadalmi viszonyai:

- Néesség
- Településtípusok
- Budapest
- Mezőgazdaság, ipar, szolgáltatások
- Magyarország régiói
- Világörökségeink
- A tanuló tudja bemutatni hazánk földrajzi környezetének természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőit megadott szempontok alapján.
- Tudja ismertetni hazánk tájainak természeti és társadalmi, gazdasági jellemzőit különböző térképi információk felhasználásával.
- Ismerje fel a természeti adottságok szerepét, hatását az egyes térségek gazdasági életében.
- Ismerje hazánk környezeti értékeit. Legyen képes önálló információgyűjtésre a megadott szempontok szerint különböző földrajzi, környezetvédelmi tartalmú információhordozókból, és tudja feldolgozni ezeket tanári irányítással.
- Tudja megadott szempontok alapján bemutatni Európa tipikus tájait, legfontosabb országait.

- Tudja megmutatni térképen és felismerni kontúrtérképen a topográfiai fogalmakat.
- Tudja meghatározni és megfogalmazni földrajzi fekvésüket, kapcsoljon hozzájuk tartalmi jellemzőket.

Ének -zene

- 20-25 népdal, műdal kifejező éneklése emlékezetből.
- Egyszerű kétszólamú művek csoportos éneklése.
- A tanult ritmuselemek felismerése és megszólaltatása ismert dallamokban emlékezetből vagy kottaképről.
- Az ismert dalok, zenei szemelvények szolmizálva éneklése.
- A tanult hangnemek, hangsorok, hangközök felismerése, megnevezése .Új ismeretek: az oktávnál nagyobb hangközök a nóna és a decima.
- A leggyakoribb tempó-és dinamikai jelek alkalmazása.
- Tájékozódás a tanult stílusokban, zenetörténeti korszakokban.
- A többször hallott zeneművek felismerése.
- A népzenei, néprajzi ismeretek rendszerezése. A népszokások ismerete .
- A zeneelméleti ismeretek rendszerezése.
- A zenetörténeti ismeretek rendszerezése.
- Műelemző képesség .Véleményalkotás.
- Tantárgyi koncentráció, összefüggések felismerése.

Vizuális kultúra

- Több jól megkülönböztethető technika, médium (pl. állókép-mozgóképek, síkbeli-térbeli) tudatos használata az alkotótevékenység során.
- Művészeti alkotások kifejező, sajátos átdolgozása, átírása.
- Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése és ábrázolása.
- Természeti formák, térbeliség ábrázolása különböző technikákkal.
- A médiatudatos gondolkodás megalapozása a vizuális kommunikációs eszközök és formák rendszerezőbb feldolgozása kapcsán.
- A mozgóképi közlésmód, az írott sajtó és az online kommunikáció szövegszervező alapeszközeinek felismerése.
- Mozgóképi szövegek megkülönböztetése a valóság ábrázolásához való viszony, alkotói szándék és nézői elvárás karaktere szerint.
- Társzművészeti kapcsolatok lehetőségeinek értelmezése.

- A legfontosabb kultúrák, művészettörténeti korok, stílusirányzatok megkülönböztetése és a meghatározó alkotók műveinek felismerése.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások árnyaltabb elemzése, összehasonlítása.
- A vizuális megfigyelés és elemzés során önálló kérdések megfogalmazása.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

Technika, életvitel és gyakorlat

- a lakás villamos berendezéseinek ismerete és helyes használata
- alapvető balesetvédelmi és érintésvédelmi ismeretek
- az egészséges, biztonságos, környezettudatos otthon működtetéséhez szükséges praktikus életvezetési ismeretek elsajátítása, készségek kialakulása
- az információs rendszerek ismerete
- a fenntartható fejlődés problémájának megismerése
- a közlekedési helyzetek helyes megítélése, a veszélyhelyzetek gyors felismerése, elhárítása.
- az adottságok, képességek, igények, lehetőségek összhangjának keresés
- a munkatevékenységnek az önmegvalósítás részeként történő értékelése
- rendelkezzen megfelelő önismerettel és pályaképpel

Testnevelés

- mutasson a tanuló saját teljesítményében fejlődést a tanév során
- a testi ápoltság váljék természetes követelménnyé
- a testnevelésben megszerzett tudás, képzettség alkalmazása a szabadidő hasznos eltöltésében - kisebb versenyekben segítség nyújtása, akár lebonyolítása
- ***Rendgyakorlat, gimnasztika***
- ismerje a rendgyakorlatok vezényszavait, alaki gyakorlatokat tudjon vezényelni
- fejlődéspárokba járásban és szakadozás egyes oszlopba ugyanígy. Átmenet járásból futásba és fordítva.
- 1-2szabadgyakorlat önálló tervezése és bemutatása
- ***Atlétika***

- **futások:** maximális sebességgel, laza, könnyű mozgással futás, Ugróerő- és ritmusérzék fejlesztése ugrókötelezéssel
  - Aerob állóképesség fejlesztése differenciáltan
  - Koordinációt fejlesztő gyakorlatok sportlétrán, alacsony gátak között.
  - Rajtgyakorlatok
  - Futóiskolázás
  - váltófutás gyakorlása
  - Térdelőrajt gyakorlása
  - vágtafutás - hosszútávú futás
  - Akadályfutás
  - gátfutás lábmunkájának oktatása 3 lépésre mindkét lábbal, ugyanez futásban.
- **kislabdahajítás**
  - dobóerő növekedése
  - Kislabdahajítás gyakorlása 5-ös lépésritmusból.
- **súlylökés**
  - dobások előre és hátra terpeszállásból, guggolásból előre szökkenéssel és lökés.
  - Vetőmozdulat oktatása
- **távolugrás**
  - saját ugrótechnika kialakulása,
  - A guggoló távolugrás gyakorlása 12-14 lépésnyi távolságból nekifutva
- **Torna**
  - **talaj**gyakorlat tervezése a 6-8 tanult elemekből: gurulóátfordulások előre-, hátra és oldalra különböző testhelyzetekből testhelyzetekbe, fej-, kéz-, tarkó-, és mérlegállás, híd, fűrő. Pontos, precíz kivitelezés akár zenére is bemutatva, tigrisbukfenc oktatása, gyakoroltatása
  - **gyűrű** alapgyakorlatainak az ismerete
  - összefüggő **gerenda** gyakorlat tervezése a tanult elemekből: tepeszfelugrás dobbantóról, ollózás, hinta- és érinőjárás, fűrő, mérleg- és tarkóállás, terpeszleugrás bokafogással

- **szekrényugrás:** guggoló átugrás, kismacska gyakorlása, nagymacska oktatása, a helyes futásíram kialakítása a dobbantáshoz és repülési szakaszhoz, lebegőtámasz kialakítása, javítása a jobb technika miatt.

- **Sportjátékok**

- **Labdarúgás**

- labdás ügyességi gyakorlatok. Labdavezetés mindkét lábbal különböző alakzatokban. Átadások és átvételek laposan mozgás közben.
- Dekázás csoportosan. 2:1 elleni játék kényszerítő átadással.
- védő-és támadófeladat eredményes alkalmazása
- labdavezetési , kezelési feladatok komplex akadálypályán.
- Labdahúzogatás, labdagörgetés haladás közben, fordulatokkal.
- Labdalevétel: talppal, belsővel, külső csüddel, combbal, mellel. Cselezés: testcselek, átadócsel, rúgócsel, rálépéssel, hátra-húzással
- Futás különböző alakzatokban (átlóban, ellenlábás futás csillag, pillangó) kitámasztás- és irányváltással tanulói vezetői szereppel.

- **röplabda**

- Alkar és kosárérintés,
- alsó egyenes nyitás,
- Sáncolás gyakorlása.
- Nyitásfogadás, feladások, leütések oktatása.
- Felső egyenes nyitás oktatása. A felső egyenes nyitás és az alkarérintéssel történő nyitásfogadás gyakorlása csoportokban, forgással.

- **kosárlabda**

- labdavezetés alapgyakorlatai (magas- mély, csípőmagas, hátrafelé).
- Labdavezetés helyben csuklóforgatással és labdaelhúzás előre,

hátra harántterpeszben, oldalra.

- Játékos 1:1 elleni versengések.
- kosárlabda: emberfogásos védekezésben pozíciótartás
- Labdavezetésből fektetett dobás egykezes alsó dobással.
- Büntetődobás gyakorlása.
- Átadások gyakorlása, kombinálva átadásból kapott labdával különböző dobásmódok befejezéssel.
- védőlábmunka, kitámasztás, fordulatok és sprintek összekötése különböző alakzatokban.
- „Drop”, felső „baseball” átadás gyakorlása.
- Lepattanó labda megszerzése, kiszabadító átadás.
- Hosszú indítás gyakorlása, párokban, hármásával. Indulósávok ismerete.

○ **Kézilabda**

- kézilabda: tudja tartani helyét a védelemben, hatékonyan védekezni
- emberfogásos védekezés megtartása
- gyorsindítás oktatása
- Felugrásos kapura lövés oktatása, kitámasztásos gyakorlása.
- Kézilabda posztok feladatának begyakorlása
- Lefutások gyakorlása.
- Beálló , átlövő cselek oktatása.

Rekreációs játékok

- Tollaslabda, asztalitenisz, téli játékok –korcsolyázás, zsinórlabda, méta, görkorcsolya, kerékpározás.....

továbbhaladás feltételei:

atlétika: kislabdahajítás lány: 22 m

távolugrás lány: 290 cm

magasugrás lány: 105 cm

60m-es futás lány: 10,9”

600m-es futás lány: 3,05 min.

kislabdahajítás fiú: 28 m

távolugrás fiú:345cm

magasugrás fiú:115 cm

60m-es futás fiú:10,2”

800m-es fiú: 3,25 min.

torna: összefüggő talajgyakorlat: alapállás, mérlegállás, fejállás, gurulóátfordulás előre, tarkóállás, hátra gurulóátfordulás állásba, fűrő, kézállás. **Tigrisbukfenc**

szekrényen: guggolóátugrás, kismacska, nagymacska

kosárlabda: tempódobás, fektetett dobás, büntetett dobás

labdarúgás: dekázás, labdavezetés, levegőből érkező labda átvétele, kapuralövés labdavezetésből; labdavezetési , kezelési feladatok komplex akadálypályán.

röplabda: alapérintések, felső és alsó egykezes nyitás , feladás és leütés , nyitás fogadása alkar érintéssel

kézilabda: kapott labdával felugrásos kapuralövés, különböző labdavezetés megszabott útvonalon, szoros emberfogásos védekezés bemutatása

A nevelési-oktatási intézmény adatai:

- neve: Budapest XVIII. Kerületi Kondor Béla Általános Iskola
- székhelye: 1181 Budapest, Kondor Béla sétány 7.
- iktatószám: 48 / 2022.
- az ügyintéző megnevezése: Kasznár Zsuzsanna
- az ügyintézés helyés és idejét: Budapest, 2022.12.15.
- az irat aláírójának nevét, beosztása: Kasznár Zsuzsanna, intézményvezető
- a nevelési-oktatási intézmény körbélyegzőjének lenyomata:

A Pedagógiai Program programelmeinek megvalósítása a mindenkori éves munkaterv elfogadásának függvénye.

Vélemények:

- intézményi tanács véleménye:
A pedagógiai program átdolgozása kapcsán az iskola feladatainak, céljainak, módszereinek megválasztásával, a követelményrendszer kidolgozottságával egyetértünk.
Az iskola helyi specialitásait figyelembe véve a feladatok, módszerek célratorók, kellő helyet kap az esélyegyenlőség és a tanulókkal való egyéni bánásmód.
- szülői szervezet véleménye:
Az intézmény feladatainak körülhatárolása, a módszerek megválasztása, a kapcsolattartás módja a szülői közösség számára megfelelő. Teret kapnak a pedagógiai programban a különböző tantárgyi specialitások, a követelményrendszer egyértelműsége. A tanulók számára lehetőséget nyújt a felzárkóztatás és a tehetséggondozás kibontakoztatására.
- szakmai munkaközösség véleménye:
Az alsó-és felső tagozatban a tantárgyaknak megfelelő módszerek, követelményrendszer a nevelőtestület által elfogadható, következetesen végrehajtható. Intézményünkben fontos fogalom az integráció és a speciális nevelési igényekkel rendelkező tanulók beilleszkedésének segítése, melyhez a Pedagógiai Program megfelelő útmutatást ad.